

**« De zoektocht naar een harmonisch
evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit:
een aantal nieuwe projecten »**

Inhoudstafel.

I. 1. Inleiding.

2. “Verruimde minnelijke schikking”: korte evaluatie.

3. Provinciale samenwerkingsverbanden (PSV).

4. PSV Cybercrime.

5. Kennisbeheer en nachtkaft.

II. Verslag over het rechtspreken Hof van beroep Gent (strafsectie).

III. Verslag over het rechtspreken in het rechtsgebied van het Hof van beroep Gent.

IV. Rouwhulde.

Mercuriale

“De zoektocht naar een harmonisch evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit: een aantal nieuwe projecten”.

I. 1. Inleiding.

2. “Verruimde minnelijke schikking”: korte evaluatie.

3. Provinciale samenwerkingsverbanden (PSV).

4. PSV Cybercrime.

5. Kennisbeheer en nachtkaft.

1. Inleiding.

Het zal u niet onbekend zijn dat artikel 351, derde lid Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij het enig artikel van de wet van 16 juli 1980, de vroegere verplichting om jaarlijks een mercuriale voor het Hof van beroep te houden, heeft afgeschaft.

Vanaf dat ogenblik hoeft een procureur - generaal slechts nog een uiteenzetting te geven over de wijze waarop binnen het rechtsgebied, recht is gesproken en te wijzen op de (mogelijke) pijnpunten en tekortkomingen die werden vastgesteld.

Ditzelfde artikel 351 werd op zijn beurt opgeheven bij artikel 79,2° van de wet van 22 december 1998 (B.S. van 2 februari 1999) met ingang van 2 augustus 2000.

Geen onrust. Het ligt niet in mijn bedoeling om op eigen houtje de verplichting tot het houden van een mercuriale, zoals weleer door mijn voorgangers of in hun naam uitgesproken voor de hoven van beroep opnieuw in te voeren.

Wel integendeel.

Het huidig personeelsbestand van de magistraten binnen het parket - generaal laat thans trouwens geen ruimte om aan één van mijn collega's die opdracht te geven.

Sedert eind december 2011 hebben 6 magistraten het parket - generaal verlaten om andere taken of een ander ambt op te nemen: in de beleidscel van een minister, in een rechtbank van eerste aanleg en een rechtbank van koophandel van het ambtsgebied, bij het parket van het Hof van Cassatie of om lid te worden van de Commissie Modernisering van de Rechterlijke Orde.

Gelukkig was er ook goed nieuws.

We mochten sedert september 2012 een nieuwe collega begroeten, terwijl in mei 2013 een langdurige afwezige (omwille van andere professionele verplichtingen) onze rangen opnieuw vervoegde.

Ondertussen is een procedure voor een vacante plaats lopende, terwijl in het Belgisch Staatsblad van 19 augustus 2013 nog een vacature voor een plaats van substituut - procureur - generaal werd gepubliceerd.

Het wordt dus beter.

De vervanging van de andere afwezige collega's gebeurt niet (wegens wettelijk niet mogelijk, vorige benoemingen in overtal of omwille van budgettaire overwegingen) of met vertraging, eveneens om budgettaire redenen.

De opdrachten die door het parket - generaal moeten vervuld worden moeten sedert meer dan anderhalf jaar dus door alsmaar minder mensen uitgevoerd worden. Dat is de realiteit.

Tot overmaat van ramp is één van onze parketjuristen per 1 juli 2013 in loopbaanonderbreking, terwijl de tweede de gerechtelijke stage zal aanvangen op 1 oktober 2013; ook zij zal dus het parket - generaal binnenkort verlaten.

Ook hun vervanging, die nochtans noodzakelijk is, blijkt niet evident te zijn.
Deze omstandigheden hebben mij genoopt tot een aantal vrij drastische maatregelen.

Ik liet in een brief aan de heer Eerste Voorzitter op 7 maart ll. weten dat het in de toekomst vermoedelijk niet meer mogelijk zou zijn voor de magistraten van de burgerlijke sectie van het parket - generaal om in alle burgerlijke dossiers schriftelijk advies te verlenen. Voor het ogenblik blijven negatieve gevolgen van deze beslissing uit.

Het afhandelen van de kerntaken van het parket - generaal (dat is nog altijd de uitoefening van de strafvordering in graad van beroep) noopte immers tot het overwegen van deze oplossing.

Op die manier kwam ook verder tijd vrij voor het vervullen van beleidsmatige taken, die in de loop der jaren eveneens exponentieel zijn toegenomen.

U weet trouwens als de beste, Mijnheer de Eerste Voorzitter dat het invullen van beleidsmatige taken heel arbeidsintensief is.

Er zal intern verder moeten nagedacht worden over de noodzakelijke herziening van bepaalde werkprocessen; daarbij zou kunnen gedacht worden aan een andere invulling van de schriftelijke vorderingen voor de Kamer van Inbeschuldiging zonder dat aan de kwaliteit ervan wordt geraakt. Een mogelijke piste zou, naast een (kortere schriftelijke vordering) het gebruik van zittingsnota's kunnen zijn. Ik zal dit samen met mijn collega's, en in overleg met de leden van de kamer van inbeschuldigingstelling verder bekijken.

Er werd ook vanaf april 2013 beroep gedaan op delegaties van twee toegevoegde parketmagistraten, dit ten koste uiteraard van de parketten van eerste aanleg.

Ook zij kampen met zware personeelsproblemen; een langdurig wegtrekken van eerstelijns - magistraten is derhalve geen optie.

Tot daar een vrij negatief verhaal, dat onmiddellijk dient gecorrigeerd te worden: de inzet van mijn collega's blijft, zelfs in moeilijke werkomstandigheden bewonderenswaardig, niet alleen wat de uitvoering van de kerntaken van het parket - generaal betreft, doch ook, en dit meer en meer bij voorbereiding en uitvoering van beleidsmatige taken.

Bij dit alles zal de zoektocht naar een harmonisch evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit ook dit gerechtelijk jaar onverdroten verder gezet worden.

Vooraleer verslag uit te brengen over het rechtspreken in het hof van beroep en in het rechtsgebied van dit hof zal ik, aan de vooravond van de op til zijnde grote hervormingen binnen het gerechtelijk landschap, van de gelegenheid gebruik maken om initiatieven die destijds binnen ons rechtsgebied de voorbode waren van een nieuwe manier van denken en een nieuwe organisatie van werk - en afhandelingsmethodes binnen het openbaar ministerie toe te lichten en te evalueren.

2. Verruimde minnelijke schikking – eerste ressortelijke evaluatie.

Maar eerst nog dit.

Enkele dagen geleden publiceerde de krant De Tijd (27 augustus 2013) onder de titel “ Duizenden criminelen kopen hun vervolging af” en “Criminelen van elk kaliber mogen proces afkopen”, een aantal cijfers over de toepassing die door het openbaar ministerie wordt gemaakt van de minnelijke schikking als alternatieve afhandelingswijze voor misdrijven.

Het onderwerp verhit klaarblijkelijk nog altijd de gemoederen vermits dit thema onmiddellijk ook in andere media werd overgenomen en in bepaalde gevallen aanleiding was voor een aantal opiniestukken en standpunten.

Het is duidelijk dat de toepassing van de wet van 28 juni 1984 en de wetten van 14 april 2011 en 11 juli 2011 (de zgn verruimde minnelijke schikking) nog altijd voor enige verwarring zorgt.

Ik hoef u niet te herinneren aan de mercuriale die op 3 september 2012 bij de opening van het gerechtelijk jaar 2012 - 2013 werd uitgesproken door collega Paul Kenis, en waarvan de tekst ook thans nog volledig actueel is.

Vandaag is het hier niet de plaats om de in de kranten gevoerde discussie te laten escaleren.

Ik wil u er alleen maar op wijzen dat de gepubliceerde cijfers geen evaluatie kunnen inhouden van de toepassing die het openbaar ministerie maakt van de zogenaamde verruimde minnelijke schikking, overeenkomstig de wettelijke bepalingen van 14 april 2011 en 11 juli 2011.

De gepubliceerde cijfers werden uit de jaarstatistieken van de correctionele parketten gesprokkeld. Jaarstatistieken die, zoals u weet verzorgd worden door de statistisch analisten verbonden aan het College van procureurs -generaal.

Ik kan u volgende cijfers meegeven voor dit ambtsgebied: voor 2012 werden 2171 “ betaalde” minnelijke schikkingen geregistreerd. Voor 2011 waren het dat 1674.

De thans voorhanden zijnde statistieken bevatten niet systematisch alle gegevens nopens de toepassing die het openbaar ministerie sedert de inwerkingtreding van de wetten van 14 april en 11 juli 2011 gemaakt heeft van de door deze wet geboden mogelijkheden. Omdat een verruimde minnelijke schikking ook kan voorgesteld worden na een rechtstreekse dagvaarding door het parket of na vaststelling van het gerechtelijk onderzoek voor de raadkamer, dient in dergelijk geval op een andere manier geregistreerd te worden dan voor de anderen minnelijke schikkingen.

Reden waarom het College van procureurs - generaal eind 2012 uniforme registratierichtlijnen in de parketten heeft verspreid.

De statistisch analisten evalueren thans in welke mate deze registratierichtlijnen worden opgevolgd en onderzoeken op welke manier de verruimde minnelijke schikkingen kunnen worden geïntegreerd in toekomstige versies van de jaarstatistieken. Een eerste evaluatierapport van de statistisch analisten zal in het najaar 2013 voorgelegd worden aan het College.

De gepubliceerde cijfers, zoals overgenomen in de krantenberichten bevatten derhalve geen volledige informatie over het aantal voorgestelde/betaalde verruimde minnelijke schikkingen.

De gemeenschappelijke omzendbrief van de Minister van Justitie en het College van procureurs - generaal uitgevaardigd ten behoeve van het openbaar ministerie (Col 6/2012 betreffende de toepassing van artikel 216bis SV , in het bijzonder met betrekking tot het verruimd verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom d.d. 30 mei 2012

zal ten laatste geëvalueerd worden 2 jaar na de inwerkingtreding van de omzendbrief en telkens het College het ondertussen nuttig acht.

Om die redenen had ik de optie genomen om op deze plechtige zitting nog geen stand van zaken te geven.

Externe gebeurtenissen noopten mij evenwel toch tot enige toelichting.

Op het parket - generaal worden wel een overzicht bijgehouden van alle strafzaken waarin ondertussen door het openbaar ministerie een verruimde minnelijke schikking werd voorgesteld (en betaald) en waarin onderhandelingen dienaangaande gevoerd worden. Per 10/7/2013 betrof het 27 dossiers van een parket / of parket - generaal en 3 dossiers van een arbeidsauditoraat uit het ambtsgebied.

3. Provinciale samenwerkingsverbanden.

U zal zich herinneren dat deze vernieuwende manier van samenwerking door mijn voorganger, ere - procureur - generaal Frank Schins, samen met een aantal magistraten van het parket - generaal en van de parketten van eerste aanleg ontwikkeld werd als antwoord op een toen ook reeds bestaand personeelstekort (het zopas geschetste probleem is jammer genoeg niet nieuw) en gebrek aan gespecialiseerde kennis voor bepaalde materies (hoofdzakelijk specialismen die tot het bijzonder strafrecht behoren) in bepaalde kleine en middelgrote parketten van het rechtsgebied.

Door die parketsamenwerkingsverbanden werd het mogelijk dat hoofdzakelijk in gespecialiseerde materies, parketten ook dossiers behandelen van hun rechtstreeks burens. Een methode om de werklast bij de parketten te herverdelen met als eerste becommernis (en derhalve een beleidsdoelstelling) een continue kwaliteitszorg en globale kwaliteitsontwikkeling.

In 2001 werd daarom in voortdurend overleg met de parketten, de aanzet gegeven om een ressortelijk expertisecentrum voor de materies leefmilieu en stedenbouw op te zetten, samengesteld uit alle gespecialiseerde magistraten van het ambtsgebied. Twee magistraten van het parket - generaal zorgden op dat ogenblik voor ondersteuning en kennisbeheer. Naderhand werden 3 andere ressortelijke expertisecentra opgericht: "strafprocesrecht", "ecofin" en "internationale samenwerking in strafzaken", telkens met een gemengde samenstelling (magistraten van het parket - generaal en parketmagistraten).

Vanaf 1 januari 2008 werd dit nieuwe systeem van denken en werken opgezet met de parketten van Kortrijk en Ieper; beide korpschefs waren de vernieuwingsbeweging genegen en bereid samen met enkele van hun magistraten in dit nieuw project te investeren. Milieuzaken werden behandeld door het parket Kortrijk; zaken "hormonen / voedselveiligheid" werden behandeld door het parket van Ieper.

Heel wat kinderziektes moesten overwonnen worden, ICT problemen waren daarbij de grootste hinderpaal. Ondersteuning door parketjuristen was een tweede succesfactor.

We hebben moeten vaststellen dat ook dit een moeilijk punt blijft vermits bij gebrek aan een behoorlijk statuut de mobiliteit binnen het korps van parketjuristen nooit zo groot was.

Niettegenstaande die kinderziektes (voor een stuk overwonnen ondertussen) werd de stap gezet naar officialisering.

Op 14 december 2009 werd een tweede fase opgestart met de ondertekening van twee samenwerkingsprotocols, voor elk van de provincies één.

In West - Vlaanderen werd de gespecialiseerde kennis samengebracht op de volgende manier: het parket Kortrijk behandelde de belangrijkste milieumisdrijven; Ieper alle zaken hormonen en voedselveiligheid; Veurne alle zaken informatica - criminaliteit, namaak en auteursrechten en telecommunicatie. Brugge specialiseerde zich verder in mensensmokkel en mensenhandel, alle burgerlijke zaken verbonden met de problematiek nationaliteit (met name schijnhuwelijken en

nationaliteitskeuze, naturalisaties en staatlozen), alle zaken van misdrijven begaan door militairen, alle burgerlijke adviezen inzake wapens.

Voor Oost - Vlaanderen werd een gelijkaardige opdeling nagestreefd: het parket Gent ging het grootste deel van de milieumisdrijven (A - lijst) van Oost - Vlaanderen behandelen terwijl het parket Dendermonde alle zaken hormonen/voedselveiligheid en alle zaken informaticacriminaliteit en telecommunicatie voor zijn rekening neemt; het parket Oudenaarde zal alle burgerlijke adviezen inzake wapens voorbereiden; de parketten van Gent en Oudenaarde hebben een gemeenschappelijke nacht en/of weekenddienst uitgewerkt.

Dergelijke oefening betekent uiteraard de medewerking van heel wat mensen: niet alleen de gespecialiseerde parketmagistraten en hun administratieve medewerkers; ook de politiediensten moesten gesensibiliseerd worden voor die nieuwe manier van werken en een dito specialisatie binnen eigen politiekorpsen.

Ook de rechtbanken kregen in bepaalde omstandigheden parketmagistraten van de aangrenzende arrondissementen op zitting, en dit tot eenieder's voldoening.

Het opzetten van parketsamenwerkingsverbanden was trouwens ook reeds de aanzet om bij bepaalde rechtbanken een gelijkaardige oefening te initiëren: in de voorbije maanden raakte het initiatief gekend van een ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent die op regelmatige basis milieuzittingen houdt in de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde, en dit in onderling overleg met de desbetreffende korpschefs.

Ook dat is de voorbode voor de op ons afkomende hervormingen.

Ondertussen is het provinciaal samenwerkingsverband voor de 4 parketten van West-Vlaanderen volledig operationeel sedert 1 november 2010.

Het provinciaal samenwerkingsverband voor de 3 Oost-Vlaamse parketten werd operationeel vanaf 1 oktober 2011.

Voordelen van dergelijke projecten zijn ontegensprekelijk clustervorming en kwaliteitsvolle afhandeling.

Enthousiasme van heel veel betrokken magistraten en personeelsleden heeft ervoor gezorgd dat het uitgedacht project (dat klein begon) tijdens de laatste jaren een expansie heeft gekend, dat dankzij continu overleg gestadig is gegroeid en als voorbeeld heeft gediend voor het opzetten van samenwerkingsverbanden in andere rechtsgebieden.

Regelmatige bespreking van de projecten en inventarisering van de problemen naar aanleiding van de driemaandelijksse ressortvergaderingen met de 7 korpschefs en de collega's van het parket - generaal die deze projecten begeleiden, hebben ervoor gezorgd dat gesignaleerde problemen zo snel mogelijk een oplossing vinden.

4. Parketsamenwerkingsverband – Cybercrime.

Ondertussen werd ook nagedacht over verdere mogelijke ontwikkelingen binnen het PSV - gebeuren.

Een nieuwe weg is ingeslagen met de oprichting van een PSV - cybercrime.

Het zal u niet ontgaan zijn dat cybercrime de laatste jaren een enorme explosie heeft gekend.

Wie zich tijdens het zomerreces zal toegespitst hebben op de lectuur van de kranten zal bewust geworden zijn van de grote impact van dit soort criminaliteit op onze samenleving.

De maatschappelijke context van criminaliteit is in de laatste jaren met rasse schreden gedigitaliseerd. Niet alleen winnen de zuivere ICT - misdrijven zoals hacking, informaticasabotage en informaticabedrog steeds meer veld; alsmaar meer wordt vastgesteld dat tal van klassieke misdrijven, zoals oplichting, belaging, afpersing en diverse zedendelicten, in sterke mate zijn gedigitaliseerd en zich afspelen in de virtuele wereld van het internet. Niet iedere crimineel draagt de dag van vandaag een vuurwapen of mes, maar wel hebben ze allemaal minstens een smartphone, een tablet-PC, een webmailaccount en een facebookprofiel.

Dit gegeven is uiteraard het openbaar ministerie niet ontgaan.

Ook binnen het College van procureurs - generaal kwam deze problematiek ter sprake en vond enige weerklank naar aanleiding van de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke omzendbrief (Col 13/2013) d.d.17 juni 2013 van de Minister van Justitie, de Minister van Binnenlandse Zaken en het College van procureurs - generaal betreffende het opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie en haatmisdrijven (met inbegrip van discriminaties op grond van het geslacht). In die circulaire werden richtlijnen verstrekt voor de aanpak van discriminatie en haatmisdrijven en o.m. ook richtlijnen bij het ontdekken van misdrijven op het internet (de zgn cyberhaat).

In de luwte van het tot stand komen van deze omzendbrief werden in het ressort van dit Hof van beroep wat betreft de cybercrime gelijkaardige problemen vastgesteld: een exponentiële toename van de informaticacriminaliteit (van 1624 geregistreerde - zuivere - informatica - misdrijven voor 2009 naar 4556 in 2012, wat een stijging betekent van 250 %) zonder dat tot op heden onmiddellijk een eenduidige visie, kennis en prioriteitenstelling voorhanden was die aan dit actuele en groeiende fenomeen het hoofd kon bieden

Op het niveau van de parketten bestond geen eenduidige beleidslijn tussen ICT - criminaliteit (zeg maar cyber - crime *stricto sensu*) en (klassieke) criminaliteit gepleegd door middel van ICT (cybercrime *sensu lato*), temeer omdat het in de praktijk en bij de registratie van misdrijven vaak heel moeilijk is om de fijne grens te trekken tussen deze diverse categorieën van ICT - gerelateerde misdrijven.

De parketten en politiediensten hadden dringend nood aan duidelijke prioriteitenstellingen en taakverdeling.

Immers, het voeren van een onderzoek in een gedigitaliseerde omgeving is vandaag dermate schering en inslag geworden dat dit heus niet meer als 'louter' specialistenwerk kan worden doorgeschoven naar de gespecialiseerde beperkte capaciteit van de Computer Crime Units. Ook wat

cybercrime betreft moest een bepaalde basispolitiezorg kunnen worden gewaarborgd door de lokale politiediensten, zodat de gespecialiseerde politiediensten zich zouden kunnen focussen op de gespecialiseerde ICT - criminaliteit en de *high tech crime*.

Probleem daarbij was evenwel dat ook op het niveau van de politiediensten geen plan van aanpak bestond dat voor het fenomeen van cybercrime rekening hield met het onderscheid tussen basispolitiezorg en gespecialiseerde politiezorg. Evenmin bestond er een op maat gesneden opleiding van de politiediensten in '*the basics*' van cybercrime, waardoor regelmatig werd vastgesteld dat de kwaliteit van de processen-verbaal en de onderzoeken te wensen overliet.

Tevens werd ook vastgesteld dat opdrachten van basispolitiezorg wegens gebrek aan expertise toevertrouwd werden aan de regionale computer crime - units (RCCU's), waardoor de capaciteit van deze gespecialiseerde politiedienst bijna volledig wordt opgesoupeerd ten nadele van de gespecialiseerde ICT - criminaliteit.

Gelukkig hier en daar een witte raaf die interesse en know - how combineert om, onder het coördinerend oog van een magistraat van het parket - generaal een strijdplan op te zetten.

Vanuit het parket - generaal werd dan ook de aanzet gegeven voor een eenvormige aanpak die in eerste instantie zal worden geformaliseerd binnen het parketsamenwerkingsverband Oost-Vlaanderen, waar al een gedetailleerd beleidsplan was uitgewerkt.

In de loop van het nieuw gerechtelijk jaar zal er naar gestreefd worden dit beleidsconcept ook volledig te implementeren in West-Vlaanderen. Ook daar werden trouwens al eerste stappen gezet.

Op het niveau van het openbaar ministerie worden operationeel de *know - how* en het beleid per provincie gecentraliseerd in een PSV - parket, zodat een technisch hoogstaande, globale en uniforme aanpak onder de stuwende kracht van het parket - generaal kan worden gewaarborgd. In Oost-Vlaanderen heeft het parket Dendermonde het voortouw genomen; voor West - Vlaanderen wordt dit het parket Veurne.

Een werkbaar veldinstrument werd uitgeschreven, waarbij vertrokken werd van de omschrijving van de feiten zoals die zich fenomeenmatig voordoen.

De omschrijving van de feiten wordt in twee categorieën ingedeeld: basispolitiezorg (die door de lokale politie moet kunnen worden gewaarborgd) en gespecialiseerde politiezorg (die het domein is van de federale gerechtelijke politie en de Regionale Computer Crime Units).

Zo wordt bijvoorbeeld actueel de hacking van een hotmailaccount, de belaging van een facebookprofiel of de oplichting via eBay beschouwd als zijnde *mainstream* en behorende tot de basispolitiezorg. De aanval op een server van een publieke instelling of een private vennootschap behoort dan weer tot het domein van de gespecialiseerde diensten van de Regionale Computer Crime Units.

Bij die opsplitsing tussen basispolitiezorg en gespecialiseerde politiezorg wordt het daderprofiel als demarcatiecriterium gehanteerd. Bedoeling is dat een *high tech* cybercrimineel wordt opgespoord door *high tech* onderzoekers, en dat de lokale politie minstens de occasionele of amateuristische cybercrimineel de baas kan.

De achterliggende filosofie van het ontwikkelde beleid strekt er toe om tot een *win - win* situatie te komen voor alle betrokken actoren, waarbij op een moderne en doordachte manier wordt omgegaan met de voorhanden zijnde capaciteit bij politie en justitie om kwantiteit de baas te kunnen en kwaliteit als handelsmerk te kunnen blijven handhaven.

De Federale Gerechtelijke Politie en hun Regionale Computer Crime Units worden ontlast van taken die thans als basispolitiezorg moeten worden beschouwd, waardoor effectieve capaciteit vrijkomt om de gespecialiseerde politiezorg te waarborgen.

Tegelijk wordt aan de lokale politiezones en de FGP's een opleiding verstrekt die hen in staat moet stellen om de basis – cyber - politiezorg kwaliteitsvol te waarborgen.

In het draaiboek (dat als “kader” dient waarvan kan worden afgeweken, rekening houdend met de concrete omstandigheden en eigenheden van elke concrete zaak) wordt ook aangegeven hoe met datadragers en de analyse ervan dient omgegaan.

Er werd immers vastgesteld dat de Regionale Computer Crime Units vaak werden overbelast met de analyse van datadragers allerhande. In tijden dat een datadrager van één terabyte (1) eerder regel dan uitzondering is geworden, resulteerde dit soms in een achterstand bij de digitale forensische recherche van 2 tot 10 maanden.

De aanvraag van de analyse van datadragers zal voortaan gestandaardiseerd gebeuren, waarbij de onderzoeksparameters, de vereiste diepgang en de selectiecriteria nauwgezet worden meegegeven door de operationele onderzoekers en de magistraten.

Daaraan wordt gekoppeld, een strikt afgelijnd vervolgings - en sepotbeleid dat ervoor moet zorgen dat de lokale politiezones kunnen inzetten zowel op kwaliteit als op kwantiteit (zonder de actuele reeds hoge werkdruk aan te tasten).

Bij het uittekenen van deze beleidslijn staan drie parameters centraal: de aard van de feiten (een feit vervat in gespecialiseerde politiezorg zal in de regel leiden tot een onderzoek); de al dan niet herstelde schade (het geleden nadeel) en gedegen onderzoeksrealisme (afweging tussen de ernst van de feiten en de schade enerzijds en de onderzoeksinvesteringen zeg maar de onderzoekscapaciteit anderzijds).

Teneinde dit project een maximale slaagkans te bieden werden ook initiatieven rond kennisdeling opgestart. Immers, als basispolitiezorg in cybercrime moet gewaarborgd worden, moet een opgeleid politiebestand gecreëerd worden.

Dit is dan een derde luik van het ressortelijk beleidsconcept, nl. het opleidings - en kennisluik.

Er werd binnen de magistratuur, de lokale politiezones en de respectievelijk afdelingen van de federale gerechtelijke politie een netwerk van referentiepersonen gecreëerd met het oog op de

(1) Eén terabyte aan informatie komt ongeveer overeen met: alle tekst uit een grote universiteitsbibliotheek, de informatie op 212 enkelzijdige dvd-schijven, de informatie op 1430 enkelzijdige cd-schijven, de informatie op 754.297 diskettes (3,5 inch High Density (HD) / zogenoemde 1,44 MB (1,38 MB geformatteerd), gecomprimeerde digitale opslag van 3 jaar muziek op cd-kwaliteit, of gecomprimeerde digitale opslag van 200 uur video op studiokwaliteit.

uitbouw van expertise. In Oost - Vlaanderen is dit netwerk thans reeds actief als het “Provinciaal Kennisplatform Cybercrime”: een vertegenwoordiging van de lokale politie en de federale gerechtelijke politie komt onder voorzitterschap van de leidende magistraat tweemaandelijks samen om wat cybercrime betreft de vinger aan de pols te houden, problemen te signaleren en te remediëren en om de nieuwste technische en juridische kennis te delen. Dit kennisplatform heeft een directe lijn met het parket - generaal.

Anderzijds werden de krachten gebundeld tussen de politiediensten en de magistratuur om een gedegen opleiding ‘cybercrime’ te institutionaliseren in de schoot van de Oost - Vlaamse Politieacademie (OPAC). Elke nieuw in dienst getreden politieagent zal vanaf 2013 op het einde van zijn opleidingstraject een bad hebben genomen in de beginselen van cybercrime. Tegelijk werd een inhaalbeweging georganiseerd om het bestaande politiebestand op niveau te brengen. Tegen eind november 2013 zullen meer dan 1.775 Oost - Vlaamse politieagenten een ‘basisopleiding cybercrime’ hebben ontvangen van 22 geëngageerde en gespecialiseerde *cybercops* van zowel de lokale politie als de Regionale Computer Crime Units.

Zoals gezegd is het de bedoeling om dit proefproject in het nieuw gerechtelijk jaar te implementeren in West - Vlaanderen. De voorbereidingen en kennisdeling daartoe zijn reeds aangevat.

Binnen de feiten die behoren tot de basispolitiezorg dient daarentegen omzichtig te worden nagegaan op welke wijze capaciteit en middelen worden ingezet, temeer nu de hoeveelheid van feiten bij wijlen onbeheersbaar dreigt te worden.

Ook de verantwoordelijkheid van de burger zelf wordt, naar gelang de concrete zaak, mee in overweging genomen. De realiteit van het vrije en ongebonden internet mag geen vrijgeleide zijn voor de burger om bewust roekeloos te worden met de verwachting dat politie en justitie het wel zullen oplossen. Wat dat betreft is sensibilisering het kernwoord, en moet de burger zelf onze grootste bondgenoot worden in de strijd tegen *online* criminaliteit.

Het onderzoeksrealisme dwingt ons immers om in vele gevallen de afweging te maken tussen de ernst van de feiten en de schade enerzijds en de onderzoeksinvesteringen anderzijds. Cybercrime heeft bijna per definitie een internationaal karakter en noodzaakt meestal een snel, kostenrovend en grensoverschrijdend optreden. In tijden van beheersing van capaciteit en gerechtskosten is het niet steeds verantwoord om de onderzoeksinvesteringen te laten oplopen tot een tienvoud van de veroorzaakte schade. Gelet op de exponentiële groei van ICT - gerelateerde misdrijven is dat ook niet mogelijk in elke zaak.

De filosofie die daar achter schuilt is dat veel vormen van ICT - gerelateerde criminaliteit (bvb. de zgn. eBay-oplichtingen, de facebookbelagingen, hacking van webmailaccounts, etc...) zo *mainstream* zijn geworden en zo veelvuldig worden gepleegd dat ze niet meer zinvol in termen van repressie kunnen worden beheerst. Preventief optreden en sensibilisering van de burgers zullen kernwoorden moeten worden met betrekking tot bepaalde fenomenen. De boodschap moet zijn dat *“als het te mooi lijkt om waar te zijn, dan is het wellicht niet waar”*.

Er is immers geen politionele noch justitiële capaciteit ter beschikking om alle computer gerelateerde misdrijven aan te pakken. Het is niet de bedoeling dat de politionele en justitiële

capaciteit wordt ingezet om virussen te verwijderen, spamfilters te installeren, de beveiligingsinstellingen van computers en webprofielen te *upgraden*, en in te gaan op elke verdachte mail die een burger ontvangt.

Om die reden worden slachtoffers van ICT - gerelateerde misdrijven door de politiediensten, waar mogelijk en opportuun, de weg gewezen naar preventie, sensibilisering en zelfredzaamheid.

Was het parket - generaal Gent met het destijds opstarten van de parketsamenwerkingsverbanden “visionair”?

Zeer zeker als ik er het wetsontwerp tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde op nalees, waarvan de tekst is aangenomen op 17 juli 2013 in de plenaire vergadering van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en overgezonden naar de Senaat.

In deze bepalingen werd o.m. uitdrukkelijk voorzien dat het in het leven geroepen zaakverdelingsreglement de mogelijkheid zal bieden aan de voorzitter van de nieuwe rechtbank van eerste aanleg (op provinciaal niveau) onder bepaalde voorwaarden gespecialiseerde materies toe te bedelen aan één welbepaalde (plaatselijke) afdeling van deze rechtbank. En dit zonder dat daarbij geraakt wordt aan het principe van de nabijheid van justitie ten behoeve van de rechtszoekende, argument waarmee in de aanloop van deze hervorming door zovelen werd geschermd.

Naar de toekomst zal vanuit het parket - generaal Gent gezocht worden naar een mogelijke verdere specialisatie over de ressortgrenzen heen. Met de collega's van het parket - generaal van Antwerpen werd daaromtrent een eerste maal van gedachten gewisseld.

5. Kennisbeheer en nachtkaft.

Even belangrijk dan ICT en personele ondersteuning voor het welslagen van de provinciale samenwerkingsverbanden is de optimalisering van het kennisbeheer en de interne communicatie op arrondissementeel, provinciaal en ressortelijk vlak primordiaal.

Diverse problemen werden daaromtrent opgelijst.

Informatie en documentatie zijn meermaals op diverse niveaus (parket -generaal en parketten) dezelfde; de vatting van dezelfde documentatie gebeurt meermaals en op meerdere locaties in plaats van een eenmalige vatting.

Ook werd vastgesteld dat er geen eenvormig beleid bestaat in het opslaan van de documenten en dat de interne communicatie over opgeslagen documentatie niet voldoende transparant is.

De afwezigheid van een efficiënte zoekmachine voor de opgeslagen informatie en documentatie bemoeilijkt het gebruik ervan te veel.

Vanuit deze vaststelling werd onder aansturing van het parket - generaal een project (geïnitieerd door de procureur des Konings te Gent en met korte begeleiding van een coach in management waarover kon beschikt worden via het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding) opgestart met als doelstelling een uniform documentatiesysteem binnen het ressort uit te bouwen.

Bij de voorbereiding van het project kwamen we tot de bevinding dat de combinatie van deze doelstelling en de ontwikkelingen die zich voordoen in het licht van de nakende hervormingen van

justitie - inzonderheid wat betreft de schaalvergroting van de parketten - een opportuniteit bieden om samen (parketten op provinciaal niveau in samenwerking met het parket - generaal) dezelfde doelstelling te ontwikkelen.

In het kader van de gerechtelijke hervorming zal immers uniformisering van de werkprocessen over verschillende parketten heen dienen te geschieden. Thans treden nog al te dikwijls verschillen op tussen de interne dienstnota's van parket tot parket doch ook in de richtlijnen / omzendbrieven voor de vele politiediensten. In de toekomst zullen al die documenten moeten gecollationeerd worden. Op dit ogenblik lijkt dit, bij gebrek aan een degelijk, vlot raadpleegbaar geïnformatiseerd documentatiesysteem, een onmogelijke opdracht.

Om het project beheersbaar te houden werd geopteerd voor een gefaseerde aanpak.

In een eerste fase (aangevangen in 2012) werd een uniforme ressortelijke digitale nachtkaft aangelegd met een 30-tal items waarbij wordt gestreefd naar uniformisering van de richtlijnen in de verschillende parketten van het ressort en naar een verhoging van de interne kwaliteitszorg (integratie best practises). De openstelling van de nachtkaft voor alle parketmagistraten van het ressort is voorzien op 1 oktober 2013.

In een tweede fase zal deze nachtkaft stelselmatig uitgebreid worden in functie van de noden/vragen van de gebruikers.

Tot daar dit eerste deel van mijn exposé, met dank aan alle collega's van het parket generaal en de 7 parketten die in deze projecten hebben geïnvesteerd en het succes ervan verzekeren, ook in de toekomst.

* * *

II. Verslag over het rechtspreken Hof van beroep Gent (strafsectie).

INLEIDING

Ervanuitgaande dat het verslag van het rechtspreken een moment van transparantie dient te zijn naar de burger en naar andere partners in de strafrechtelijke keten, werd in de vorige edities vaak de focus gelegd op gedetailleerde analyses van de correctionele parketten bij de rechtbank van eerste aanleg. Vanuit het perspectief van de burger vormt dit de ‘core business’ van justitie. Niets is echter minder waar. Het openbaar ministerie bestaat uit nog andere geledingen die elk op hun beurt bijdragen tot het rechtspreken.

Naast het argument van “transparantie”, is de informatisering van de correctionele parketten ook één van de hoofdredenen geweest voor vroegere grondige doorlichtingen.

Binnen justitie waren tot voor kort het ‘REA-TPI’ - systeem van de correctionele parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg en het MAMMOUT-systeem voor de politieparketten de enige uniforme registratiesystemen.

Omwille van de recente overschakeling naar het MACH - systeem leek een keuze voor een analyse gebaseerd op het informaticasysteem MAMMOUT de laatste jaren niet echt aangewezen.

Na de recente informatisering in 2009 van het parket - generaal door de in gebruikname van het informaticasysteem PAGE, lijkt ons in 2013, de tijd gekomen om op basis van dit informaticasysteem een eerste blik te werpen op de activiteiten van een aantal geledingen in het hof van Beroep en het parket - generaal te Gent voor de laatste drie kalenderjaren.

Bij de analyse die thans gebeurt wordt voor de periode 2010-2012 vooreerst de afhandeling van beroepen tegen een vonnis van de correctionele rechtbank van eerste aanleg besproken en vervolgens de beroepen tegen protectionele jeugdzaken. Tenslotte zal stilgestaan worden bij een aantal taken van de kamer van inbeschuldigingstelling. Achtereenvolgend zal aandacht besteed worden aan de behandeling van dossiers inzake de voorlopige hechtenis, en zal worden ingegaan op de hoger beroepen ingesteld tegen de procedure regeling rechtspleging en hoger beroepen inzake “Franchimont”. Ter afsluiting zal worden stilgestaan bij de afhandeling van verzoeken tot herstel in eer en rechten.

Het gaat om een eerste exploratieve studie van het beschikbare cijfermateriaal voor het parket - generaal: het informaticasysteem is nog volop in ontwikkeling waardoor het alsmaar performanter wordt; anderzijds is een zekere transitieperiode nodig is vooraleer totaal betrouwbare cijfers kunnen aangeleverd worden op basis van een nieuw informaticasysteem.

Er werd immers bij de implementatie van het informaticasysteem gekozen om voorrang te geven aan het uitwerken van PAGE - modules die het snelst een performantere werking van de administratieve diensten van het parket – generaal konden garanderen. Vooralsnog is het dus niet mogelijk om het volledig takenpakket in kaart te brengen en te bespreken.

Het is evenmin mogelijk om elk dossier in zijn totaliteit op te volgen.

Even een voorbeeld uit de praktijk:

Om de proef op de som te nemen en de betrouwbaarheid van het aangeleverde cijfermateriaal na te gaan werd door de statistisch analisten van het parket - generaal bij het hof van beroep te Gent de doorlooptijd berekend voor de fase die start bij het instellen van het hoger beroep en eindigt bij de eerste fixatie voor de KI voor de procedure regeling rechtspleging. Deze doorlooptijd bleek danig naar omhoog getrokken door een aantal dossiers waarvoor de doorlooptijd voor deze fase meer dan een jaar bedroeg. Bij wijze van steekproef werden deze dossiers manueel opgezocht.

Na nazicht van deze dossiers bleek dat er voor een aantal wel degelijk een afdoende verklaring bleek te zijn voor de lange doorlooptijd zoals bijvoorbeeld een bevolen bijkomend deskundigenonderzoek. Maar in het merendeel van de gevallen bleek de datum die in het informaticasysteem PAGE als eerste fixatiedatum werd geregistreerd, niet de reële datum van de eerste vaststelling te zijn. Het gaat hoofdzakelijk om dossiers waarin een tussenarrest werd uitgesproken. Voor de manueel nagekeken dossiers kon het tussenarrest en de bijhorende datum van de eerste vaststelling niet in het informaticasysteem worden teruggevonden. Dit kan meerdere oorzaken hebben: dit kan het gevolg zijn van het feit dat het tussenarrest uitgesproken werd vóór de implementatie van het informaticasysteem PAGE en de historiek van het dossier niet werd overgenomen in het systeem. Anderzijds bestaat er ook technisch in het informaticasysteem geen mogelijkheid om een "tussenarrest" als dusdanig te registreren. Dit euvel roept een aantal vragen op: wordt dit tussenarrest in bepaalde gevallen wel geregistreerd? Wordt dit tussenarrest dan soms als eindarrest ingevoerd? Wordt de bijhorende eerste vaststelling consequent geregistreerd?

Om deze redenen werd dan ook gekozen om enkel die gegevens te bespreken waar een zekere uniformiteit werd vastgesteld en waar de registraties correct leken.

Tevens toont dit voorbeeld aan dat er nog een lange weg moet afgelegd worden vooraleer het PAGE - systeem ook als beleidsinstrument kan fungeren en niet langer als louter administratief hulpmiddel. Als men wil evolueren naar een instrument dat bijdraagt tot de evaluatie van het strafrechtelijk beleid, moet er naast de technische afwerking, uiteraard ook stilgestaan worden bij de implementatie van uniforme registratierichtlijnen.

De statistisch analisten van het parket - generaal Gent zullen in de toekomst hun bijdrage blijven leveren aan het optimaliseren van de registraties in het PAGE-systeem met het oog op nog meer betrouwbare en valide cijfergegevens.

Voorafgaandelijk dient eveneens opgemerkt dat registratie van cijfers en formuleren van kanttekeningen en bedenkingen geen oordeel inhoudt over het geleverde werk van de verschillende afdelingen en kamers. Meer dan ooit moet rekening gehouden worden met een hele resem factoren waarvoor geen weerspiegeling in de cijfers kan worden teruggevonden (o.m. specifieke beleidskeuzes, beperkingen qua personeel, complexiteit van behandelde materies,...).

Bedoeling met deze studie is een beeld te krijgen van de verschillende geledingen, vreemde vaststellingen proberen te kaderen en op basis van de gegevens na te gaan waar verbetering voor de toekomst mogelijk is.

DEEL 1

CORRECTIONELE BEROEPEN

HOOFDSTUK 1

BEROEPEN TEGEN VONNISSEN INZAKE CORRECTIONELE ZAKEN

Vooraleer over te gaan tot de eigenlijke analyse, lijkt een korte voorgeschiedenis over de registratie van dit type dossiers aangewezen. Vóór de ingebruikname van het PAGE-systeem² werd gewerkt met een excel-lijst met een beperkt aantal variabelen. Op basis van deze lijst kwamen de cijfers tot stand die gebruikt werden in de oudere verslagen over het rechtspreken. Bij de opstart van het PAGE-systeem gebeurde een conversie van de oude gegevens naar PAGE. Dit heeft tot gevolg dat oudere dossiers binnen PAGE (de zogenaamde overname-kaften) beperkter zijn qua beschikbare informatie en er hierdoor voor deze dossiers bepaalde variabelen niet voorhanden zijn.

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens 4 rubrieken aan bod. In eerste instantie wordt stil gestaan bij de instroom van beroepen tegen correctionele vonnissen en dit op basis van een aantal specifieke factoren. In een volgende rubriek wordt die oefening herhaald op het niveau van de uitstroom. In een derde rubriek wordt vervolgens bekeken hoeveel tijd verstrikt tussen deze instroom en uitstroom (de zogenaamde doorlooptijden) en tenslotte wordt stilgestaan bij de huidige situatie (de stock) en de impact van al het voorgaande op deze stock.

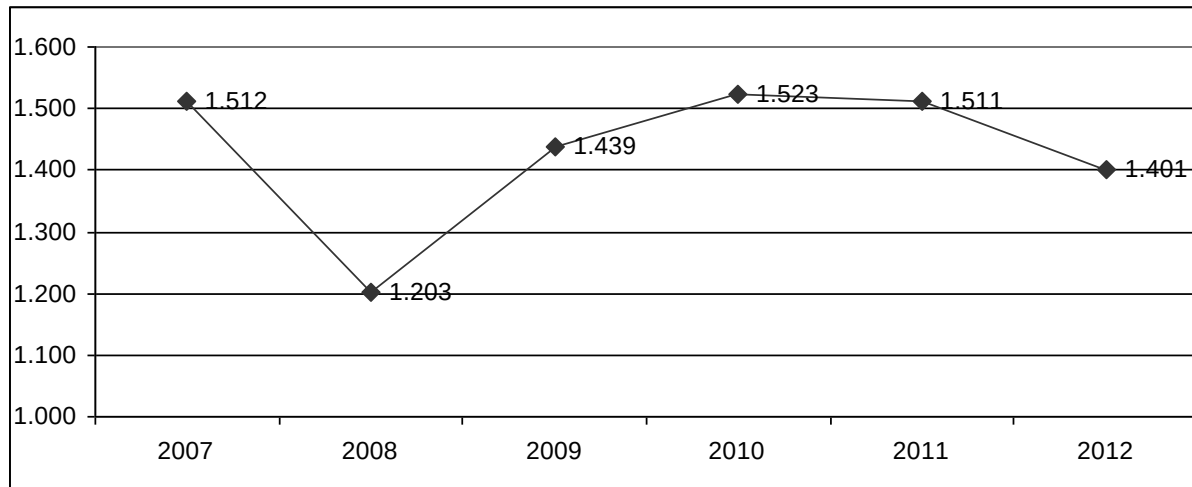
1.1 INSTROOM

In eerste instantie wordt een beeld geschetst van de instroom van beroepen tegen correctionele vonnissen op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent voor de periode van 2007 tot en met 2012. De evolutie die aldus tot stand komt in de onderstaande grafiek is gebaseerd op verschillende bronnen: enerzijds het oude excel-bestand voor de periode 2007-2008 en anderzijds het PAGE-systeem voor de periode 2009-2012. Tevens wordt in deze grafiek ook rekening gehouden met de zogenaamde ‘sociale strafzaken’³ op basis van een excel-bestand dat door het auditoraat-generaal wordt aangeleverd voor de ganse periode.

² Het PAGE-systeem is het geïnformatiseerd registratiesysteem dat midden 2009 door de parketten-generaal van Antwerpen, Brussel, Gent en Mons in gebruik werd genomen.

³ Dit zijn dossiers afkomstig van de correctionele rechtbank op dagvaarding van de arbeidsauditoraten (en behandeld door het auditoraat - generaal) die door één van de correctionele kamers behandeld worden binnen het Hof van beroep te Gent.

Grafiek 1.1: Evolutie van de instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen (periode 2007-2012)

Uit grafiek 1.1 blijkt dat de instroom normaliter rond de 1.400 à 1.500 zaken zit, met uitzondering van 2008 waar er met slechts 1.203 dossiers sprake was van een enorme terugval. Na deze terugval wordt opnieuw een stijging waargenomen naar het niveau van 2007 in 2010 en 2011. In 2012 is er terug sprake van een lichte daling qua instroom. Niettemin telt het rechtsgebied Gent samen met het rechtsgebied Antwerpen het hoogst aantal beroepen tegen correctionele vonnissen.

Zoals reeds aangegeven schetst grafiek 1.1 een algemeen beeld dat zowel op basis van het PAGE-systeem (gegevens van 2010-2012), excel (2007-2009) en externe bronnen (de sociale strafzaken) tot stand kwam. In het volgende overzicht beperken we ons tot het PAGE-systeem waarbij de 6 correctionele kamers (3de, 4de, 6de, 8ste, 10de en 17de) en de vakantiekamer in beeld worden gebracht. Er wordt dus geen rekening meer gehouden met de zogenaamde 'sociale strafzaken'.

In een eerste tabel wordt de instroom bekeken binnen deze 7 kamers voor de periode 2010-2012.

Tabel 1.1: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
3de kamer	275	21,91	244	17,42	223	16,87	743	18,68
4de kamer	294	23,43	288	20,56	286	21,64	866	21,77
6de kamer	158	12,59	189	13,49	177	13,37	523	13,14
8ste kamer	269	21,43	290	20,70	242	18,28	801	20,13
10de kamer	172	13,71	193	13,78	198	14,98	565	14,20
17de kamer	68	5,42	180	12,85	192	14,52	440	11,07
vakantiekamer	19	1,51	17	1,21	4	0,31	40	1,01
Totaal	1.255	100,00	1.401	100,00	1.322	100,00	3.978	100,00

Uit de tabel springt het laag aantal zaken in 2010 voor de 17de kamer in het oog. Dit is niet verwonderlijk daar deze kamer pas sinds eind 2010 in werking trad. Als de verhouding tussen de behandelende kamers bekeken wordt, valt vooral op dat de 4de en 8ste kamer het meest aantal zaken toebedeeld krijgen (beiden meer dan 20%). Deze kamers krijgen dus 1 op 5 zaken toebedeeld, terwijl er 6 kamers operationeel zijn. Uiteraard ligt de verdeelsleutel bij de toewijzing van dossiers aan de kamers hier aan de basis: de 4de en 8ste kamer staan in voor het merendeel van de dossiers afkomstig van de 2 grootste arrondissementen binnen het rechtsgebied, zijnde Gent en Dendermonde. Voor de 8ste kamer moet hier echter de kanttekening gemaakt worden dat de verdeelsleutel in 2012 is veranderd, hetgeen duidelijk uit de cijfers blijkt voor dat jaar (instroom lager dan 20%). De 6de, 10de en 17de kamer krijgen relatief gezien het minste zaken toegewezen. Wat de 17de kamer betreft heeft dit uiteraard te maken met het feit dat deze kamer pas sinds 2010 bestaat; ondertussen wordt vastgesteld dat het aandeel van de instroom binnen deze kamer ieder jaar toeneemt. Ook opvallend is het feit dat de 3de kamer redelijk hoog scoort qua instroom (bijna 19%), terwijl deze kamer per jaar ook nog een 70 à 90 sociale zaken extra krijgt toebedeeld die niet in deze tabel opduiken. Tenslotte dient nog vermeld dat ongeveer 1% van de zaken die in de periode 2010-2012 op het parket-generaal binnenstroomden door de vakantiekamer behandeld werden, zij het dat het aandeel van deze kamer ieder jaar kleiner wordt: slechts 4 zaken in 2012 tegenover 19 zaken in 2010⁴.

Naast de grootte van de instroom, is het ook interessant om te kijken naar de tenlasteleggingen waarop deze zaken betrekking hebben. In de volgende tabel wordt bijgevolg de instroom opnieuw per jaar van instroom weergegeven voor de periode 2010-2012, doch thans in functie van de voornaamste tenlastelegging waarop het dossier betrekking heeft.

⁴ Volledigheidshalve vermelden we dat deze aantallen enkel betrekking hebben op de beroepen tegen correctionele vonnissen. Er wordt dus geen rekening gehouden met de verzoekschriften tot voorlopige invrijheidsstelling die ook door de vakantiekamer behandeld worden.

Tabel 1.2: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen (periode 2010-2012), per tenlastelegging (top 20) en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
43A – Opzettelijke slagen en verwondingen	210	16,73	209	14,92	212	16,02	631	15,86
60A – Verdovende middelen	77	6,14	91	6,50	73	5,52	241	6,06
11A – Diefstal d.m.v. geweld of bedreiging	61	4,86	65	4,64	67	5,06	193	4,85
17A – Diefstal d.m.v. braak, inklimming of valse sleutels	47	3,75	55	3,93	55	4,16	157	3,95
37A – Verkrachting	46	3,67	61	4,35	42	3,17	149	3,74
18A – Gewone diefstal	46	3,67	60	4,28	37	2,80	143	3,59
21A – Valsheid in burgerlijke en/of handelsgeschriften	44	3,51	42	3,00	38	2,87	124	3,12
60D – Verdovende middelen (dealer)	28	2,23	40	2,86	53	4,01	121	3,04
12 – Winkeldiefstal	33	2,63	50	3,57	37	2,80	120	3,02
20D – Oplichting	34	2,71	41	2,93	44	3,33	119	2,99
75A – Faillissementen	36	2,87	32	2,28	41	3,10	109	2,74
66B – Ruimtelijke ordening en stedenbouw	38	3,03	25	1,78	27	2,04	90	2,26
20B – Misbruik van vertrouwen	28	2,23	28	2,00	22	1,66	78	1,96
53D – Belaging / Stalking	19	1,51	23	1,64	30	2,27	72	1,81
37B – Aanranding van de eerbaarheid	24	1,91	27	1,93	20	1,51	71	1,78
45C – Bedreigingen	16	1,27	22	1,57	25	1,89	63	1,58
30D – Poging moord of doodslag	11	0,88	25	1,78	20	1,51	56	1,41
17B – Woningdiefstal met inbraak	14	1,12	21	1,50	20	1,51	55	1,38
14 – Huisdiefstal	14	1,12	19	1,36	20	1,51	53	1,33
42F – Niet naleven omgangsrecht	13	1,04	15	1,07	22	1,66	50	1,26
Overige tenlasteleggingen	416	33,15	450	32,12	417	31,59	1.283	32,27
Totaal	1.255	100,00	1.401	100,00	1.322	100,00	3.978	100,00

Uit de tabel blijkt dat dossiers betreffende “43A – Opzettelijke slagen en verwondingen” met bijna 16%, “60A – Verdovende middelen” met iets meer dan 6% en “11A – Diefstal d.m.v. geweld of bedreiging” met bijna 5% de top 3 uitmaken van de correctionele dossiers die door het hof van beroep behandeld worden. Uit de tabel kan ook afgeleid worden dat 2 op de 3 behandelde dossiers betrekking heeft op één van de 20 bovenstaande tenlasteleggingen.

Tabel 1.3 presenteert dezelfde gegevens, zij het nu per arrondissement van herkomst in plaats van tenlastelegging.

Tabel 1.3: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen (periode 2010-2012), per herkomst (gerechtelijk arrondissement) en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
Gent	403	32,11	413	29,48	401	30,39	1.217	30,61
Dendermonde	273	21,75	358	25,55	351	26,53	982	24,68
Oudenaarde	76	6,06	86	6,14	73	5,52	235	5,91
Brugge	180	14,34	231	16,49	194	14,66	605	15,20
Kortrijk	195	15,54	165	11,78	184	13,91	544	13,67
Ieper	64	5,10	79	5,64	67	5,06	210	5,28
Veurne	53	4,22	63	4,50	44	3,33	160	4,02
Ander arrondissement	8	0,64	6	0,43	8	0,60	22	0,55
Onbekend	3	0,24	.	.	.	.	3	0,08
Totaal	1.255	100,00	1.401	100,00	1.322	100,00	3.978	100,00

Uit tabel 1.3 blijkt dat de instroom van beroepen tegen correctionele vonnissen vooral van de arrondissementen Gent en Dendermonde afkomstig is (respectievelijk 30,5% en 24,5% van de totale instroom). In 2012 daalt het aantal ingestelde beroepen lichtjes, van respectievelijk 1.401 zaken in 2011 naar 1.322 zaken in 2012. Dergelijk lichte daling manifesteert zich in nagenoeg alle arrondissementen, met uitzondering van het arrondissement Kortrijk waar er sprake is van een stijging.

In tabel 1.4 worden nogmaals dezelfde gegevens gepresenteerd, doch deze maal naargelang de partij die beroep aantekende, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen volgende categorieën: de beklaagde(n), het openbaar ministerie, de burgerlijke partij(en), combinaties van de 3 voorgaanden en tenslotte een restcategorie.

Tabel 1.4: : Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen (periode 2010-2012), naargelang beroep aantekenende partij en per jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	Kolom %	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
OM	44	3,51	69	4,93	56	4,23	169	4,25
OM + Beklaagde(n)	911	72,59	1.003	71,59	989	74,83	2.903	72,98
OM + Burg. partij(en)	93	7,41	91	6,50	90	6,80	274	6,89
OM + Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	71	5,66	56	4,00	63	4,76	190	4,78
Beklaagde(n)	129	10,28	178	12,71	120	9,07	427	10,73
Burg. partij(en)	2	0,16	2	0,14	1	0,08	5	0,13
Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	2	0,16	2	0,14	1	0,08	5	0,13
Restcategorie	3	0,24	.	.	2	0,15	5	0,13
Totaal	1.255	100,00	1.401	100,00	1.322	100,00	3.978	100,00

De meest voorkomende categorie is beroep door 'OM + Beklaagde(n)' met net geen 73%, hetgeen meestal inhoudt dat het openbaar ministerie beroep aantekent nadat de beklaagde dit deed (het zgn volgappel). In 7 van de 10 beroepen tegen een vonnis van de correctionele rechtbank is er dus sprake van deze combinatie. De gevallen waarin het openbaar ministerie als enige partij ambtshalve beroep aantekent, blijven beperkt tot iets meer dan 4%⁵. Dit percentage kan echter wel variëren in functie van de tenlastelegging van de zaak waartegen beroep aangetekend werd. Zo blijkt het openbaar ministerie een groter aandeel als enige beroep aantekenende partij te hebben in zaken betreffende "55G – Mensensmokkel" (50%), "38C – Kieswet (bijzitter)" (43,5%), "79D – Fiscale misdrijven" (36,5%), "10A – Vereniging van misdadigers" (25%), "66B – Ruimtelijke ordening en stedenbouw" (19%) en "27B – Witwassen" (16%)⁶.

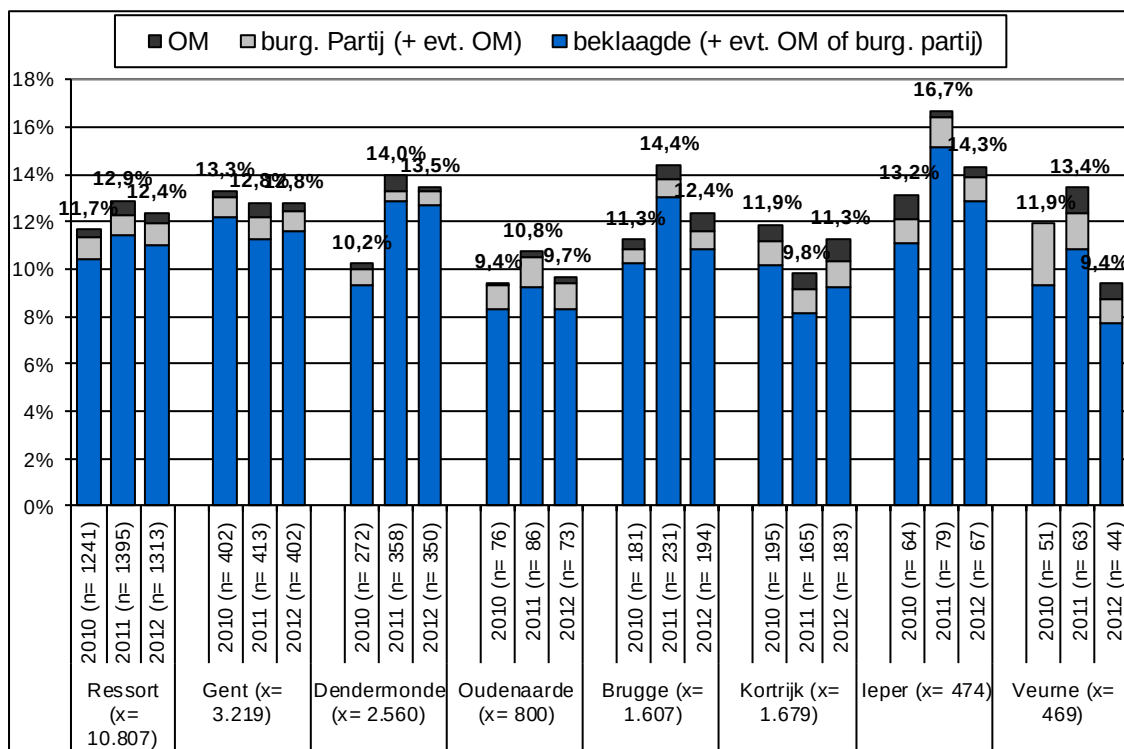
Gelet op de info in de voorgaande tabellen lijkt het interessant om te gaan kijken naar de effectieve beroepsgraad per arrondissement. Het is immers normaal dat wat de aantallen betreft een groot arrondissement zoals Gent meer dossiers aanlevert dan een klein arrondissement zoals Veurne. Dit staat echter los van het feit of er al dan niet vaak beroep wordt aangetekend tegen een vonnis binnen een arrondissement. Bijgevolg werd de instroom op het parket - generaal in de bovenvermelde tabellen vergeleken met het gemiddeld aantal uitgesproken vonnissen per arrondissement voor de laatste 3 jaren. Er wordt met dit gemiddelde gewerkt omdat een vonnis van 2012 ook een beroep in 2013 teweeg kan brengen en beroepen van 2010 ook betrekking hebben op vonnissen van 2009.

De hiernavolgende grafiek geeft bijgevolg per arrondissement en ook per beroep aantekenende partij een schatting van het percentage dossiers waarin beroep wordt aangetekend na een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg. Om de grafiek overzichtelijk te houden werd ervoor gekozen om de categorieën van de partij die beroep aantekent te beperken tot 3 grote categorieën: de beklaagde(n) (eventueel in combinatie met andere partijen), de burgerlijke partij(en) (eventueel in combinatie met het openbaar ministerie) en tenslotte het openbaar ministerie.

⁵ Dit is een bewuste beleidskeuze. In andere rechtsgebieden varieert dit percentage van 5,5% tot zelfs 19%.

⁶ Het betreft hier enkel tenlasteleggingen die minstens 10 observaties hebben qua instroom.

Grafiek 1.2: Verhouding instroom parket-generaal vs. gemiddelde uitstroom 1ste aanleg (= % dat er beroep wordt aangetekend) per gerechtelijk arrondissement, jaar van instroom op het parket-generaal en naargelang de partij die beroep aantekende

Uit de grafiek blijkt dat voor het ganse ressort gemiddeld voor 11,5% in 2010, 13% in 2011 en 12% in 2012 van de zaken beroep werd aangetekend. Tevens blijkt dat er lichte verschillen optreden wat de beroepsgraad betreft naargelang het arrondissement. In 2010 bevonden Gent en Ieper zich boven het ressortelijk gemiddelde, terwijl Dendermonde en Oudenaarde zich onder dit gemiddelde situeren. Wat 2011 betreft zien we dat Dendermonde, Brugge, Veurne en vooral Ieper zich boven het ressortelijk gemiddelde bevinden, terwijl er voor Oudenaarde en Kortrijk een lagere beroepsgraad wordt vastgesteld. In 2012 blijken vooral Dendermonde en Ieper zich boven het ressortelijk gemiddelde te bevinden, terwijl Oudenaarde, Veurne en in mindere mate Kortrijk zich onder dit gemiddelde situeren. Over de jaren heen zien we dat de beroepsgraad varieert van 9,5% in Oudenaarde tot 17% in Ieper. Uit de cijfers van Kortrijk blijkt tevens dat een stijging qua instroom op het parket-generaal afkomstig van een specifiek arrondissement niet automatisch met zich meebrengt dat er vaak beroep wordt aangetekend binnen dat arrondissement. Tenslotte dient ook op de vaststelling gewezen te worden dat eventuele dalingen en stijgingen in de instroom vooral het gevolg blijken te zijn van beroepen aangetekend door de beklaagde(n) (eventueel in combinatie met andere partijen). De impact op de instroom van dossiers waarin het openbaar ministerie en de burgerlijke partij(en) beroep aantekenen blijft dus eerder beperkt.

Het leek in navolging van bovenstaande grafiek tenslotte ook interessant om te gaan kijken naar de beroepsgraad per tenlastelegging. Zo blijkt bijvoorbeeld dat dossiers met betrekking tot “43A – Opzettelijke slagen en verwondingen” met 11% licht onder het totale gemiddelde van 12% voor de laatste 3 jaren ligt. Niettemin zijn er een hele resem van tenlasteleggingen waarvan de beroepsgraad

ver boven de gemiddelde 12% ligt. In de hiernavolgende tabel wordt de top 20 van tenlasteleggingen waarin relatief gezien vaak beroep wordt aangetekend weergegeven⁷.

Tabel 1.5: Verhouding instroom parket-generaal vs. gemiddelde uitstroom 1ste aanleg (= % dat er beroep wordt aangetekend) voor de periode 2010-2012, per tenlastelegging (aantal vonnissen, aantal beroepen en verhouding in %)

	(1) Aantal vonnissen in de periode 2010-2012	(2) Aantal beroepen die binnenstroomden in de periode 2010-2012	Beroepsgraad = Verhouding (2) t.o.v. (1)
23B - Meineed	27	14	51,9%
37A - Verkrachting	380	149	39,2%
63A - Jacht	42	14	33,3%
42F – Niet naleven omgangsrecht	170	50	29,4%
70A – Misdrijven gepleegd door leiders van vennootschappen en wisselagenten	41	12	29,3%
30D – Poging moord of doodslag	227	56	24,7%
64D – Commodo-incommodo	67	16	23,9%
11B – Diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt	132	31	23,5%
64C - Geluidshinder	127	28	22,0%
75A - Faillissementen	531	109	20,5%
62P – Besluit van onbewoonbaarheid	59	12	20,3%
66B – Ruimtelijke ordening en stedenbouw	443	90	20,3%
42D - Familieverlating	158	32	20,3%
27B - Witwassen	154	31	20,1%
37B – Aanranding van de eerbaarheid	370	71	19,2%
52B – Laster	68	13	19,1%
46A – Onopzettelijke slagen en verwondingen	79	15	19,0%
47 – Opzettelijke brandstichting	149	28	18,8%
72 – Bedrieglijk onvermogen	68	12	17,6%
20B – Misbruik van vertrouwen	450	78	17,3%

Uit tabel 1.5 blijkt dat het vaak voorkomen van een bepaalde tenlastelegging niet automatisch betekent dat er voor die tenlastelegging vaak beroep wordt aangetekend. Er duiken immers slechts 7 van de 20 tenlasteleggingen uit tabel 1.4 opnieuw op in deze tabel. De top 3 van tabel 1.4 duikt zelfs niet eens op in tabel 1.5. Indien naar de tenlasteleggingen op zich wordt gekeken, valt op dat voornamelijk voor tenlasteleggingen met betrekking tot milieu en stedenbouw, financiële materies en zedenzaken relatief gezien vaak beroep wordt aangetekend.

⁷ Enkel de tenlasteleggingen die meer dan 10 observaties hadden in de instroom op niveau van het parket-generaal bij het Hof van beroep voor de periode 2010-2012 werden in rekening gebracht.

1.2 UITSTROOM

Naast de instroom, is het uiteraard ook van belang om een beeld te krijgen van de uitstroom. Uitstroom wordt hier in de ruime zin van het woord opgevat: er wordt niet enkel naar de uiteindelijke arresten gekeken, maar ook naar hetgeen daaraan vooraf ging: het aantal arresten per jaar kan immers niet los gezien worden van het aantal dossiers dat per jaar op zitting gebracht wordt en dat aantal is op zijn beurt weer afhankelijk van het aantal voorziene zittingen per jaar. Bijgevolg wordt het aantal zittingen per kamer in detail bekeken in onderstaande tabel.

Tabel 1.6: Aantal zittingen betreffende correctionele beroepen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van zitting (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
3de kamer	89	15,24	91	13,87	102	14,89	282	14,65
4de kamer	118	20,21	119	18,14	115	16,79	352	18,29
6de kamer	117	20,03	118	17,99	121	17,66	356	18,49
8ste kamer	124	21,23	119	18,14	119	17,37	362	18,81
8ste kamer (L&H)	4	0,68	3	0,46	.	.	7	0,36
10de kamer	93	15,92	99	15,09	104	15,18	296	15,38
17de kamer	26	4,45	95	14,48	116	16,93	237	12,31
vakantiekamer⁸	13	2,23	12	1,83	8	1,17	33	1,71
Totaal	584	100,00	656	100,00	685	100,00	1.925	100,00

Uit tabel 1.6 blijkt dat er niet echt grote verschillen worden vastgesteld wat het aantal zittingen per kamer per jaar betreft. Het lager aantal voor de 3de en 17de kamer is immers normaal: voor de 3de kamer moet men immers ook nog de zittingen van de sociale strafzaken in rekening brengen en de 17de kamer is pas sinds eind 2010 in werking. De enige kamer die enigszins afwijkt is de 10de kamer, alhoewel men wel merkt dat er sinds 2010 een stijgende trend merkbaar is wat het aantal zittingen binnen deze kamer per jaar betreft. Deze stijging is trouwens ook merkbaar zodra naar het totaal wordt gekeken en lijkt vooral te wijten te zijn aan een hoger aantal zittingen in de 3de, 10de en 17de kamer.

Met een beeld van het aantal zittingen per kamer per jaar, dringt een volgende stap zich op, nl. wat dit precies inhoudt voor het aantal fixaties per zitting. Het is immers perfect mogelijk dat een kamer waar veel zittingen plaatsvinden minder dossiers per jaar behandelt dan een kamer met minder zittingen omdat er in de eerstgenoemde kamer minder dossiers per zitting worden gefixeerd. In een volgende tabel wordt dan ook per behandelende kamer een overzicht gegeven van het aantal fixaties per jaar, waarbij ook het gemiddeld aantal fixaties per zitting wordt weergegeven. Hierbij dient gewezen te worden op het belangrijke feit dat de aantallen in de tabel betrekking hebben op fixaties en dus niet als dossieraantallen geïnterpreteerd moeten worden, aangezien één dossier meerdere malen kan gefixeerd worden ingevolge een uitstel.

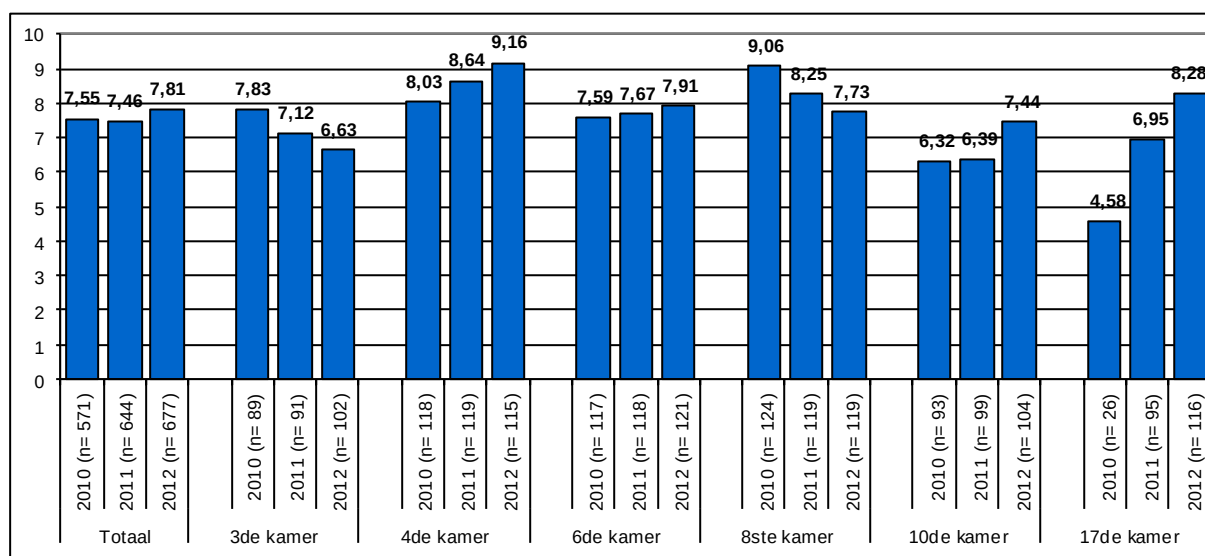
⁸ Er wordt hier enkel rekening gehouden met zittingen waar minstens één zaak betreffende een correctioneel beroep werd gefixeerd. Een zitting van de vakantiekamer waar enkel verzoekschriften tot voorlopige invrijheidsstelling werden behandeld wordt dus niet meegeteld in deze gegevens.

Tabel 1.7: Aantal fixaties betreffende correctionele beroepen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van zitting (aantal en gemiddelde)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	gem.	aantal	gem.	aantal	gem.	aantal	gem.
3de kamer	697	7,83	648	7,12	676	6,63	2.021	7,17
4de kamer	947	8,03	1.028	8,64	1.053	9,16	3.028	8,60
6de kamer	888	7,59	905	7,67	957	7,91	2.750	7,72
8ste kamer	1.123	9,06	982	8,25	920	7,73	3.025	8,36
8ste kamer (L&H)	4	1,00	3	1,00	.	.	7	1,00
10de kamer	588	6,32	633	6,39	774	7,44	1.995	6,74
17de kamer	119	4,58	660	6,95	961	8,28	1.740	7,34
vakantiekamer	42	3,23	37	3,08	9	1,13	88	2,67
Totaal	4.408	7,55	4.896	7,46	5.350	7,81	14.654	7,61

Zoals reeds eerder werd gesteld hangt het aantal fixaties per jaar grotendeels samen met het aantal zittingen per jaar. Meestal worden dus dezelfde verhoudingen teruggevonden als in de voorgaande tabel: in de 4de, 6de en 8ste kamer wordt het meest gefixeerd, daar dit de kamers zijn waar het meeste zittingen plaatsvonden. Niettemin zijn er toch enkele verschillen tussen de kamers merkbaar als men gaat kijken naar het gemiddeld aantal fixaties per zitting. Deze worden in grafiek 4.1 op een overzichtelijke manier weergegeven. Gezien het gering aantal fixaties binnen de vakantiekamer, werd ervoor gekozen om deze niet op te nemen in deze grafiek.

Grafiek 1.3: overzicht van het gemiddeld aantal fixaties van correctionele beroepen per zitting, per behandelende kamer en naargelang jaar van zitting (periode 2010-2012)

Uit de grafiek blijkt dat over de kamers heen gemiddeld 7 à 8 fixaties per zitting plaatsvinden. De 4de kamer is de enige die zich ieder jaar boven dit gemiddelde bevindt: in 2012 is er zelfs sprake van een gemiddelde van meer dan 9 fixaties per zitting. Ook in de 8ste kamer kwam men in 2010 aan een gemiddelde van meer dan 9 fixaties per zitting, doch dit is licht afgenomen in de daaropvolgende jaren. De 6de kamer weerspiegelt grotendeels het patroon op totaal vlak. In de overige kamers stellen we voor één of meerdere jaren waarden onder het totale gemiddelde vast: voor de 3de kamer zien we een terugval van bijna 8 fixaties per zitting naar minder dan 7 fixaties per zitting. Dit lijkt ons vooral een gevolg te zijn van het feit dat er meer zittingen beschikbaar zijn geweest voor de niet sociale zaken binnen de 3de kamer, aangezien uit tabel 1.5 bleek dat er binnen deze kamer een toename merkbaar was van het aantal zittingen. De 10de kamer bevindt zich ieder jaar onder het gemiddelde, doch er is niettemin een stijgende evolutie merkbaar. Tevens werd voor deze kamer in tabel 1.6 ook een stijgende evolutie van het aantal zittingen vastgesteld: er vinden tijdens de recente jaren voor deze kamer dus zowel meer zittingen als meer fixaties per zitting plaats. Deze evolutie wordt ook vastgesteld in de 17de kamer, zij het dat men zich daar in 2012 reeds boven het totale gemiddelde bevindt wat het aantal fixaties per zitting betreft. Tevens is het normaal dat het aantal in 2010 nog ver onder het gemiddelde lag vermits deze kamer pas in dat jaar opstartte.

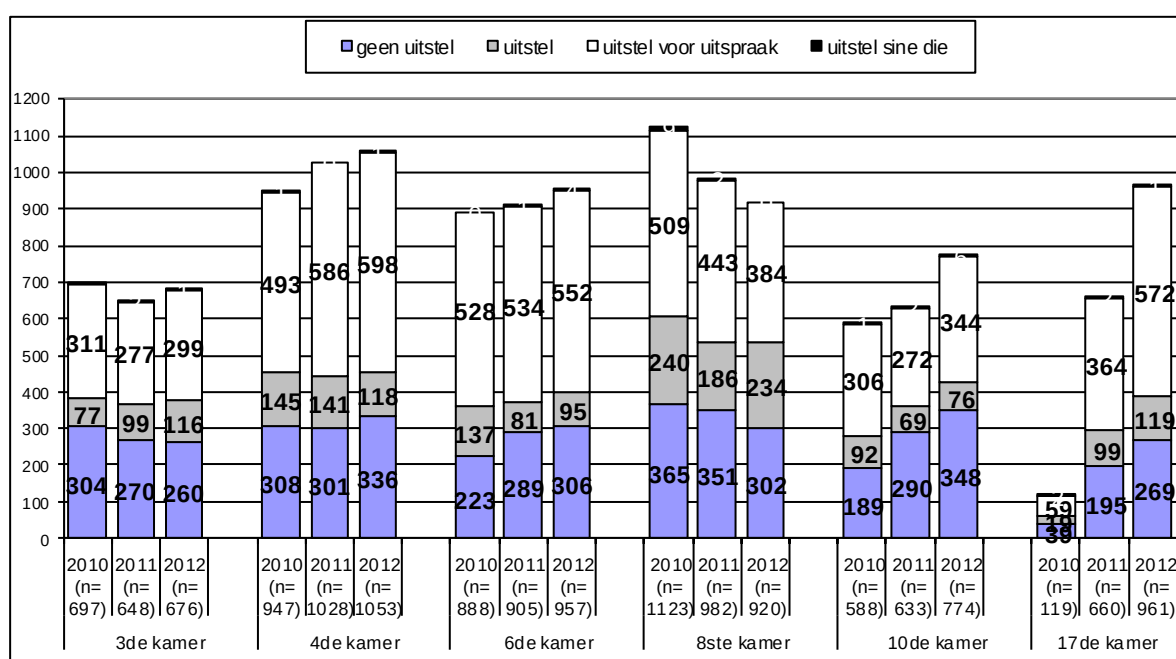
Na het in kaart brengen van het aantal zittingen en het aantal fixaties per zitting naargelang de behandelende kamer, is een volgende stap de analyse van de inhoud van deze fixaties.: gaat het om dossiers die een 1ste fixatie kennen of is er eerder sprake van een dossier dat na uitstel opnieuw gefixeerd wordt? In tabel 1.8 worden bijgevolg dezelfde gegevens gepresenteerd doch deze keer naargelang er al dan niet sprake was van uitstel.

Tabel 1.8: Aantal fixaties betreffende correctionele beroepen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en jaar van zitting en naargelang er al dan niet sprake was van uitstel (aantal en rij%)

		Geen uitstel		Uitstel		Uitstel voor uitspraak		Uitstel sine die		Totaal	
		aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
3de kamer	2010	304	43,62	77	11,05	311	44,62	5	0,72	697	100,00
	2011	270	41,67	99	15,28	277	42,75	2	0,31	648	100,00
	2012	260	38,46	116	17,16	299	44,23	1	0,15	676	100,00
	Subtotaal	834	41,27	292	14,45	887	43,89	8	0,40	2.021	100,00
4de kamer	2010	308	32,52	145	15,31	493	52,06	1	0,11	947	100,00
	2011	301	29,28	141	13,72	586	57,00	.	.	1.028	100,00
	2012	336	31,91	118	11,21	598	56,79	1	0,09	1.053	100,00
	Subtotaal	945	31,21	404	13,34	1.677	55,38	2	0,07	3.028	100,00
6de kamer	2010	223	25,11	137	15,43	528	59,46	.	.	888	100,00
	2011	289	31,93	81	8,95	534	59,01	1	0,11	905	100,00
	2012	306	31,97	95	9,93	552	57,68	4	0,42	957	100,00
	Subtotaal	818	29,75	313	11,38	1.614	58,69	5	0,18	2.750	100,00
8ste kamer	2010	365	32,50	240	21,37	509	45,33	9	0,80	1.123	100,00
	2011	351	35,74	186	18,94	443	45,11	2	0,20	982	100,00
	2012	302	32,83	234	25,43	384	41,74	.	.	920	100,00
	Subtotaal	1.018	33,65	660	21,82	1.336	44,17	11	0,36	3.025	100,00
8ste kamer (L&H)	2010	1	25,00	2	50,00	1	25,00	.	.	4	100,00
	2011	1	33,33	.	.	2	66,67	.	.	3	100,00
	Subtotaal	2	28,57	2	28,57	3	42,86	.	.	7	100,00
10de kamer	2010	189	32,14	92	15,65	306	52,04	1	0,17	588	100,00
	2011	290	45,81	69	10,90	272	42,97	2	0,32	633	100,00
	2012	348	44,96	76	9,82	344	44,44	6	0,78	774	100,00
	Subtotaal	827	41,45	237	11,88	922	46,22	9	0,45	1.995	100,00
17de kamer	2010	39	32,77	19	15,97	59	49,58	2	1,68	119	100,00
	2011	195	29,55	99	15,00	364	55,15	2	0,30	660	100,00
	2012	269	27,99	119	12,38	572	59,52	1	0,10	961	100,00
	Subtotaal	503	28,91	237	13,62	995	57,18	5	0,29	1.740	100,00
vakantiekamer	2010	20	47,62	3	7,14	15	35,71	4	9,52	42	100,00
	2011	18	48,65	7	18,92	9	24,32	3	8,11	37	100,00
	2012	6	66,67	2	22,22	1	11,11	.	.	9	100,00
	Subtotaal	44	50,00	12	13,64	25	28,41	7	7,95	88	100,00
Totaal	2010	1.449	32,87	715	16,22	2.222	50,41	22	0,50	4.408	100,00
	2011	1.715	35,03	682	13,93	2.487	50,80	12	0,25	4.896	100,00
	2012	1.827	34,15	760	14,21	2.750	51,40	13	0,24	5.350	100,00
	Subtotaal	4.991	34,06	2.157	14,72	7.459	50,90	47	0,32	14.654	100,00

Uit tabel 1.8 blijkt dat van de 14.654 fixaties in de periode 2010-2012 er 4.991 (34%) betrekking hadden op een 1ste fixatie. Met andere woorden had dus 1 op de 3 fixaties betrekking op een 1ste zitting. In de overige gevallen gaat het telkens om een fixatie na uitstel waarbij vooral de categorie 'uitstel voor uitspraak'⁹ met 7.459 fixaties (51%) de vaakst voorkomende blijkt te zijn. Anderzijds wordt in 2.157 fixaties (14,5%) een uitstel omwille van andere redenen toegepast. Het aandeel van het uitstel sine die is met slechts 47 fixaties (0,5%) verwaarloosbaar. Uiteraard zijn er ook hier enkele verschillen tussen de kamers merkbaar. Deze worden in grafiek 1.4 op een overzichtelijke manier weergegeven. Er werd opnieuw de keuze gemaakt om de gegevens van de vakantiekamer niet op te nemen in deze grafiek.

Grafiek 1.4: overzicht van het aantal fixaties van correctionele beroepen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en jaar van zitting naargelang er al niet sprake was van uitstel

Uit de gegevens naargelang al dan niet uitstel verleend werd, valt vooral op dat relatief gezien er meer 1ste zittingen voorkomen in de 3de kamer en 10de kamer (beiden rond de 40% tegenover 34% op totaal vlak). Voor de 10de kamer is dit vermoedelijk een rechtstreeks gevolg van het toepassen van meer zittingen en meer fixaties per zitting gedurende de laatste jaren. De categorie 'uitstel voor uitspraak' blijkt minder voor te komen in de 3de, 8ste en 10de kamer (44 à 46%) en veel vaker in de 4de, 8ste en 17de kamer (55 à 58%). Tevens blijkt dat 'uitstel om andere redenen' niet vaak wordt toegepast in de 6de en 10de kamer (rond de 11%) en zeer vaak gebruikt wordt in de 8ste kamer (rond de 22%).

Welke consequentie heeft nu al het voorgaande op de uiteindelijke uitstroom? In een volgende tabel wordt het aantal arresten per behandelende kamer naargelang het jaar van arrest gepresenteerd. Tevens wordt ook het gemiddeld aantal fixaties per zaak weergegeven. In tegenstelling met tabel 1.7

⁹ Deze categorie heeft naast een effectief 'uitstel voor uitspraak' ook betrekking op een 'uitstel voor beraad'. Het PAGE-systeem laat momenteel echter niet toe om een onderscheid te maken tussen deze types.

en grafiek 1.3 gaat het hier dus over het gemiddeld aantal fixaties per zaak of dossier en niet meer over het gemiddeld aantal fixaties per zitting.

Tabel 1.9: aantal arresten en het gemiddeld aantal fixaties per dossier voor correctionele beroepen (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van arrest (aantal en gemiddelde)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde
3de kamer	286	2,54	250	2,64	240	2,65	776	2,60
4de kamer	280	3,13	277	3,76	295	3,36	852	3,41
6de kamer	195	4,50	260	3,50	282	3,54	737	3,78
8ste kamer	329	3,45	320	3,11	263	3,57	912	3,36
10de kamer	157	3,75	257	2,98	312	2,36	726	2,88
17de kamer	38	2,18	173	3,17	239	3,88	450	3,46
vakantiekamer	18	2,11	18	2,44	4	1,50	40	2,20
Totaal	1.303	3,32	1.555	3,19	1.635	3,20	4.493	3,23

Uit tabel 1.9 blijkt dat de stijging van het aantal zittingen en fixaties gepaard gaat met een stijging van het aantal arresten: in 2010 werden 1.303 arresten uitgesproken, terwijl het aantal arresten in 2012 reeds 1.635 bedroeg. Deze stijging is voor een groot deel het rechtstreeks gevolg van de oprichting van de 17de kamer. Niettemin blijkt deze stijging zich ook voor te doen in de 4de, de 6de en de 10de kamer. In de 3de en de 8ste kamer is er dan weer sprake van een daling van het aantal arresten. De verklaring hiervoor vindt men gedeeltelijk terug in de gegevens van de voorgaande tabellen en grafieken. Zo bleek uit grafiek 1.3 dat voor de periode 2010-2012 het aantal fixaties per zitting voor deze kamers afneemt. Uit tabel 1.8 kan men dan weer afleiden dat er de laatste jaren veel meer fixaties na uitstel binnen deze kamers plaatsvonden. Met andere woorden: er wordt dus minder gefixeerd per zitting en vaak hebben de fixaties betrekking op hetzelfde dossier omdat er vaker uitgesteld wordt. Op basis van die vaststellingen is het niet meer dan normaal dat het aantal arresten per jaar daalt voor deze kamers.

Ter volledigheid leek het ook interessant om te kijken of er een invloed is op het aantal fixaties per zaak naargelang wie beroep aantekende. In onderstaande tabel wordt per categorie van beroep aantekende partij het aantal dossiers en het gemiddeld aantal fixaties per jaar van arrest gepresenteerd.

Tabel 1.10: aantal correctionele beroepen met een arrest in de periode 2010-2012 en het gemiddeld aantal fixaties per dossier, per beroep aantekenende partij en naargelang jaar van arrest (aantal en gemiddelde)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde
OM	156	2,83	330	2,84	171	3,01	657	2,88
OM + Beklaagde(n)	917	3,47	918	3,26	1.125	3,22	2.960	3,31
OM + Burg. partij(en)	70	3,33	83	3,65	110	3,31	263	3,42
OM + Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	29	3,59	67	4,45	60	3,83	156	4,05
Beklaagde(n)	124	2,63	153	2,74	164	2,98	441	2,80
Burg. partij(en)	2	3,50	1	2,00	1	2,00	4	2,75
Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	1	3,00	3	4,33	2	2,00	6	3,33
Restcategorie	4	6,50	.	.	2	3,50	6	5,50
Totaal	1.303	3,32	1.555	3,19	1.635	3,20	4.493	3,23

Uit tabel 1.10 blijkt vooral dat naarmate er meer partijen beroep aantekenen, er gemiddeld meer fixaties plaatsvinden per dossier. Deze vaststellingen lijken niet echt verbazingwekkend, rekening houdend met het feit dat er gewoonweg meer partijen zijn om uitstel te vragen in dossiers waar meer partijen beroep aantekenen.

Het plan werd opgevat om de arrestinhoud op zich te bestuderen. Het is immers zeer interessant om te kijken in welke mate het vonnis van eerste aanleg bevestigd of verbroken wordt en of er hier verschillen vast te stellen zijn naargelang de behandelende kamer, het arrondissement van afkomst, de tenlastelegging of de partij die beroep aantekende. Helaas is een antwoord op deze interessante vraagstelling binnen deze analyse nog niet mogelijk, daar op dit vlak nog een lacune qua registratie bestaat in het PAGE-systeem. Dit probleem werd reeds aangekaart bij de werkgroep die instaat voor de ontwikkeling van het PAGE-systeem. Dit heeft tevens tot gevolg dat in dit onderdeel geen cijfers per tenlastelegging worden gepresenteerd, aangezien er buiten de vraag of er grote verschillen vast te stellen zijn qua arrestinhoud weinig toe te voegen is aan de vaststellingen over de tenlasteleggingen die reeds in het onderdeel rond de instroom aan bod kwamen.

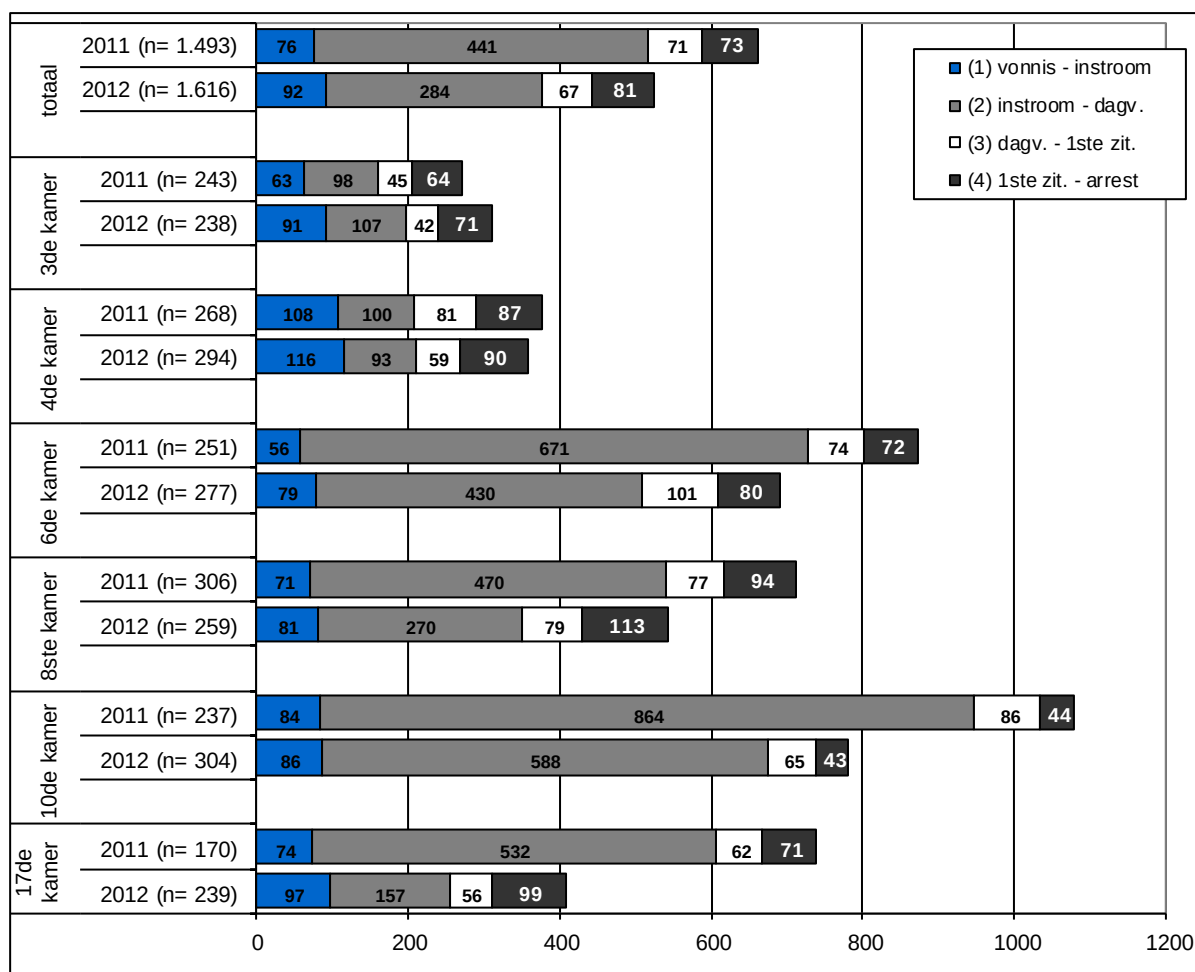
1.3. DOORLOOPTIJDEN

Na de instroom en uitstroom in detail besproken te hebben, wordt in dit onderdeel nagegaan hoe lang het duurt om van instroom tot uitstroom te komen. Daar er binnen het PAGE-systeem verschillende data binnen één dossier geregistreerd worden, laat dit toe om niet enkel de totale duur tussen de binnenkomst van een zaak op het parket-generaal en het uiteindelijk arrest weer te geven, maar ook de duur van bepaalde tussenstappen of fases in kaart te brengen, meer bepaald de volgende 4 fases:

- 1) vonnis - instroom: deze fase heeft betrekking op het tijdsverloop tussen de datum van het vonnis in eerste aanleg en de datum van registratie van binnenkomst van het dossier op het parket-generaal ter behandeling in graad van beroep.
- 2) instroom - dagvaarding.: deze fase betreft de tijd tussen de datum van registratie van binnenkomst van het dossier op het parket-generaal en de datum waarop het bevel tot dagvaarding wordt uitgeschreven om de betrokken partijen op te roepen voor de zitting ter behandeling.
- 3) dagvaarding - 1ste zitting : deze fase is gelijk aan het tijdsverloop tussen de datum waarop het bevel tot dagvaarding wordt gegeven om de betrokken partijen op te roepen en de datum waarop de 1ste zitting plaatsvindt.
- 4) 1ste zitting - arrest: deze fase heeft betrekking op de tijd tussen de datum waarop de 1ste zitting plaatsvindt en de datum waarop het uiteindelijk arrest wordt uitgesproken. Dit betekent dat eventueel uitstel in deze fase wordt doorgerekend.

Aangezien met verschillende datums gewerkt wordt, werd tevens de keuze gemaakt om bij het berekenen van de gemiddelde doorlooptijden enkel rekening te houden met die zaken waarvoor alle noodzakelijke data werden geregistreerd en geen negatieve doorlooptijden opdoken ten gevolge van foutieve registraties. Dit heeft tot gevolg dat voor 438 zaken er geen gedetailleerde doorlooptijden beschikbaar zijn. (ongeveer 10 %). Problematisch hierbij is dat deze onvolledige registratie niet evenredig verdeeld is over de jaren heen. Vandaar dat de keuze gemaakt werd om binnen dit hoofdstuk enkel doorlooptijden voor de periode 2011-2012 te presenteren. Tevens worden ook geen doorlooptijden voor de vakantiekamer weergegeven gelet op een miniem aantal observaties.

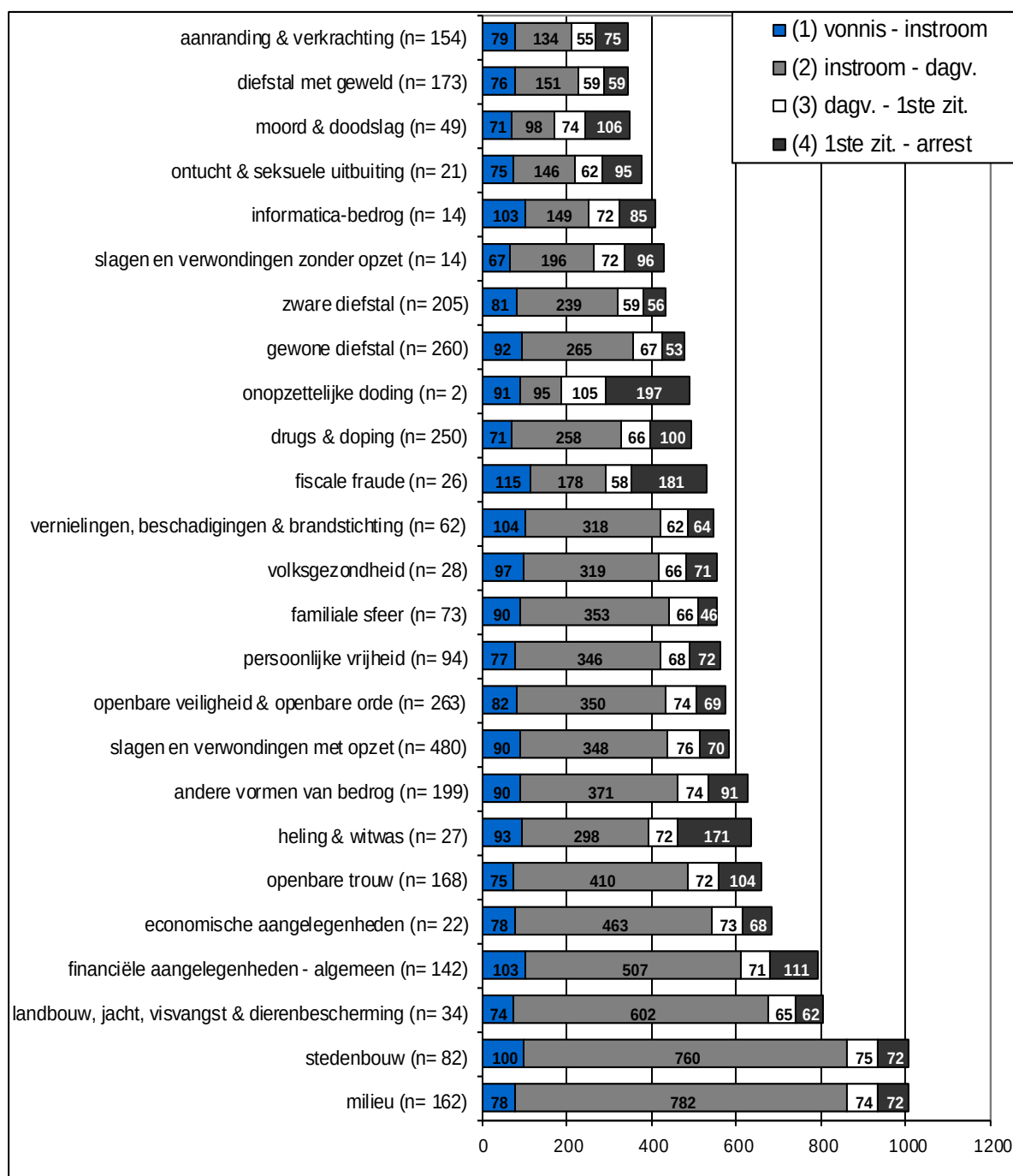
Grafiek 1.5: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis door de rechtbank van eerste aanleg tot arrest van het hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2011-2012, per behandelende kamer en naargelang jaar van arrest

Uit grafiek 1.5 blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd in 2011 en 2012 respectievelijk 661 en 525 dagen betrof. Er is dus een algemene daling van de doorlooptijd (-20,5%). Deze daling vinden we in alle kamers terug, behalve de 3de kamer. In deze kamer is er zelfs sprake van een lichte stijging van de totale doorlooptijd voor 2012. Desondanks blijft de 3de kamer (naast de vakantiekamer) de kamer die de kortste doorlooptijden heeft met gemiddeld 270 dagen in 2011 en 311 dagen in 2012. Naast de 3de kamer kent ook de 4de kamer een korte behandelingstijd (respectievelijk 376 en 357 dagen). Ook in de 17de kamer is er vanaf 2012 sprake van een korte doorlooptijd. Op zich is de grote daling (-45%) daar perfect verklaarbaar daar er in 2011 vooral sprake was van de afhandeling van (oudere) dossiers van andere kamers. De langste duurtijden vinden we terug in de 6de (respectievelijk 872 en 690 dagen) en de 10de kamer (respectievelijk 1.078 en 782), zij het dat ook daar sprake is van een grote vooruitgang in 2012. Niettemin bedraagt de gemiddelde doorlooptijd van een zaak in de 10de kamer nog altijd meer dan 2 jaren. De 8ste kamer bevindt zich met respectievelijk 713 en 544 dagen in de middenmoot.

Net als in de voorgaande rubrieken leek het ook interessant om de invloed van enkele andere variabelen te bekijken. In grafiek 1.6 wordt de doorlooptijd naargelang de tenlastelegging gepresenteerd, waarbij gewerkt wordt met de tenlasteleggingscategorieën zoals die officieel zijn opgesteld en goedgekeurd door het College van procureurs-generaal¹⁰.

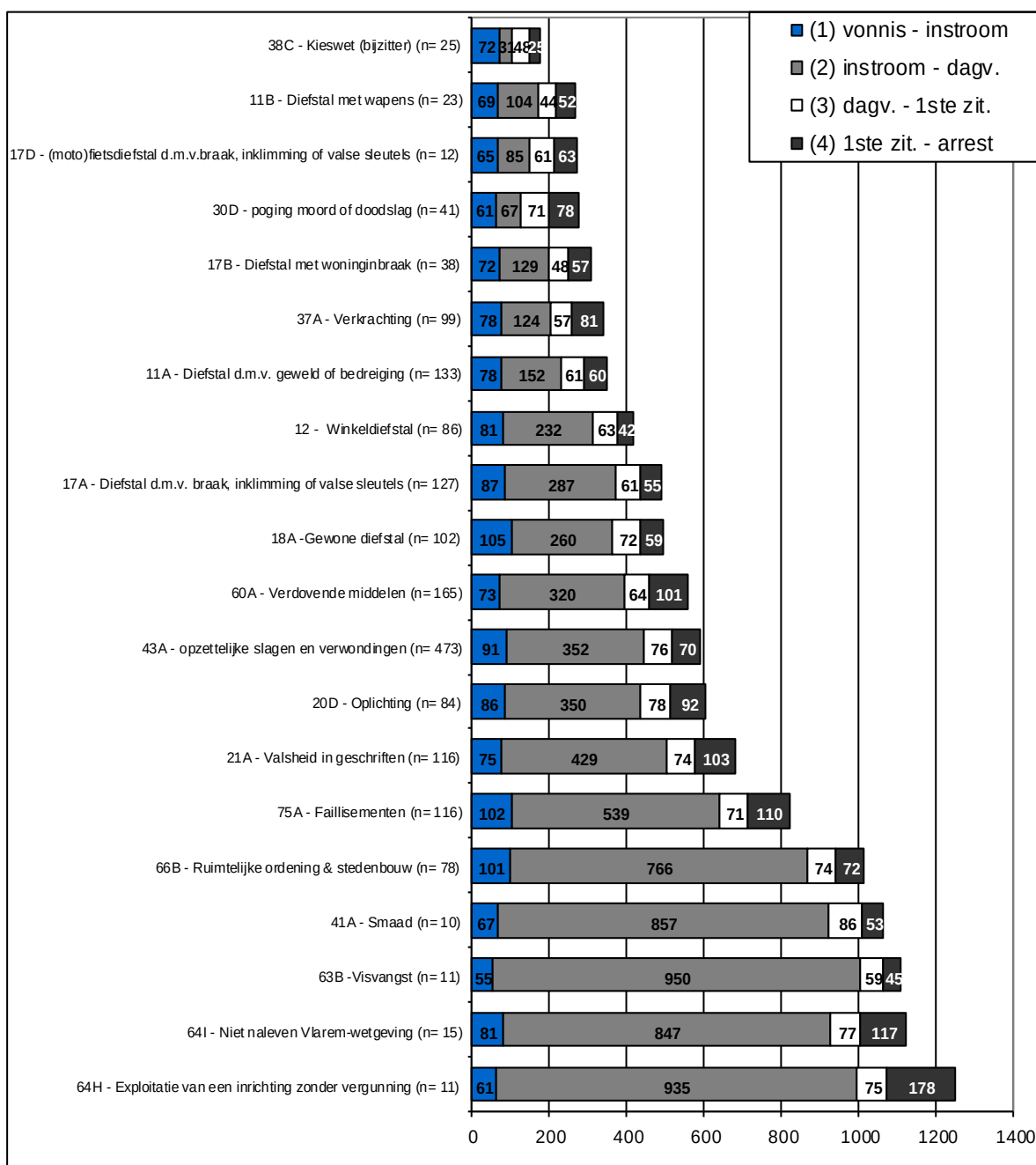
Grafiek 1.6: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis door de rechtbank van eerste aanleg tot arrest van het hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2011-2012, naargelang tenlasteleggingscategorie

¹⁰ We verwijzen hiervoor naar de website van de statistisch analisten van het openbaar ministerie: <http://www.om-mp.be/stat/corr/jstat2012/n/conversiepreventiecode.html>

Uit de grafiek blijkt dat er grote verschillen zijn qua doorlooptijd naargelang de tenlasteleggingscategorie, gaande van 343 dagen voor zaken ‘aanranding en verkrachting’ tot 1.006 dagen voor ‘milieu’- en ‘stedenbouw’- zaken. Het leek interessant om aanvullend een 20-tal tenlasteleggingen meer in detail te bekijken¹¹.

Grafiek 1.7: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis door de rechtbank van eerste aanleg tot arrest van het hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2011-2012, naargelang tenlastelegging

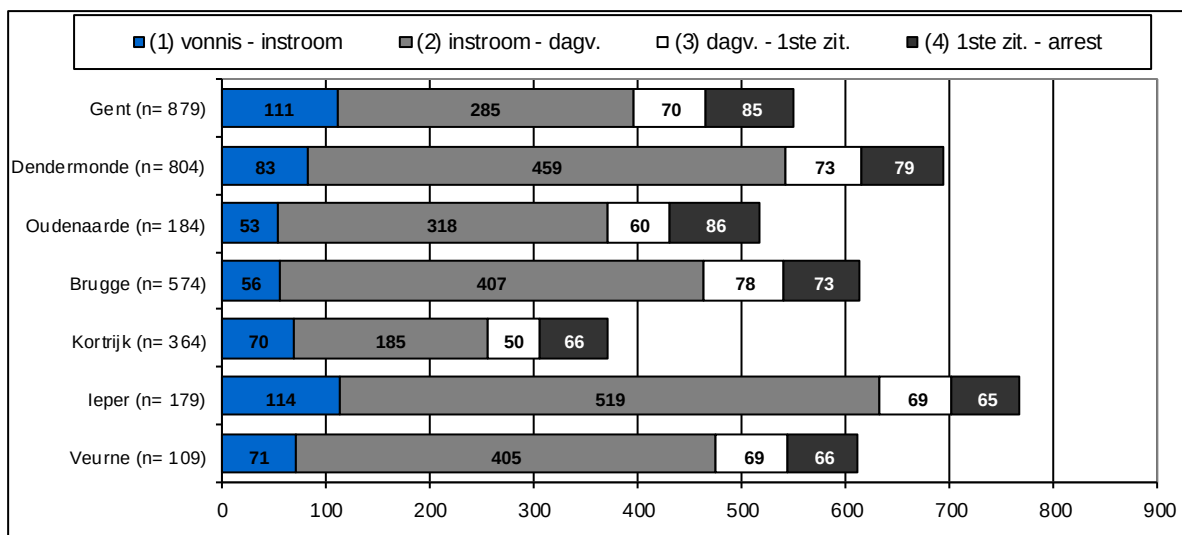
¹¹ De 20 tenlasteleggingen werden gekozen op basis van verschillende selectiecriteria: in eerste instantie werden de 10 meest voorkomende tenlasteleggingen geselecteerd. Nadien werden telkens de 5 tenlasteleggingen met minstens 10 observaties en respectievelijk de langste en de kortste doorlooptijden geselecteerd.

Uit de grafiek blijkt dat er grote verschillen zijn qua doorlooptijd naargelang de voornaamste tenlastelegging waarop het dossier betrekking heeft, gaande van 177 dagen voor zaken betreffende '38C – Kieswet (bijzitter)' tot 1.249 dagen voor zaken betreffende '64H – Exploitatie van een inrichting zonder vergunning'. Indien alle tenlasteleggingen zouden in kaart gebracht worden (zijnde ook degene met slechts 1 observatie) varieert de doorlooptijd zelfs van 63 dagen tot 2.033 dagen naargelang de tenlastelegging.

Uit beide grafieken blijkt dat voornamelijk zedenzaken gekenmerkt worden door een korte afhandelingsduur en dat ook de zaken met betrekking tot diefstal en verdovende middelen een redelijk snelle afhandeling kennen. Bij tenlasteleggingen met lange doorlooptijden worden vooral dossiers teruggevonden inzake milieu en stedenbouw en in mindere mate financiële dossiers. Op basis van deze vaststellingen kunnen de verschillen qua doorlooptijden tussen de behandelende kamers uit de voorgaande grafiek iets meer gekaderd worden: zedenzaken worden immers vooral toegewezen aan de 3de en de 4de kamer, terwijl "milieu" - en "stedenbouw"- dossiers vooral door de 10de en in mindere mate door de 17de kamer worden behandeld.

In een volgende grafiek wordt opnieuw de gemiddelde doorlooptijd van de dossiers bekeken waarin een arrest tussen kwam in de periode 2011-2012, zij het deze keer naargelang het arrondissement van afkomst.

Grafiek 1.8: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis door de rechtbank van eerste aanleg tot arrest van het hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2011-2012, per arrondissement van afkomst

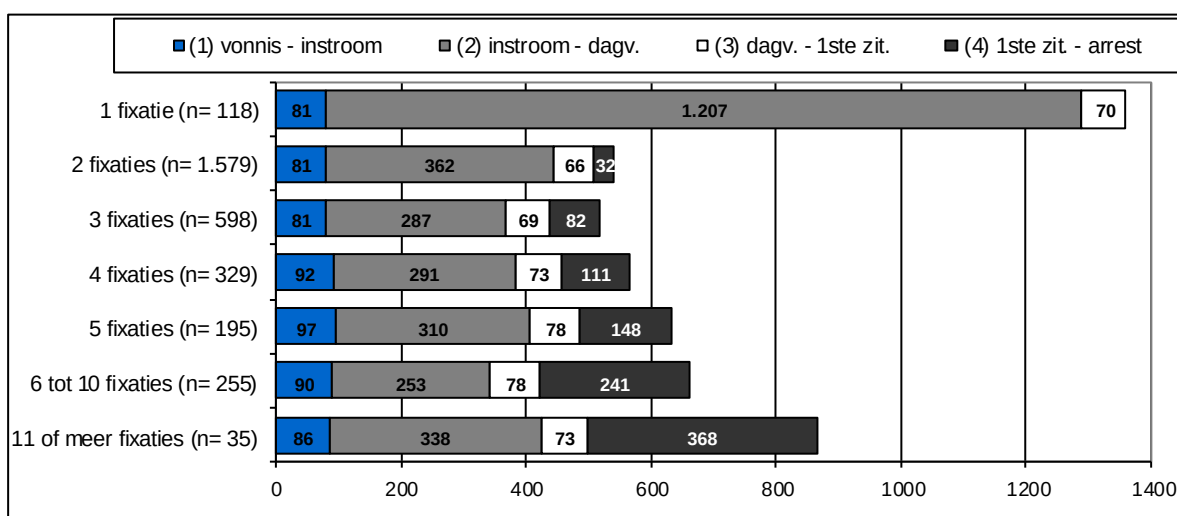

We stellen vast dat verschillen opduiken qua doorlooptijden van zaken waarin een arrest werd uitgesproken in de periode 2011-2012 naargelang het arrondissement waarvan het dossier afkomstig is. De gemiddelde doorlooptijd varieert van 372 dagen in Kortrijk tot 767 dagen in Leper. De verklaring voor deze verschillen moet vooral gezocht worden in de kamertoebedeling. Zo worden ingevolge interne toebedeling tussen de verschillende strafkamers dossiers afkomstig van Kortrijk vooral door de 3de kamer behandeld, waarvoor uit grafiek 1.5 blijkt dat deze kamer de snelste doorlooptijd op zijn conto kan schrijven. De dossiers van Leper worden dan weer voornamelijk door de 10de kamer behandeld, waarvoor uit grafiek 1.5 blijkt dat deze kamer de langste doorlooptijd kent.

Los van de verschillen in totale duur, vallen ook de verschillen in duur van fase 1 op: van 53 dagen in Oudenaarde tot 114 dagen in Ieper. Daar deze fase los staat van de behandelende kamer zou de duur ervan in principe grotendeels gelijk moeten zijn ongeacht het arrondissement van afkomst. Vooral de lange duur van deze fase voor de arrondissementen Ieper (114 dagen) en Gent (111 dagen) en in mindere mate Dendermonde (83 dagen) roept vragen op die het voorwerp zullen uitmaken van verder onderzoek en overleg met de betrokken diensten.

De volgende grafiek presenteert de doorlooptijd van de dossiers waarin een arrest tussenkwam in de periode 2011-2012 naargelang het aantal fixaties voor elk dossier.

Grafiek 1.9: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis door de rechtbank van eerste aanleg tot arrest van het hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2011-2012, naargelang het aantal fixaties per zaak

Uit die grafiek blijkt dat zaken waarin een arrest na 1 fixatie wordt uitgesproken gekenmerkt worden door de langste doorlooptijd.

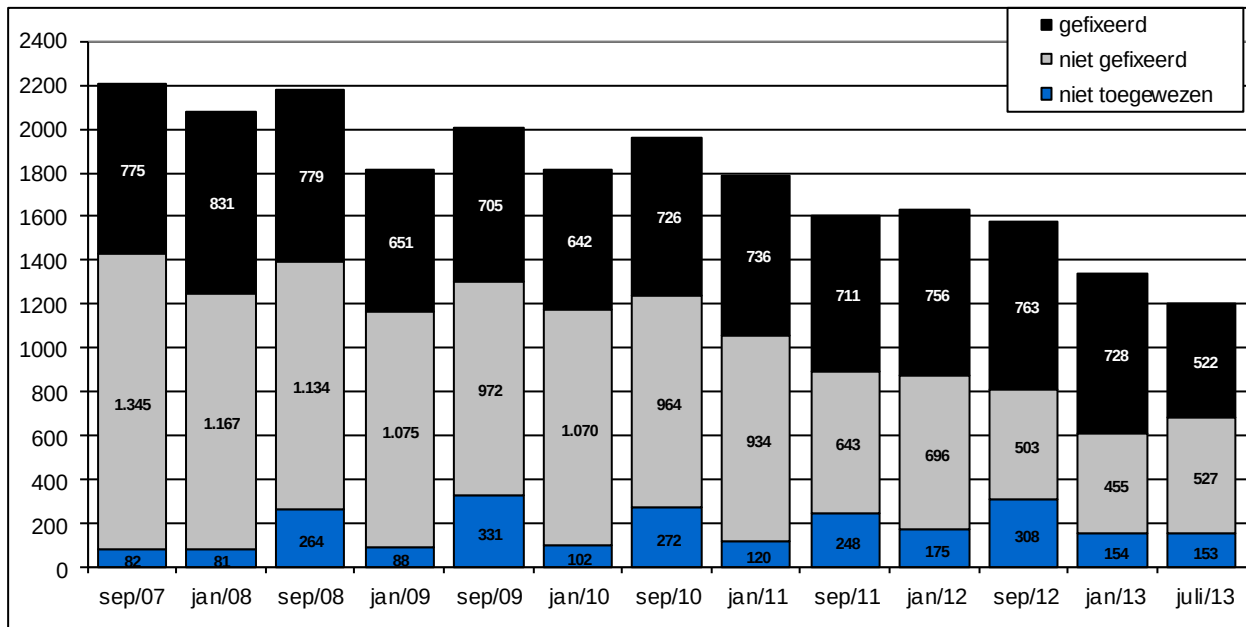
Voor het overige treft men een logisch patroon aan in grafiek 1.10: de gemiddelde doorlooptijd neemt toe naarmate een dossier gekenmerkt wordt door meer fixaties, hetgeen zich vooral in de toename van de totale duur van fase 4 weerspiegelt.

1.4 STOCK

In dit laatste onderdeel wordt kort stil gestaan bij de stock van correctionele beroepen tegen vonnissen afkomstig van de rechtbanken van eerste aanleg. Onder 'stock' worden alle zaken verstaan waarvoor op het moment van de extractie (1 juli 2013) die als basis dient voor deze analyse nog geen arrest uitgesproken was. Het gaat dus zowel om zaken die reeds gefixeerd zijn (en eventueel ook al in behandeling zijn), als om zaken die nog gefixeerd moeten worden. In eerste instantie wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de stock sinds september 2007. In grafiek 1.10 wordt de stand van de stock op het begin van ieder gerechtelijk jaar, het begin van ieder burgerlijk jaar en tenslotte op datum van de laatste extractie (juli 2013) gepresenteerd. Deze

gegevens kwamen deels tot stand op basis van het oude excel-bestand. Tevens wordt in deze grafiek wel rekening gehouden met de sociale strafzaken.

Grafiek 1.10: Evolutie van de stock op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen correctionele vonnissen voor de periode van september 2007 tot juli 2013

Opgemerkt wordt dat de stock sinds september 2007 enorm gedaald is: van 2.202 hangende zaken begin september 2007 naar 1.202 hangende zaken begin juli 2013 (-45,5%).¹² Deze daling heeft zich echter niet altijd evenredig doorgezet. Uit de grafiek blijkt duidelijk het effect van het gerechtelijk verlov tot eind 2010: in begin september is er meestal sprake van een toename van de stock ten opzichte van begin januari in hetzelfde jaar. Het is pas met het invoeren van de 17de kamer dat dit effect teniet gedaan werd en de daling van de stock zich sterker heeft doorgezet. Ondanks deze sterke daling de afgelopen jaren, mag men niet uit het oog verliezen dat de stock nog altijd 1.202 zaken bedroeg begin juli 2013 (1.108 indien we de sociale zaken niet meerekenen). In de volgende tabel wordt aangegeven hoe deze zaken zich verhouden naargelang de behandelende kamer.

¹² Volledigheidshalve vermelden we dat begin augustus de stock 1.321 zaken betrof.

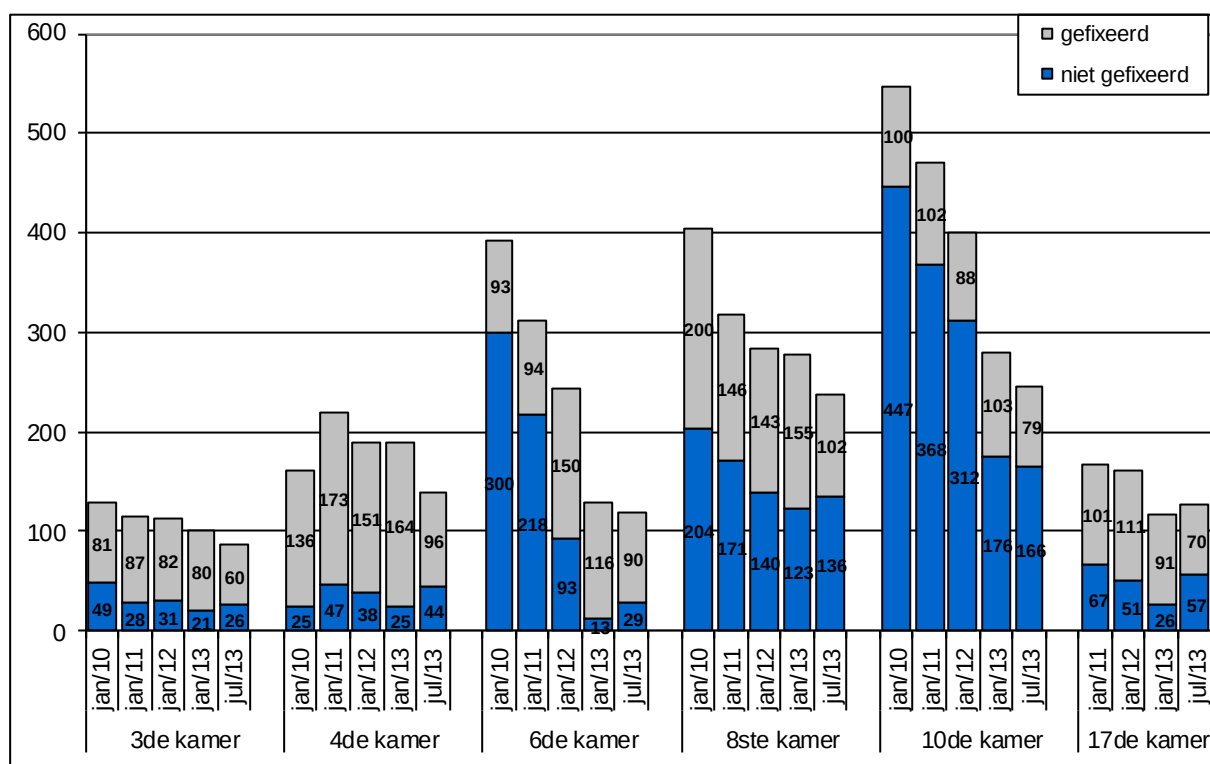
Tabel 1.11: Stock van hangende zaken op 1 juli 2013, per behandelende kamer en naargelang de stand van het dossier (aantal en rij%)

	niet toebedeeld		toebedeeld, maar geen fixatie		toebedeeld en gefixeerd		Totaal	
	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
geen kamer	153	100,00	.	.	.	.	153	100,00
3de kamer	.	.	26	30,23	60	69,77	86	100,00
4de kamer	.	.	44	31,43	96	68,57	140	100,00
6de kamer	.	.	29	24,37	90	75,63	119	100,00
8ste kamer	.	.	136	57,14	102	42,86	238	100,00
10de kamer	.	.	166	67,76	79	32,24	245	100,00
17de kamer	.	.	57	44,88	70	55,12	127	100,00
Totaal	153	13,81	458	41,34	497	44,85	1.108	100,00

Uit tabel 1.11 blijkt dat vooral de 8ste en 10de kamer te kampen hebben met een aanzienlijk aantal hangende zaken. Beide kamers maken met hun 483 zaken bijna 44% uit van de totale stock. In beide kamers blijkt het aandeel van het aantal niet-gefixeerde zaken ook veel hoger dan de rest: iets meer dan 57% in de 8ste kamer en bijna 68% in de 10de kamer versus ongeveer 41% op totaal vlak. Voor de 3de kamer moet uiteraard weer de kanttekening geplaatst worden dat daar nog een bijkomende stock van 86 sociale zaken is die niet in de tabel is opgenomen. Het aantal hangende zaken binnen de 17de kamer is voornamelijk het gevolg van de overname van dossiers van andere kamers, en dit ingevolge een wijziging in de manier van toebedeling van de zaken aan de verschillende kamers.

In navolging van de voorgaande grafiek leek het ook interessant om te kijken naar de evolutie van de stock per behandelende kamer over de jaren heen. Grafiek 1.11 presenteert bijgevolg de evolutie naargelang de behandelende kamer, zij het beperkt tot de periode van januari 2010 tot juli 2013. Tevens wordt enkel de stand van zaken op het begin van ieder burgerlijk jaar en de laatste stand (op juli 2013) weergegeven.

Grafiek 1.11: Evolutie van de stock op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van beroepen tegen vonnissen van de rechtbank voor eerste aanleg voor de periode van januari 2010 tot juli 2013, per behandelende kamer

De algemene afname van het aantal hangende zaken blijkt zich in alle kamers te hebben voorgedaan. Vooral in de 6de en de 10de kamer deed zich een enorme afname voor, zij het dat dit deels het gevolg is van het overdragen van zaken naar de 17de kamer. Niettemin blijkt dat de stock niet meer stabiel blijft of aangroeit, terwijl dit vóór de oprichting van de 17de kamer wel vaak het geval was.

Naast de omvang van de stock, leek het ook interessant om te kijken op welke tenlasteleggingen de hangende zaken op 1 juli 2013 vooral betrekking hebben. Om de tabel overzichtelijk te houden werden enkel de tenlasteleggingen die meer dan 1% van de stock uitmaken opgenomen als aparte categorieën in de tabel.

Tabel 1.12: Stock van hangende zaken op 1 juli 2013, per tenlastelegging en naargelang de behandelende kamer (aantal en kolom%)

	geen kamer		3de kamer		4de kamer		6de kamer		8ste kamer		10de kamer		17de kamer		Totaal	
	aantal	kolom %	aantal	kolom %	aantal	kolom %	aantal	kolom %	aantal	Kolom %	aantal	kolom %	aantal	kolom %	aantal	kolom %
43A	21	13,73	7	8,14	34	24,29	23	19,33	24	10,08	44	17,96	13	10,24	166	14,98
60A	12	7,84	.	.	2	1,43	.	.	71	29,83	.	.	.	.	85	7,67
60D	12	7,84	.	.	.	.	.	.	51	21,43	.	.	.	.	63	5,69
66B	3	1,96	.	.	.	.	.	.	.	.	49	20,00	1	0,79	53	4,78
21A	7	4,58	4	4,65	6	4,29	7	5,88	3	1,26	9	3,67	2	1,57	38	3,43
20D	4	2,61	1	1,16	7	5,00	12	10,08	2	0,84	4	1,63	6	4,72	36	3,25
75A	7	4,58	1	1,16	.	.	5	4,20	.	.	.	.	21	16,54	34	3,07
11A	6	3,92	6	6,98	7	5,00	1	0,84	3	1,26	5	2,04	4	3,15	32	2,89
17A	4	2,61	1	1,16	6	4,29	5	4,20	2	0,84	7	2,86	5	3,94	30	2,71
53D	.	.	2	2,33	8	5,71	5	4,20	2	0,84	5	2,04	1	0,79	23	2,08
18A	.	.	2	2,33	4	2,86	5	4,20	4	1,68	5	2,04	3	2,36	23	2,08
20B	2	1,31	2	2,33	.	.	7	5,88	2	0,84	5	2,04	3	2,36	21	1,90
37A	6	3,92	4	4,65	9	6,43	.	.	.	.	.	.	.	.	19	1,71
45C	.	.	2	2,33	1	0,71	2	1,68	5	2,10	5	2,04	1	0,79	16	1,44
37B	6	3,92	.	.	10	7,14	.	.	.	.	.	.	.	.	16	1,44
12	2	1,31	.	.	2	1,43	3	2,52	1	0,42	2	0,82	5	3,94	15	1,35
27B	1	0,65	3	3,49	4	2,86	3	2,52	1	0,42	.	.	2	1,57	14	1,26
36A	2	1,31	.	.	.	.	1	0,84	4	1,68	4	1,63	3	2,36	14	1,26
78A	.	.	11	12,79	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,79	12	1,08
10A	4	2,61	1	1,16	3	2,14	1	0,84	1	0,42	1	0,41	1	0,79	12	1,08
64F	1	0,65	.	.	.	.	.	.	.	.	8	3,27	3	2,36	12	1,08
overige	53	34,64	39	45,35	37	26,43	39	32,77	62	26,05	92	37,55	52	40,94	374	33,75
Totaal	153	100,00	86	100,00	140	100,00	119	100,00	238	100,00	245	100,00	127	100,00	1.108	100,00

Allereerst wordt vastgesteld dat er slechts 3 tenlasteleggingen zijn die meer dan 5% van de stock uitmaken: '43A – Opzettelijke slagen en verwondingen' (15%), '60A – Verdovende middelen' (7,5%) en '60D – verdovende middelen (dealer)' (5,5%). De dossiers inzake opzettelijke slagen en verwondingen blijken in alle kamers een aanzienlijk deel van de stock uit te maken. De drugszaken daarentegen beslaan grotendeels de stock van de 8ste kamer, hetgeen gezien de verdeelsleutel voor kamertoewijzing niet verwonderlijk is. Hieruit kan afgeleid worden dat ongeveer de helft van de stock in de 8ste kamer betrekking heeft op drugszaken. Ook voor de 10de kamer stelt men dergelijk patroon vast: zij het dat men daar met dossiers inzake milieu en stedenbouw te maken heeft in plaats van drugszaken. Het blijkt dus vooral de gespecialiseerde materies te zijn die aan de grondslag liggen van de grote stock binnen deze kamers.

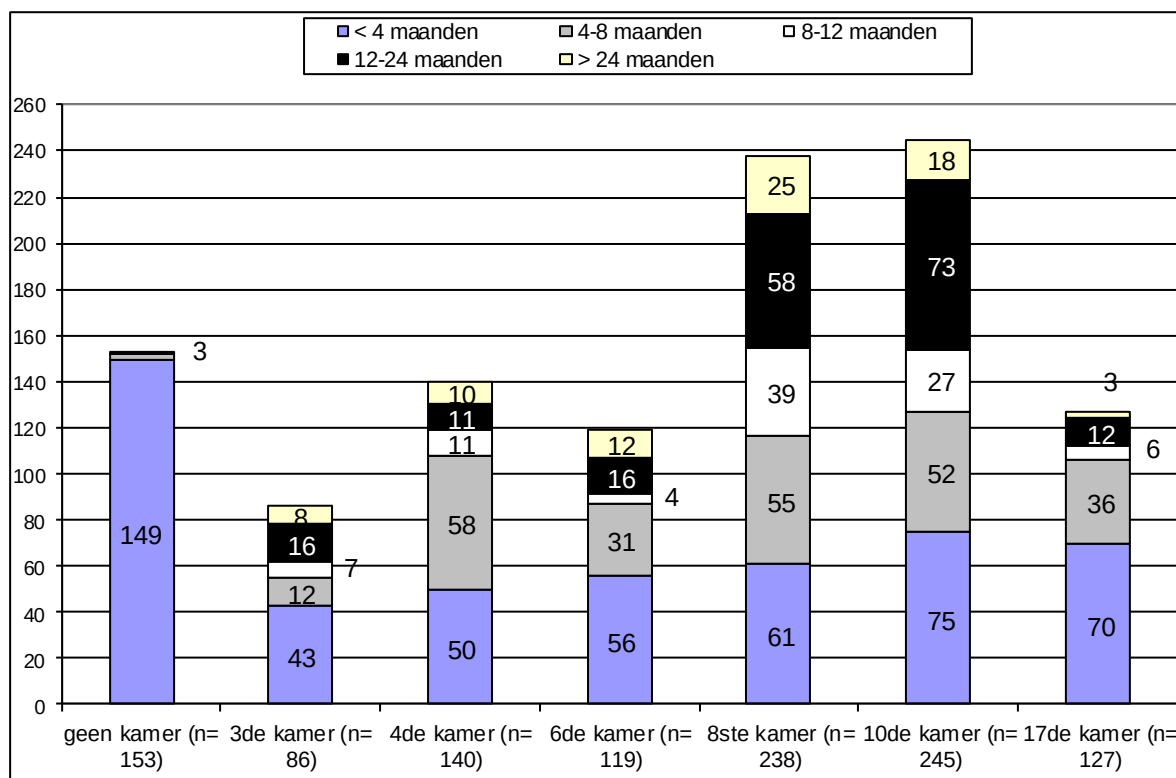
In laatste instantie wordt aandacht besteed aan de leeftijd van de stock per behandelende kamer, vermits dit een impact heeft op de toekomstige doorlooptijden.

Tabel 1.13: Leeftijd van de stock op 1 juli 2013, per behandelende kamer en naargelang leeftijdscategorie (aantal en rij%)

	0-4 maanden		4-8 maanden		8-12 maanden		12-24 maanden		> 24 maanden		Totaal	
	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
geen kamer	149	97,39	3	1,96	.	.	1	0,65	.	.	153	100,00
3de kamer	43	50,00	12	13,95	7	8,14	16	18,60	8	9,30	86	100,00
4de kamer	50	35,71	58	41,43	11	7,86	11	7,86	10	7,14	140	100,00
6de kamer	56	47,06	31	26,05	4	3,36	16	13,45	12	10,08	119	100,00
8ste kamer	61	25,63	55	23,11	39	16,39	58	24,37	25	10,50	238	100,00
10de kamer	75	30,61	52	21,22	27	11,02	73	29,80	18	7,35	245	100,00
17de kamer	70	55,12	36	28,35	6	4,72	12	9,45	3	2,36	127	100,00
Totaal	504	45,49	247	22,29	94	8,48	187	16,88	76	6,86	1.108	100,00

Uit de tabel blijkt dat 263 zaken of bijna 24% al langer dan een jaar hangend zijn. Het gaat hier zowel over gefixeerde als niet-gefixeerde zaken gaat. Dit percentage verschilt echter van kamer tot kamer, gaande van 15% in de 4de kamer tot iets meer dan 37% in de 10de kamer. De enige zaak die na meer dan een jaar nog geen kamer toegewezen gekregen heeft, heeft zoals reeds aangegeven in de rubriek rond de instroom betrekking op specifieke omstandigheden (cassatie). Grafiek 1.12 presenteert dezelfde gegevens op een overzichtelijkere manier.

Grafiek 1.12: Leeftijd van de stock op 1 juli 2013, per behandelende kamer en naargelang leeftijdscategorie

Uit de grafiek blijkt nogmaals dat vooral de 8ste en de 10de kamer met een grote stock te kampen hebben, die qua leeftijd eveneens de oudste dossiers betreft. Voor beide kamers werd het afgelopen jaar actie ondernomen om dit probleem aan te pakken. Wat de 8ste kamer betreft werd de toebedeling van nieuwe zaken herzien, daar de vaststelling dat deze kamer één van de koplopers was qua aantal nieuwe dossiers niet echt te rijmen viel met de hoge (en oude) stock van deze kamer. Voor de 10de kamer wordt er dan weer heil gezocht in enerzijds meer zittingen en anderzijds ook meer fixaties per zitting te voorzien. Uit grafiek 1.11 waar de evolutie van de stock binnen de verschillende kamers wordt weergegeven, blijken beide aanpassingen vruchten af te werpen. Dit hoofdstuk kan dus met deze positieve noot afgesloten worden.

HOOFDSTUK 2

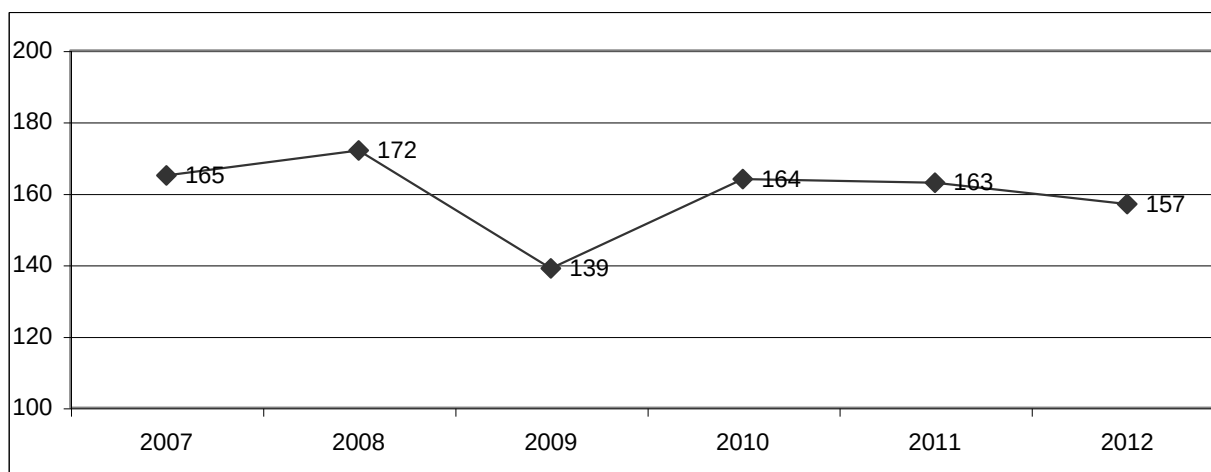
BEROEP TEGEN VONNISSEN INZAKE PROTECTIONELE JEUGDZAKEN

In navolging van het voorgaande hoofdstuk, worden in dit hoofdstuk dezelfde aspecten (instroom, uitstroom, doorlooptijd, stock) behandeld voor de beroepen tegen vonnissen betreffende protectionele jeugdzaken. Indien men beide hoofdstukken naast elkaar legt, zal men merken dat dit hoofdstuk veel beperkter qua omvang is in vergelijking met het voorgaande hoofdstuk. Dit is een logisch gevolg van het feit dat de correctionele jeugddossiers voornamelijk binnen één kamer behandeld worden. Er is weliswaar ook de vakantiekamer en de bijzondere jeugdkamer¹³, zij het dat het aantal dossiers binnen deze kamers zeer beperkt is.

2.1 INSTROOM

Net als in het voorgaande hoofdstuk wordt in eerste instantie een beeld gegeven van de evolutie van de laatste 6 burgerlijke kalenderjaren, dat tot stand kwam op basis van verschillende bronnen: enerzijds het oude excel-formulier voor de periode 2007-2008, dat voor de inwerkingtreding van PAGE door de administratieve diensten van het parket-generaal werd bijgehouden en anderzijds het PAGE-systeem zelf voor de periode 2009-2012.

Grafiek 2.1: Evolutie van de instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent (periode 2007-2012) van beroepen tegen protectionele jeugdzaken

¹³ De bijzondere jeugdkamer staat in voor dossiers na ‘uithandengeving’ en kent een samenstelling met 3 raadsheren, waarvan 2 met “bijzondere opleiding jeugdrecht”

Uit grafiek 2.1 blijkt dat de instroom van het aantal beroepen tegen protectionele jeugdzaken zich meestal rond de 160 zaken bevindt, met uitzondering van de jaren 2008 en 2009 waar er respectievelijk 172 en 139 zaken binnenstroomden.

In de rest van dit hoofdstuk worden alleen de gegevens van het PAGE-systeem weergegeven. Op basis van deze gegevens wordt in de hiernavolgende tabel de instroom voor de periode 2010-2012 op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van protectionele jeugdzaken waartegen beroep werd aangetekend gepresenteerd en dit naargelang de behandelende kamer en per burgerlijk jaar.

Tabel 2.1: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van protectionele zaken waartegen beroep werd aangetekend (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
jeugdkamer	151	92,07	152	93,25	140	89,17	443	91,53
vakantiekamer (jeugd)	13	7,93	9	5,52	13	8,28	35	7,23
Bijzondere jeugdkamer	.	.	2	1,23	4	2,55	6	1,24
Totaal	164	100,00	163	100,00	157	100,00	484	100,00

In tegenstelling met het vorige hoofdstuk inzake “gemeen strafrecht”, hebben we hier eigenlijk maar met één kamer te maken: de jeugdkamer van het hof van beroep. De overige 2 kamers hebben betrekking op hetzij het gerechtelijk verlot, hetzij specifieke materies. Dit blijkt ook duidelijk uit de cijfers: 443 zaken of 91,5% van de beroepen tegen protectionele jeugdzaken die tijdens de periode 2010-2012 binnenstroomden op het parket - generaal worden behandeld door de gewone jeugdkamer. Zoals reeds uit de voorgaande grafiek bleek, is er sprake van een lichte daling van de instroom: van 164 zaken in 2010 naar 157 zaken in 2012 (-4%).

Tabel 2.2 presenteert dezelfde gegevens, met vermelding van het arrondissement van herkomst in plaats van de behandelende kamer.

Tabel 2.2: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van protectionele jeugdzaken waartegen beroep werd aangetekend (periode 2010-2012), volgens herkomst (gerechtelijk arrondissement) en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
Gent	32	19,51	28	17,18	34	21,66	94	19,42
Dendermonde	25	15,24	38	23,31	41	26,11	104	21,49
Oudenaarde	8	4,88	10	6,13	1	0,64	19	3,93
Brugge	28	17,07	37	22,70	29	18,47	94	19,42
Kortrijk	29	17,68	29	17,79	20	12,74	78	16,12
Ieper	8	4,88	2	1,23	3	1,91	13	2,69
Veurne	32	19,51	19	11,66	26	16,56	77	15,91
Ander arrondissement	.	.	.	.	3	1,91	3	0,62
Onbekend	2	1,22	.	.	.	.	2	0,41
Totaal	164	100,00	163	100,00	157	100,00	484	100,00

In tegenstelling tot de dossiers inzake “gemeen strafrecht”, treft men hier minder grote verschillen aan tussen de arrondissementen onderling: de arrondissementen Dendermonde (21,5%), Gent en Brugge (beiden 19,5%) leveren het grootste aantal zaken aan. Het meest opvallende wat de instroom naargelang arrondissement van herkomst betreft is echter het zeer hoge aandeel van het arrondissement Veurne met 16%. Normaliter zou men immers verwachten dat dit aandeel zich op hetzelfde niveau als dat van de arrondissementen Ieper of Oudenaarde zou bevinden. Er zijn verschillende mogelijke verklaringen: zo had de rechtbank van eerste aanleg te Veurne de laatste jaren te kampen met een opeenvolging van jeugdrechters. Anderzijds is er ook een tijd sprake geweest van een andere werkwijze in verband met de verlengingen van de termijn van de zogenaamde POS-zaken¹⁴.

In tabel 2.3 worden nogmaals dezelfde gegevens gepresenteerd, zij het nu naargelang de partij die beroep aantekende. Hierbij is het van belang te vermelden dat de categorieën ‘minderjarige’, ‘onderhoudsplichtige partij’ en ‘pleegouder/pleeggezin’ onder beklaagde geteld worden¹⁵.

¹⁴ Problematische Opvoedings Situatie.

¹⁵ Uit nazicht blijkt dat ‘pleegouder/pleeggezin’ slechts eenmaal als beroep aantekende partij gebruikt werd.

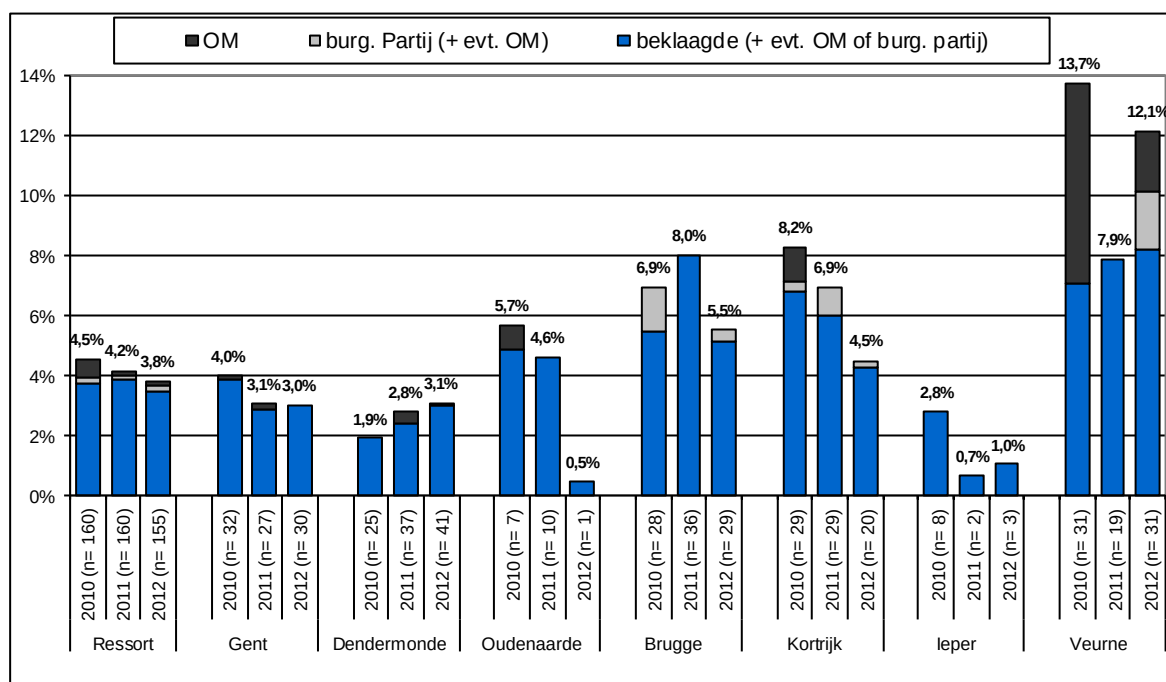
Tabel 2.3: Instroom op het parket-generaal bij het hof van beroep te Gent van protectionele jeugdzaken waartegen beroep werd aangetekend (periode 2010-2012), volgens beroep aantekende partij en naargelang jaar van instroom (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	Kolom %	aantal	Kolom %	aantal	kolom%
OM	21	12,80	7	4,29	8	5,10	36	7,44
OM + Beklaagde(n)	44	26,83	68	41,72	49	31,21	161	33,26
OM + Burg. Partij(en)	7	4,27	3	1,84	4	2,55	14	2,89
OM + Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	3	1,83	1	0,61	.	.	4	0,83
Beklaagde(n)	85	51,83	79	48,47	92	58,60	256	52,89
Burg. partij(en)	.	.	1	0,61	.	.	1	0,21
Beklaagde(n) + Burg. partij(en)	1	0,61	1	0,61	.	.	2	0,41
Restcategorie	3	1,83	3	1,84	4	2,55	10	2,07
Totaal	164	100,00	163	100,00	157	100,00	484	100,00

Uit tabel 2.3 blijkt dat de meeste zaken op het parket-generaal belanden nadat hetzij de beklagde(n) (53%), hetzij de beklagde en het openbaar ministerie (33,5%) beroep aantekenen. Het openbaar ministerie tekent ambtshalve in 7,5% van de gevallen als enige beroep aan. Dit ligt iets hoger dan de beroepen bij “gemeen strafrecht”, waar er voor dezelfde periode in iets meer dan 4% van de gevallen ambtshalve beroep wordt aangetekend door het openbaar ministerie. Indien men de gegevens in tabel 2.3 per jaar bekijkt, blijkt duidelijk dat die 7,5% vooral een gevolg is van het hoge percentage in 2010 (13%) en dat er vanaf 2011 van een zelfde niveau als bij “gemeen strafrecht” sprake is.

Net als in het voorgaande hoofdstuk leek het nuttig om de effectieve beroepsgraad per arrondissement te bekijken. Daarvoor werd opnieuw de instroom op het parket-generaal afgezet tegen het gemiddelde van het aantal uitgesproken vonnissen per arrondissement voor de laatste 3 jaren. De grafiek geeft dus per arrondissement een schatting van het percentage dossiers waarin beroep wordt aangetekend na een vonnis.

Grafiek 2.2: Verhouding instroom pakket-generaal vs. gemiddelde uitstroom jeugdrechtsbank (% dat er beroep wordt aangetekend) per gerechtelijk arrondissement, jaar van instroom op het pakket-generaal en naargelang de partij die beroep aantekende

In vergelijking met de beroepsgraad inzake “gemeen strafrecht” blijkt dat er voor protectionele jeugdzaken veel minder vaak beroep wordt aangetekend: op ressortniveau bevindt de beroepsgraad zich rond de 4%, terwijl dit voor de correctionele kamers 12% was. Anderzijds blijken er ook veel grotere relatieve verschillen tussen de arrondissementen onderling: zo bevinden de arrondissementen Gent, Dendermonde, Ieper en Oudenaarde (voor 2012) zich onder het ressortelijk gemiddelde, terwijl de arrondissementen Kortrijk, Brugge en vooral Veurne zich boven dit gemiddelde bevinden. De verklaring van de hoge beroepsgraad te Veurne kwam reeds aan bod bij de bespreking van tabel 2.2. Tevens blijkt ook dat het arrondissement Veurne de hoofdleverancier is van dossiers waar het openbaar ministerie als enige partij ambtshalve beroep aantekent. Anderzijds valt op dat de burgerlijke partij vaker beroep aantekent in de arrondissementen Brugge en Kortrijk.

2.2 UITSTROOM

Ook in dit hoofdstuk wordt de uitstroom in ruime zin geïnterpreteerd. Bijgevolg wordt er naast het aantal arresten opnieuw naar het aantal zittingen en het aantal fixaties gekeken om zo een ruim beeld te krijgen van de uitstroom. In een eerste tabel wordt het aantal zittingen naargelang de behandelende kamer en het zittingsjaar weergegeven.

Tabel 2.4: Aantal zittingen betreffende beroepen tegen protectionele jeugdzaken (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van zitting (aantal en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%	aantal	kolom%
Jeugdkamer	68	91,89	72	87,80	69	82,14	209	87,08
vakantiekamer (jeugd)	6	8,11	8	9,76	7	8,33	21	8,75
bijzondere jeugdkamer	.	.	2	2,44	8	9,52	10	4,17
Totaal	74	100,00	82	100,00	84	100,00	240	100,00

Uit tabel 2.4 blijkt een lichte stijging van het aantal zittingen per jaar ter behandeling van de beroepen tegen protectionele jeugdzaken van 74 zittingen in 2010 naar 84 zittingen in 2012. Deze stijging is vooral te wijten aan een hoger aantal zittingen binnen de bijzondere jeugdkamer. In de volgende tabel wordt bekeken wat dit nu concreet betekent voor het aantal fixaties per zitting.

Tabel 2.5: Aantal fixaties betreffende beroepen tegen protectionele jeugdzaken (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van zitting (aantal en gemiddelde)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal	gem.	aantal	gem.	aantal	gem.	aantal	gem.
Jeugdkamer	157	2,31	186	2,58	187	2,71	530	2,54
vakantiekamer (jeugd)	21	3,50	14	1,75	16	2,29	51	2,43
bijzondere jeugdkamer	.	.	2	1,00	8	1,00	10	1,00
Totaal	178	2,41	202	2,46	211	2,51	591	2,46

Vastgesteld wordt dat ondanks het feit dat het aantal zittingen binnen de gewone jeugdkamer grotendeels stabiel bleef er wel sprake is van een stijging van het aantal fixaties per zitting: in 2010 waren er 157 fixaties voor 68 zittingen binnen de gewone jeugdkamer, terwijl dit in 2012 oploopt naar 187 fixaties voor 69 zittingen. Dit blijkt ook duidelijk uit het gemiddeld aantal fixaties per zitting voor de gewone jeugdkamer dat licht stijgt van 2,31 naar 2,71.

In de volgende tabel wordt nagegaan of deze stijging een gevolg is van een hoger aantal gefixeerde nieuwe zaken of dat de verklaring eerder gezocht moet worden in een stijging van het aantal zaken waarin uitstel wordt verleend.

Tabel 2.6: Aantal fixaties betreffende beroepen tegen protectionele jeugdzaken (periode 2010-2012), per behandelende kamer en jaar van zitting en naargelang er al dan niet sprake was van uitstel (aantal en rij%)

		Geen uitstel		Uitstel		Uitstel voor uitspraak		Totaal	
		aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
Jeugdkamer	2010	137	87,26	9	5,73	11	7,01	157	100,00
	2011	160	86,02	8	4,30	18	9,68	186	100,00
	2012	161	86,10	14	7,49	12	6,42	187	100,00
	Subtotaal	458	86,42	31	5,85	41	7,74	530	100,00
vakantiekamer (jeugd)	2010	13	61,90	4	19,05	4	19,05	21	100,00
	2011	9	64,29	2	14,29	3	21,43	14	100,00
	2012	13	81,25	3	18,75	.	.	16	100,00
	Subtotaal	35	68,63	9	17,65	7	13,73	51	100,00
bijzondere jeugdkamer	2011	1	50,00	.	.	1	50,00	2	100,00
	2012	1	12,50	5	62,50	2	25,00	8	100,00
	Subtotaal	2	20,00	5	50,00	3	30,00	10	100,00
Totaal	2010	150	84,27	13	7,30	15	8,43	178	100,00
	2011	170	84,16	10	4,95	22	10,89	202	100,00
	2012	175	82,94	22	10,43	14	6,64	211	100,00
	Subtotaal	495	83,76	45	7,61	51	8,63	591	100,00

Uit tabel 2.6 blijkt dat bijna 84% van de fixaties tijdens de periode 2010-2012 betrekking hebben op een 1ste fixatie. Dit is een enorm verschil met het voorgaande hoofdstuk rond “gemeen strafrecht”. Daar had slechts 34% van de fixaties betrekking op een 1ste fixatie. In beroepen tegen protectionele jeugdzaken wordt dus veel minder uitstel toegekend: in slechts 7,5% van de gevallen ging het om een uitstel aangevraagd door één van de betrokken partijen en in slechts 8,5% van de gevallen kwam er een uitstel voor uitspraak. Opgemerkt wordt dat er relatief gezien meer fixaties na uitstel plaatsvinden in de vakantiekamer (31,5%) en de bijzondere jeugdkamer (80%). Aangezien het in beide kamers echter om kleine aantallen gaat, is de impact hiervan beperkt.

Uit de vorige tabel bleek dat wat de gewone jeugdkamer betreft er meer gefixeerd werd per zitting in 2011 en 2012 ten opzichte van 2010. Dit blijkt vooral een gevolg te zijn van het feit dat men meer nieuwe zaken fixeert, vermits blijkt dat vooral fixaties zonder uitstel enorm stijgen binnen deze kamer: van 137 fixaties in 2010 naar 161 fixaties in 2012 (+17%).

Wat betekent dit nu op vlak van de uiteindelijke uitstroom? Een volgende tabel poogt daar een antwoord op te geven door het aantal arresten per behandelende kamer en naargelang het jaar van arrest te presenteren voor de periode 2010-2012. Tevens werd volledigheidshalve ook het gemiddeld aantal fixaties per zaak opgenomen in de tabel.

Tabel 2.7: Aantal arresten en het gemiddeld aantal fixaties per dossier voor de beroepen tegen protectionele jeugdzaken (periode 2010-2012), per behandelende kamer en naargelang jaar van arrest (aantal en gemiddelde)

	2010		2011		2012		Totaal	
	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde	aantal fardes	gem. fix per farde
Jeugdkamer	135	1,19	157	1,20	158	1,15	450	1,18
vakantiekamer (jeugd)	13	1,38	9	1,44	13	1,31	35	1,37
bijzondere jeugdkamer	.	.	1	2,00	1	3,00	2	2,50
Totaal	148	1,21	167	1,22	172	1,17	487	1,20

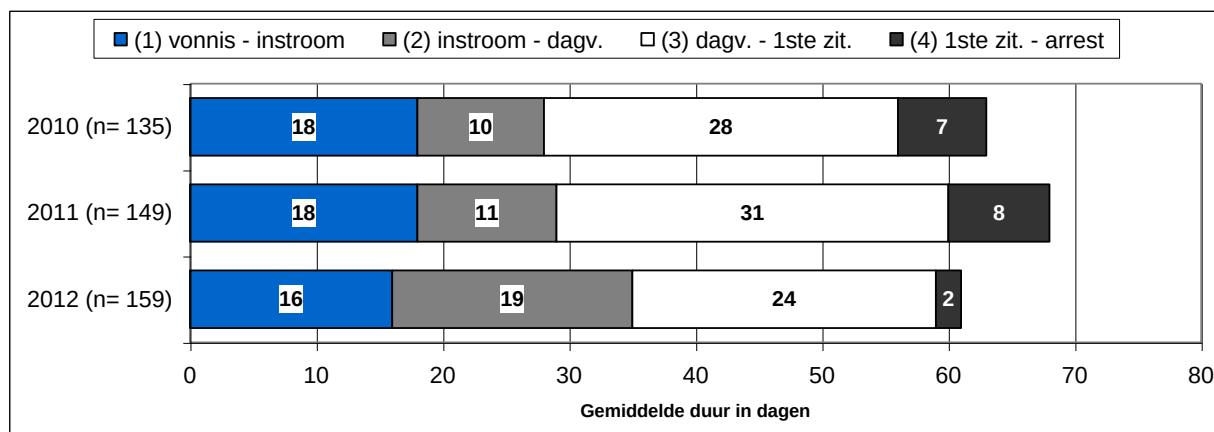
De stijging van het aantal fixaties veroorzaakte ook een stijging van het aantal arresten : in 2010 was er nog sprake van 148 eindarresten, terwijl dit aantal in 2012 reeds 172 bedroeg (+16%). Tevens kan men uit de tabel ook afleiden dat de stijging van het aantal eindarresten vooral een gevolg is van een stijging van het aantal 1ste fixaties, daar het gemiddeld aantal fixaties per zaak grotendeels stabiel blijft over de jaren heen.

Net als in het voorgaande hoofdstuk kunnen er momenteel nog geen gegevens gepresenteerd worden rond de vraag of de beslissing van de jeugdrechtbank uiteindelijk bevestigd of verbroken werd. Daarenboven kan er in dit hoofdstuk ook geen informatie over de tenlasteleggingen worden gepresenteerd, gelet op de onvolledige registratie.

2.3 DOORLOOPTIJDEN

Net als in het voorgaande hoofdstuk rond “gemeen strafrecht” wordt ook nu stil gestaan bij de doorlooptijden, waarbij met dezelfde 4 fases gewerkt wordt: van vonnis tot instroom, van instroom tot bevel tot dagvaarding, van bevel tot dagvaarding tot 1ste zitting en tenslotte van 1ste zitting tot arrest. Er werd opnieuw gekozen om enkel rekening te houden met die zaken waarvan alle begin- en einddata van de respectievelijke fases ingevuld waren en er geen sprake was van negatieve doorlooptijden. Dit heeft tot gevolg dat met 45 zaken met een arrest in de periode 2010-2012 geen rekening gehouden werd (ongeveer 10%). In tegenstelling tot het voorgaande hoofdstuk rond “gemeen strafrecht” is de uitval hier wel evenredig verdeeld over de verschillende jaren. Bijgevolg wordt in de hiernavolgende grafiek dan ook rekening gehouden met de ganse periode 2010-2012.

Grafiek 2.3: Gemiddelde doorlooptijd in dagen van vonnis jeugdrechtbank tot arrest hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2010-2012, per jaar van arrest

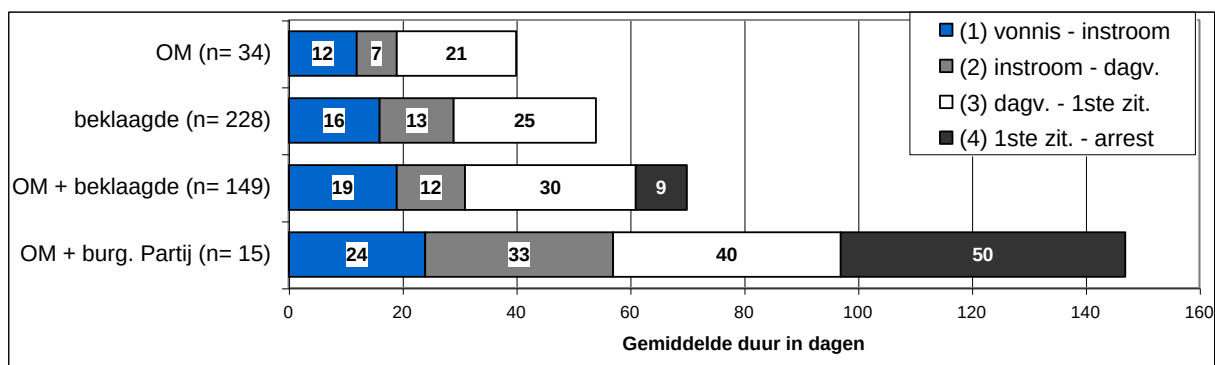

Uit grafiek 2.3 blijkt dat er voor de behandeling van beroepen tegen protectionele jeugdzaken niet veel verschillen vast te stellen zijn over de jaren heen wat de doorlooptijd voor de jeugdkamers betreft: in 2010 duurde het 62 dagen van vonnis tot arrest, in 2011 steeg dit licht tot 68 dagen om daarna weer terug te dalen tot 61 dagen in 2012. Opvallend is het feit dat ondanks de lage gemiddelde totale duur in 2012 hier toch de langste doorlooptijden worden vastgesteld voor fase 2 (instroom tot bevel tot dagvaarding) met 19 dagen (vs. 10 en 11 dagen in 2010 en 2011). Deze langere duur tot het bevel tot dagvaarding in 2012 wordt echter volledig teniet gedaan door de kortere duur van fases 3 en 4 in 2012.

De keuze werd gemaakt om geen doorlooptijden te presenteren naargelang de kamer (gewone jeugd-, vakantie- of bijzondere jeugdkamer), gezien het overgrote deel van de zaken binnen de gewone jeugdkamer behandeld worden. Niettemin dient vermeld dat voor de vakantiekamer een snellere afhandeling wordt vastgesteld (gemiddeld 39 dagen), terwijl de bijzondere jeugdkamer er veel langer over doet (gemiddeld 202 dagen). De snellere afhandeling binnen de vakantiekamer is een gevolg van het feit dat tijdens deze periode de fixaties vooral betrekking hebben op dringende dossiers waarvan de wettelijke termijn van de lopende maatregel het niet toelaat te wachten tot na het gerechtelijk verlot. De langere doorlooptijden binnen de bijzondere jeugdkamer zijn hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat het hier om complexere dossiers gaat.

Het leek ook interessant om net als in het voorgaande hoofdstuk de doorlooptijd voor enkele andere variabelen te bekijken. In grafiek 2.4 wordt bijgevolg de doorlooptijd per partij die beroep aantekende gepresenteerd. Hierbij is het van belang te wijzen op het feit dat enkel de categorieën met meer dan 10 observaties in rekening gebracht werden.

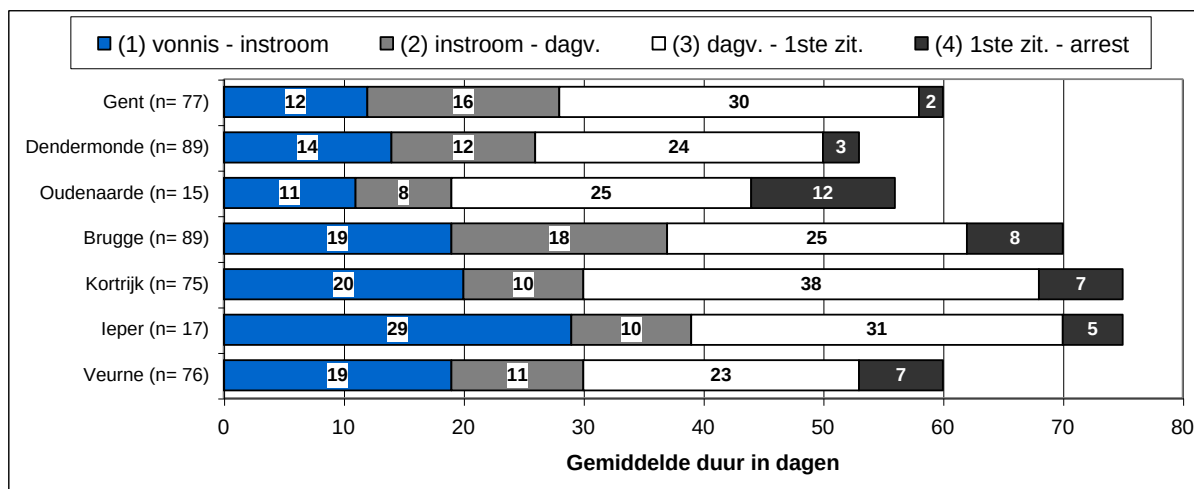
Grafiek 2.4: Gemiddelde doorlooptijd van vonnis jeugdrechtsbank tot arrest hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2010-2012, per beroep aantekenende partij

Uit de grafiek blijkt dat beroepen waarin het openbaar ministerie ambtshalve als enige beroep aantekende met 40 dagen de snelste doorlooptijd kennen. Vervolgens komen de beroepen ingesteld door de beklaagde met 54 dagen, de beroepen ingesteld door zowel openbaar ministerie als beklaagde met 69 dagen en beroepen ingesteld door zowel openbaar ministerie als burgerlijke partij met 147 dagen. Het valt tevens ook op dat indien slechts één partij beroep instelt er nooit meer dan 1 fixatie plaatsvindt, aangezien fase 4 in die gevallen onbestaande is (0 dagen). Tenslotte valt op dat indien de burgerlijke partij een actievare rol speelt de duurtijd in alle fases stijgt. Dit is een normale vaststelling gezien het hier meestal gaat om beroepen tegen eindvonnissen in MOF zaken die de laagste prioriteit hebben (en zich dikwijls situeren op louter burgerlijk vlak.)

Naast de doorlooptijd per partij die beroep aantekende, leek het ook interessant om te kijken of er verschillen opduiken naargelang de herkomst van het dossier. In grafiek 3.3 wordt daarom de doorlooptijd gepresenteerd per arrondissement van herkomst.

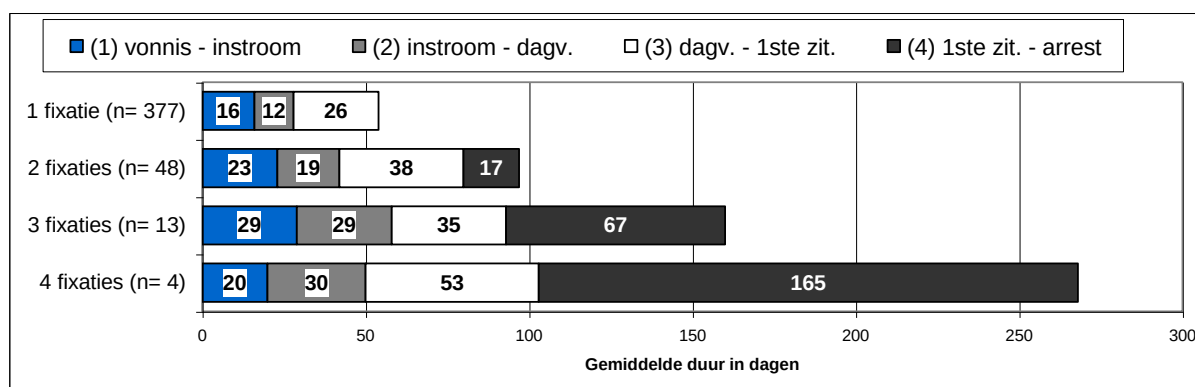
Grafiek 2.5: Gemiddelde doorlooptijd van vonnis jeugdrechtsbank tot arrest Hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2010-2012, per arrondissement van herkomst

Voor de doorlooptijden inzake beroepen tegen protectionele jeugdzaken zijn eerder beperkte verschillen merkbaar naargelang herkomst: de gemiddelde doorlooptijd varieert van 54 dagen voor dossiers afkomstig van Dendermonde tot 74 dagen voor dossiers afkomstig van Ieper. Gezien de geringe aantallen lijkt het echter niet relevant om conclusies aan deze verschillen te verbinden, aangezien één dossier dat langer aansleept (zoals bvb. dossiers die voor de bijzondere jeugdkamer behandeld worden) de gemiddelde duur sterk kan vertekenen. Niettemin valt het op dat dossiers afkomstig van Ieper gekenmerkt worden door een langere duur van fase 1. Iets dat ook al werd vastgesteld in het vorige hoofdstuk voor de beroepen tegen “gemeen strafrecht”.

In de volgende grafiek wordt tenslotte de doorlooptijd van de dossiers bekeken naargelang het aantal keren dat er gefixeerd werd.

Grafiek 2.6: Gemiddelde doorlooptijd van vonnis jeugdrechtsbank tot arrest hof van beroep voor de zaken met een arrest in de periode 2010-2012, naargelang het aantal fixaties per zaak

Grafiek 2.6 levert in tegenstelling tot de resultaten van de correctionele kamers inzake “gemeen strafrecht” geen opvallende resultaten op, vermits het verwachte patroon optreedt van ‘hoe meer fixaties, hoe langer de doorlooptijd’: bij 1 fixatie is de gemiddelde totale duur 53 dagen, bij 2 fixaties loopt dit op tot 96 dagen, bij 3 fixaties tot 160 dagen en bij 4 fixaties tenslotte tot 268 dagen. Interessant is de vaststelling dat de langere duur bij meerdere fixaties niet enkel te wijten is aan de 4de fase (van 1ste zitting tot arrest) m.a.w. de langere duur is dus niet enkel te wijten aan het uitstel vanaf de 1ste zitting, maar ook aan een langere behandeling vooraleer men tot dagvaarding overgaat en ook een langere duur tussen de dagvaarding en 1ste zitting. Dit laatste hangt vermoedelijk samen met het feit dat er meerdere partijen moeten opgeroepen worden, aangezien uit grafiek 2.4 bleek dat naarmate er meerdere partijen betrokken zijn de doorlooptijd ook toeneemt.

2.4 STOCK

In tegenstelling met het voorgaande hoofdstuk werd ervoor gekozen om geen evolutie van de stock weer te geven. Deze keuze werd ingegeven door het specifieke karakter van de beroepen tegen protectionele jeugdzaken. De korte doorlooptijden hebben immers als effect dat de stock sowieso zeer klein is (maximum een 50tal zaken over de laatste 3 jaren). Het heeft dan ook niet veel nut om fluctuaties van een paar zaken over de jaren heen weer te geven.

Tabel 2.7: Protectionele jeugdzaken waartegen beroep werd aangetekend die op 1 juli 2013 nog geen arrest ontvangen hadden, per behandelende kamer en naargelang de stand van het dossier (aantal en rij%)

	toebedeeld, maar geen fixatie		toebedeeld en gefixeerd		Totaal	
	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
Jeugdkamer	7	50,00	7	50,00	14	100,00
bijzondere jeugdkamer	.	.	1	100,00	1	100,00
Totaal	7	46,67	8	53,33	15	100,00

Uit tabel 2.7 blijkt dat er begin juli slechts 15 protectionele jeugdzaken waartegen beroep aangetekend werd hangend waren, waarvan één zaak behandeld zal worden door de bijzondere jeugdkamer en de rest door de gewone jeugdkamer. Tevens blijkt dat 7 zaken op het moment van de extractie nog niet gefixeerd waren.¹⁶ In een volgende tabel bekijken we de leeftijd van deze zaken.

Tabel 2.8: Protectionele jeugdzaken waartegen beroep werd aangetekend die op 1 juli 2013 nog geen arrest ontvangen hadden, per behandelende kamer en naargelang leeftijdscategorie (aantal en rij%)

	0-4 maanden		4-8 maanden		8-12 maanden		Totaal	
	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%	aantal	rij%
Jeugdkamer	13	92,86	1	7,14	.	.	14	100,00
bijzondere jeugdkamer	.	.	.	.	1	100,00	1	100,00
Totaal	13	86,67	1	6,67	1	6,67	15	100,00

Als de leeftijd van de dossiers in kaart wordt gebracht, blijkt dat het overgrote deel van de dossiers minder dan 4 maanden hangend is.

¹⁶ Volledigheidshalve vermelden we kort dat op 1 augustus 2013 de stock 22 dossiers betrof: 20 dossiers binnen de jeugdkamer, 1 dossier binnen de bijzondere jeugdkamer en 1 dossier binnen de vakantiekamer.

DEEL 2

KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING

HOOFDSTUK 3

DOSSIERS INZAKE VOORLOPIGE HECHTENIS

De meest voorkomende dossiers die op de dienst KI van het parket-generaal binnenkomen zijn beroepen ingesteld tegen de handhaving van de voorlopige hechtenis. Op het niveau van de raadkamer kan de hechtenis gehandhaafd worden, kan de inverdenkinggestelde zonder meer in vrijheid gesteld worden of kan hij in vrijheid gesteld worden mits het naleven van een aantal voorwaarden. Tegen deze beschikkingen kan door de inverdenkinggestelde zelf en/of door het openbaar ministerie hoger beroep worden aangetekend. Deze dossiers worden in graad van beroep behandeld door de kamer van inbeschuldigingstelling.

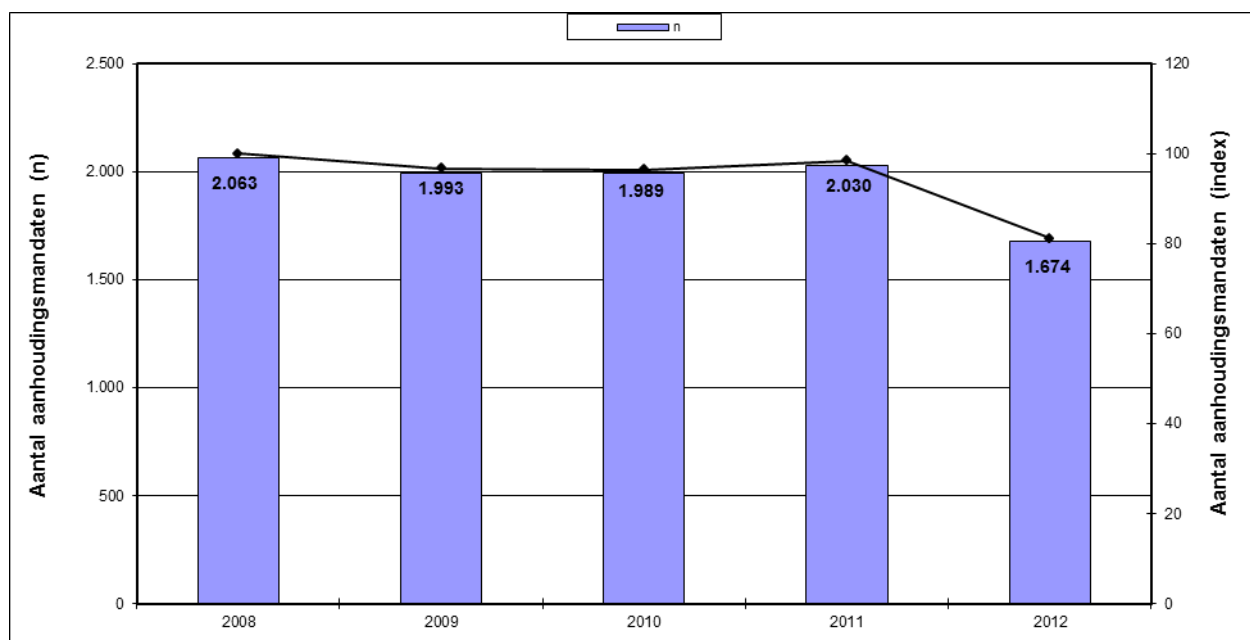
In dit hoofdstuk wordt getracht een overzicht te geven van het beroepspercentage tegen beschikkingen van de raadkamer wat betreft het al dan niet handhaven van de voorlopige hechtenis. Om een zo volledig mogelijk beeld te schetsen wordt vertrokken van de initiële aanhoudingsmandaten geregistreerd in het informaticasysteem van de correctionele afdeling van het parket bij de rechtbank van eerste aanleg, namelijk REA, om vervolgens na te gaan hoeveel beroepen uiteindelijk doorstroomden naar het parket-generaal bij het hof van beroep. Concreet worden dus de informaticasystemen van beide instanties aan elkaar gelinkt.

3.1 AANTAL AANHOUDINGSMANDATEN UITGEVAARDIGD BINNEN EEN GERECHTELIJK ONDERZOEK

Het begin van de keten van voorlopige hechtenis start bij het uitvoerdigen van een aanhoudingsmandaat. Deze gegevens werden geëxtraheerd uit het informaticasysteem REA. Ieder aanhoudingsmandaat per verdachte per gerechtelijk onderzoek wordt geteld als één eenheid. Er kunnen dus voor één verdachte binnen éénzelfde gerechtelijk onderzoek meerdere aanhoudingsmandaten uitgevaardigd worden. Deze worden dan ook als twee of meerdere aanhoudingsmandaten geteld. Binnen de referentieperiode 2010-2012, dus met name de aanhoudingsmandaten die tussen 1 januari 2010 en 31 december 2012 werden uitgevaardigd, waren er 94 verdachten met meerdere mandaten binnen éénzelfde gerechtelijk onderzoek. Uit de gegevens kan besloten worden dat het uitvoerdigen van meerdere aanhoudingsmandaten voor dezelfde verdachte binnen éénzelfde gerechtelijk onderzoek weinig voorkomt. Tijdens de referentieperiode

2010-2012 werden 5.693 aanhoudingsmandaten uitgevaardigd. In 2010 ging het om 1.989 aanhoudingsmandaten, in 2011 om 2.030 mandaten en in 2012 om 1.674.¹⁷

Grafiek 3.1: Aantal aanhoudingsmandaten per burgerlijk jaar (n en index)

Indien voor een termijn van vijf jaar even stilgestaan wordt bij de algemene evolutie inzake het uitvaardigen van aanhoudingsmandaten wordt vastgesteld dat het aantal aanhoudingsmandaten nagenoeg status quo blijft voor de jaren 2008 tot 2011. In 2012 kan er echter een opmerkelijke daling van 17% vastgesteld worden ten opzichte van 2011.

Deze procentuele daling is hoofdzakelijk te wijten aan een afname van het aantal uitgevaardigde aanhoudingsmandaten in het arrondissement Dendermonde. Deze daling kan gedeeltelijk verklaard worden door enerzijds het feit dat in dit arrondissement verdachten meer en meer vrijgelaten worden onder voorwaarden vóór de eerste verschijning voor de raadkamer. Anderzijds gaat het hoofdzakelijk om dossiers inzake diefstallen met braak waarvoor het steeds moeilijker wordt om de daders te vatten. Dit blijkt ook uit het aangroeiend aantal zaken “diefstallen met braak” waarvoor geseponeerd wordt. In 2011 werden in dit arrondissement 475 aanhoudingsmandaten uitgevaardigd terwijl het in 2012 (op het moment van de gegevensextractie op 10 juli 2013) om 176 aanhoudingsmandaten ging. Deze afname loopt voor dit arrondissement echter niet parallel met een afname van het aantal ingestelde gerechtelijke onderzoeken want hoewel de totale instroom van dossiers voor het parket Dendermonde afneemt, kan gesteld worden dat het aantal ingestelde gerechtelijke onderzoeken status quo blijft.

¹⁷ De aanhoudingsmandaten waarvoor geen verdachte in het informaticasysteem kon teruggevonden worden, werden niet meegeteld in deze absolute aantallen.

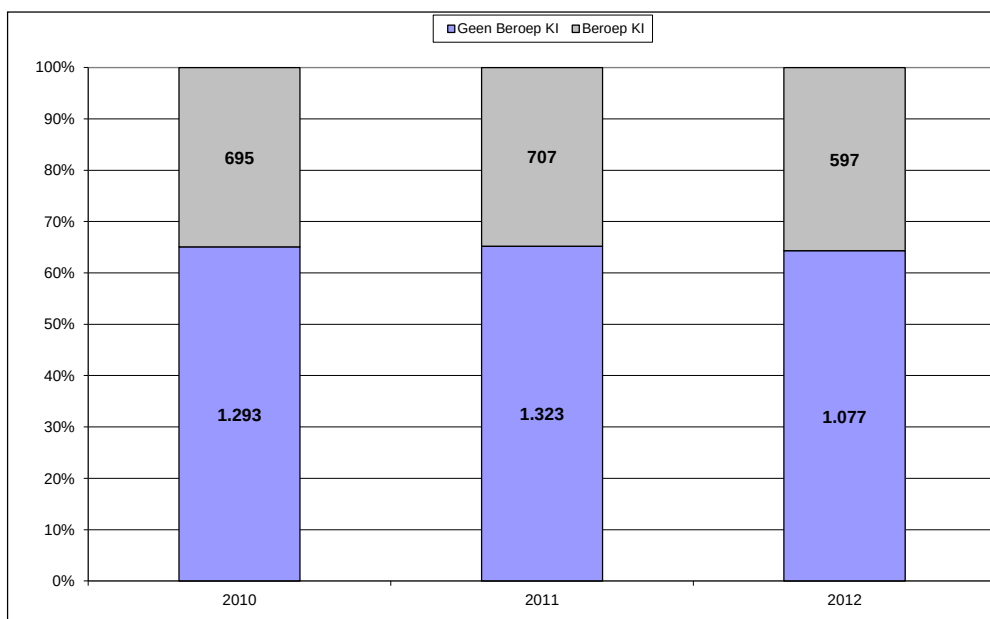
3.2 AANTAL HOGER BEROEPEN INGESTELD TEGEN HET AL DAN NIET HANDHAVEN VAN DE VOORLOPIGE HECHTENIS

Tegen het al dan niet handhaven van de hechtenis kan tijdens een gerechtelijk onderzoek op meerdere tijdstippen hoger beroep aangetekend worden.

Onderstaande tabellen registreren het al dan niet beroep tegen de hechtenis en het aantal keren dat voor dezelfde aanhouding hoger beroep werd aangetekend.

Concreet wil dit zeggen dat de gegevens uit het REA-systeem (informaticasysteem parket eerste aanleg) op basis van het notitienummer gekoppeld worden aan de gegevens uit PAGE (informaticasysteem parket bij het hof van beroep). Indien het desbetreffende notitienummer waarvoor een aanhoudingsmandaat kon teruggevonden worden in REA niet kan teruggevonden worden in PAGE wordt er vanuit gegaan dat er geen hoger beroep werd aangetekend. Hierbij dienen twee kantmeldingen gemaakt te worden. De kans bestaat dat het aantal beroepen een onderschatting is van de werkelijkheid omwille van mogelijks foutief geregistreerde notitienummers. Anderzijds kunnen deze aantallen beïnvloed worden door de termijn die verstrijkt tussen het uitvaardigen van het aanhoudingsmandaat en de meest recente gegevensextractie uit het informaticasysteem PAGE. Zo bestaat er een grotere kans dat op het moment van de meest recente gegevensextractie reeds hoger beroep werd aangetekend tegen de handhaving van een hechtenis op basis van een aanhoudingsmandaat uitgevaardigd in 2010 dan op basis van een mandaat uitgevaardigd in 2012. Voor het eerst vernoemde aanhoudingsmandaat zijn er hoogstwaarschijnlijk al meerdere beschikkingen van de raadkamer geweest en heeft de inverdenkinggestelde of het openbaar ministerie dan ook al meer de kans gehad om hoger beroep aan te tekenen. De teleenheid in tabel 3.1 is “een aanhoudingsmandaat/hechtenis”. Dit wil zeggen dat indien er tweemaal hoger beroep werd aangetekend bij het handhaven van de hechtenis op basis van eenzelfde aanhoudingsmandaat dit aanhoudingsmandaat/deze hechtenis slechts één keer geteld wordt.

Grafiek 3.2: Aantal voorlopige hechtenissen op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in de periode 2010-2012 waarvoor al dan niet hoger beroep werd aangetekend tegen een beschikking van de raadkamer (n en %)

Uit grafiek 3.2 blijkt dat er tegen ongeveer 35% van het totaal aantal voorlopige hechtenissen uitgevaardigd in een jaar hoger beroep wordt aangetekend. Dit percentage blijft doorheen de jaren stabiel.

Het aantal keer dat hoger beroep wordt aangetekend kan variëren van één tot elf keer tegen dezelfde hechtenis binnen éénzelfde gerechtelijk onderzoek. Onderstaande tabel presenteert het aantal keer dat hoger beroep wordt aangetekend bij de handhaving van de hechtenis binnen éénzelfde gerechtelijk onderzoek. Technisch wil dit zeggen dat er binnen het PAGE-systeem telkens een nieuwe kافت wordt aangelegd om het hoger beroep te registeren. Indien er tegen eenzelfde aanhoudingsmandaat tegelijkertijd hoger beroep wordt aangetekend door de in verdenking gestelde en het openbaar ministerie of de in verdenking gestelde en zijn advocaat wordt het hoger beroep slechts één keer geteld want beide beroepen worden in éénzelfde kافت geregistreerd.

TABEL 3.1: Aantal hoger beroepen bij het al dan niet handhaven van de hechtenis op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in de periode 2010-2012 (n en kolom%)

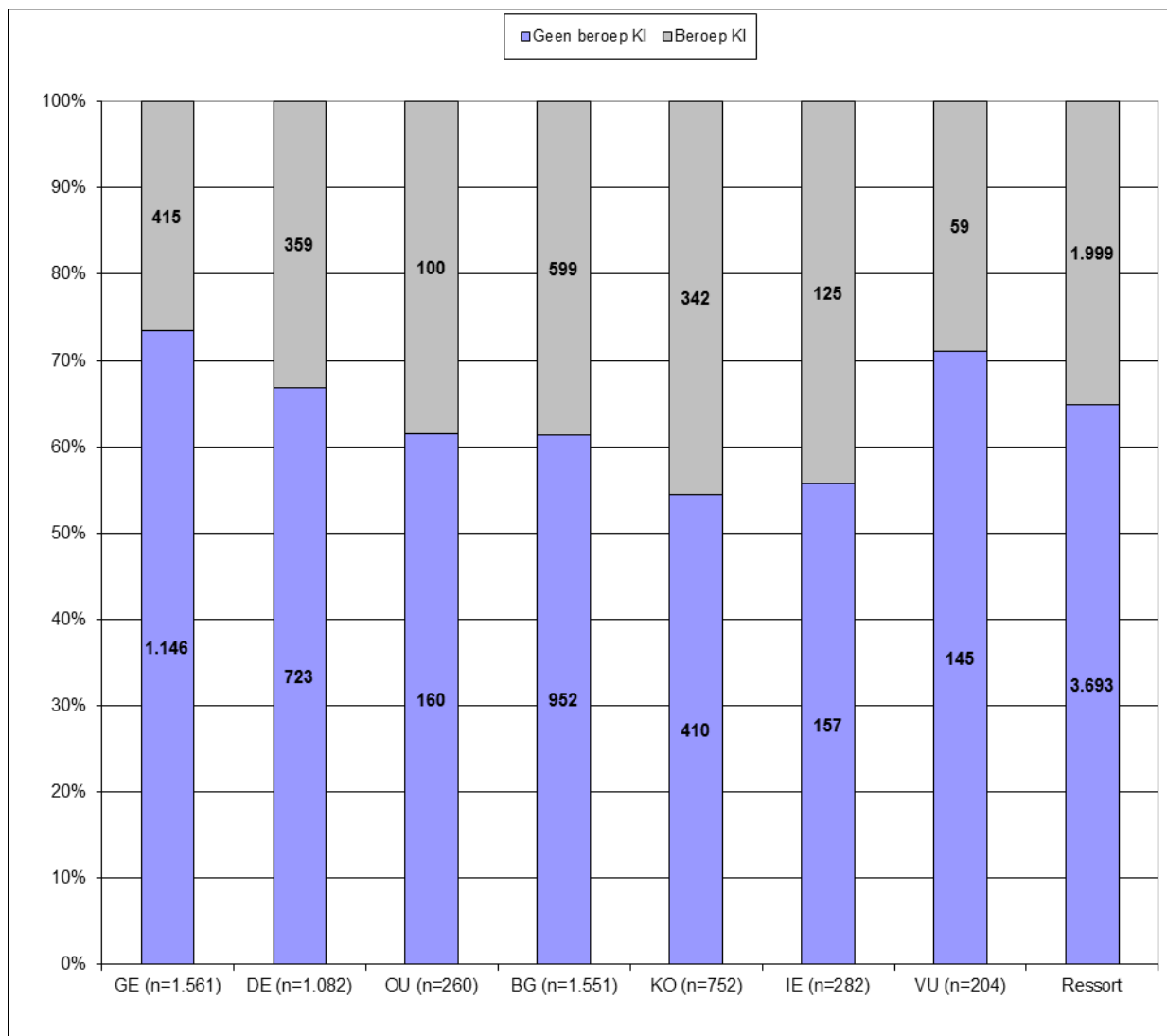
Aantal hoger beroepen	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1	491	70,75	531	75,11	440	73,30	1.462	73,17
2	143	20,61	126	17,82	111	18,59	380	19,02
3	45	6,48	38	5,37	33	5,35	116	5,81
4	10	1,44	6	0,85	8	1,38	24	1,20
5	4	0,58	2	0,28	2	0,17	8	0,40
6	1	0,14	3	0,42	1	0,35	5	0,25
7	.	.	.	.	1	0,17	1	0,05
9					1	0,17	1	0,05
11	.	.	1	0,14	.	.	1	0,05
Totaal	694	100,00	707	100,00	597	100,00	1.998	100,00

De 2.763 hoger beroepen die ingesteld werden tijdens de referentieperiode hebben oorspronkelijk betrekking op 1.998 aanhoudingsmandaten. Zo werd er 825 keer beroep aangetekend in het kader van het handhaven van de hechtenis op basis van de 597 aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in 2012.

Voor 73% van de voorlopige hechtenissen wordt slechts één keer hoger beroep aangetekend en voor 19% twee keer. Het is logisch dat er in de jaren 2011 en 2012 procentueel meer hechtenissen voorkomen waarvoor slechts éénmaal beroep werd aangetekend dan hechtenissen op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in 2010. Er zijn immers al meer verschijningen voor de raadkamer geweest in het kader van het handhaven van hechtenissen op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in 2010 dan voor aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in 2011 of 2012.

Onderstaande grafiek toont de procentuele verdeling van het al dan niet hoger beroep aantekenen tegen een beschikking van de raadkamer inzake de voorlopige hechtenis binnen het desbetreffende arrondissement en dit ongeacht het aantal keren dat beroep werd aangetekend.

Grafiek 3.3: Aantal voorlopige hechtenissen waartegen hoger beroep werd ingesteld, per arrondissement

Gemiddeld wordt tegen 35% van het totaal aantal voorlopige hechtenissen hoger beroep ingesteld. Verhoudingsgewijs ligt dit percentage iets hoger in sommige arrondissementen. Dit is in geringe mate het geval voor de arrondissementen Brugge (39%) en Oudenaarde (38,5%). Tegen beschikkingen van de raadkamer inzake voorlopige hechtenis van de arrondissementen Ieper en Kortrijk wordt frequenter beroep aangetekend, met respectievelijk 44% en 46%.

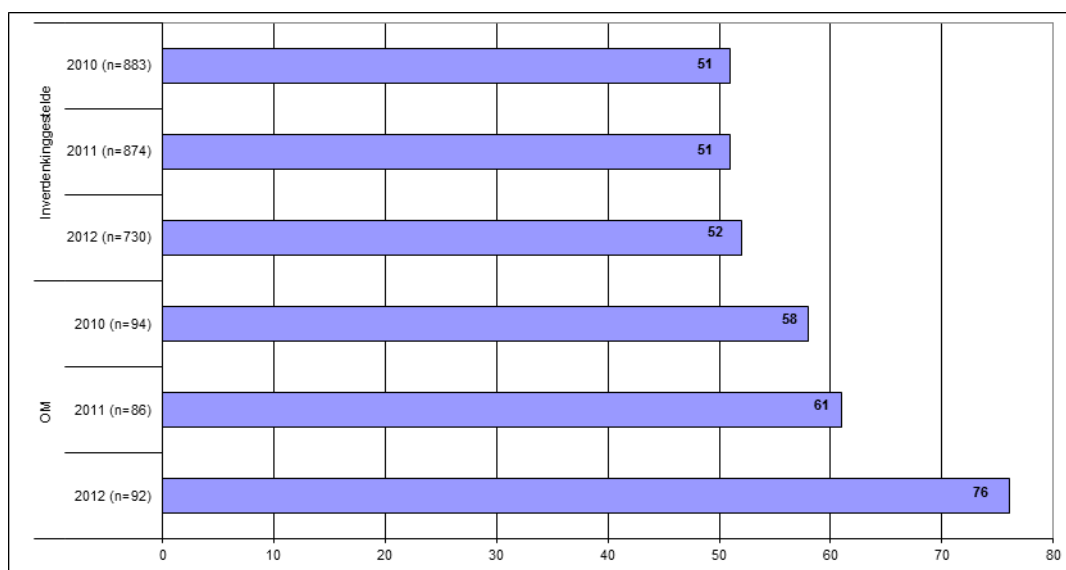
Zoals reeds vermeld kunnen tegen een voorlopige hechtenis op basis van éénzelfde aanhoudingsmandaat meerdere hoger beroepen aangetekend worden. Indien er dus twee hoger beroepen aangetekend worden op basis van hetzelfde mandaat zullen deze dan ook twee keer geteld worden in onderstaande tabel. Er wordt in tabel 3.2 een opsplitsing gemaakt tussen de beroep aantekenende partij en het aantal dagen verstreken tussen het mandaat en het ingestelde beroep. Indien de beklaagde hoger beroep aantekent en het openbaar ministerie beslist om dit hoger beroep te volgen dan zal het hoger beroep geteld worden als zijnde afkomstig van “OM & invorderkinggestelde”.

TABEL 3.2: Aantal hoger beroepen ingesteld in het kader van een voorlopige hechtenis op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in de periode 2010-2012, volgens hoger beroep aantekenende partij en het aantal dagen tussen het aanhoudingsmandaat en het aantekenen van het hoger beroep (n en kolom%)

	OM		Inverdenkinggestelde		OM & Inverdenkinggestelde		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
0-4 dagen	36	13,28	402	16,18	.	.	438	15,87
5 tot 31 dagen	66	24,35	693	27,90	.	.	759	27,50
1 tot 2 maanden	73	26,94	725	29,19	2	40,00	800	28,99
2 tot 3 maanden	35	12,92	289	11,63	.	.	324	11,74
3 tot 4 maanden	17	6,27	147	5,92	.	.	164	5,94
4 tot 5 maanden	14	5,17	79	3,18	.	.	93	3,37
meer dan 5 maanden	29	10,70	147	5,92	3	60,00	179	6,49
onbekend/error	1	0,37	2	0,08	.	.	3	0,11
Totaal	271	100,00	2.484	100,00	5	100,00	2.760	100,00

In totaal werden voor de 1.998 aanhoudingsmandaten 2.760 beroepsakten aangelegd in het informaticasysteem PAGE; concreet betekent dit dat er 2.760 keer hoger beroep werd aangetekend. Ongeveer 90% van de hoger beroepen wordt ingesteld door de inverdenkinggestelde. In ongeveer 10% wordt ambtshalve beroep aangetekend door het openbaar ministerie. Er wordt zowel door de inverdenkinggestelde als door het openbaar ministerie het frequentst beroep ingesteld, respectievelijk 29 en 27%, binnen een termijn van 1 à 2 maanden of met name na de tweede verschijning voor de raadkamer. Dit wordt gevolgd door een hoger beroep binnen de termijn van 5 tot 31 dagen. Dit zou willen zeggen dat 28% van de beroepen van de inverdenkinggestelde en 24% van de beroepen van het openbaar ministerie betrekking hebben op een beschikking van de raadkamer na de eerste verschijning.

Grafiek 3.4: Gemiddelde doorlooptijd tussen de aanhouding en het instellen van het hoger beroep inzake het handhaven van de voorlopige hechtenis op basis van aanhoudingsmandaten uitgevaardigd tussen 2010-2012 door de inverdenkinggestelde en het openbaar ministerie

Inzake hoger beroep ingesteld door de inverdenkinggestelde blijft de doorlooptijd over de jaren heen nagenoeg stabiel. Voor beroepen ingesteld door het openbaar ministerie kan er voor aanhoudingsmandaten uitgevaardigd in 2012 een langere doorlooptijd vastgesteld worden dan voor hoger beroep ingesteld op basis van mandaten uitgevaardigd in 2010 & 2011. Tussen 2011 en 2012 kan een stijging van nagenoeg 15 dagen vastgesteld worden. Het hoger beroep ingesteld door de inverdenkinggestelde verloopt over het algemeen iets sneller dan het hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie (50 versus 65 dagen).

Tabel 3.3 presenteert de voornaamste tenlastelegging in dossiers waarin de verdachte werd aangehouden en waarvoor relatief het vaakst hoger beroep wordt aangetekend bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Met “relatief” wordt verwezen naar het percentage aangetekende beroepen tegen aanhoudingsmandaten met een specifieke tenlastelegging tegenover het totale aantal aanhoudingsmandaten met deze tenlastelegging. De tenlasteleggingen worden gepresenteerd volgens dit aflopende relatieve percentage.¹⁸

TABEL 3.3: Tenlasteleggingen waarvoor relatief gezien het vaakst hoger beroep in het kader van het handhaven van de voorlopige hechtenis wordt aangetekend voor de KI (n en %)

Code	Tenlastenlegging	N	%
10C	Criminele organisatie	41	62.12
30A	Moord	25	52.08
10A	Vereniging van misdadigers	62	51.24
20D	Oplichting	38	50.67
11C	Afpersing	26	47.27
60D	Verdovende middelen - Dealer	220	43.91
60A	Verdovende middelen	401	43.26
37A	Verkrachting	63	42.28
55G	Mensensmokkel	33	39.29
30D	Poging moord of poging doodslag	57	34.55
45C	Bedreigingen	22	34.38
45F	Verdachte handelingen	22	31.43
43A	Opzettelijke slagen en verwondingen	72	30.38
17A	Diefstal d.m.v. braak, inklimming of valse sleutels	167	28.41
11A	Diefstal door middel van geweld of bedreiging	168	28.19
47	Opzettelijke brandstichting	27	28.13
17B	Diefstal met inbraak in woning	69	28.05
18A	Gewone diefstal	55	26.44
17C	Poging diefstal	35	25.36
12	Winkeldiefstal	62	20.33

Er blijkt dus het vaakst hoger beroep ingesteld te worden tegen de voorlopige hechtenis in het kader van zaken “10C-criminele organisatie”. In ongeveer 62% van het totaal aantal uitgevaardigde aanhoudingsmandaten met betrekking tot deze materie werd hoger beroep aangetekend. De tweede plaats wordt ingenomen door zaken met tenlasteleggingscode “30A-moord” waarvoor in 52% van het aantal aanhoudingsmandaten beroep wordt aangetekend. In het kader van zaken met

¹⁸ Er moeten steeds meer dan 20 hoger beroepen terug te vinden zijn in het informaticasysteem PAGE alvorens de tenlastelegging opgenomen wordt in de tabel.

tenlasteleggingscode “10A-vereniging van misdadigers” en “20D-oplichting” werd in 51% hoger beroep aangetekend.

Het is logisch dat de inverdenkinggestelde vaker hoger beroep zal aantekenen tegen een handhaving van de voorlopige hechtenis (98% van het totaal aantal beroepen ingesteld door de inverdenkinggestelde) dan tegen een vrijlating onder voorwaarden of een vrijlating mits betaling van een borgsom en dat het openbaar ministerie vaker beroep zal instellen tegen een vrijlating of een vrij onder voorwaarden (86% van het totaal aantal beroepen ingesteld door het openbaar ministerie) dan tegen een handhaving.

Onderstaande tabellen presenteren de relatieve percentages van de beroepen ingesteld door hetzij de inverdenkinggestelde, hetzij het openbaar ministerie. Concreet wordt er dus nagegaan voor welke materie het openbaar ministerie het vaakst beroep aantekent.

*TABEL 3.4A: Tenlasteleggingen waarvoor
relatief gezien het vaakst **door de
inverdenkinggestelde** beroep wordt
aangetekend voor de KI*

(n en %)

Code	Tenlastenlegging	N	%
30A	Moord	25	100.000
47	Opzettelijke brandstichting	27	100.000
55G	Mensensmokkel	33	100.000
10A	Vereniging van misdadigers	61	98.387
12	Winkeldiefstal	60	96.774
10C	Criminele organisatie	39	95.122
17C	Poging diefstal	33	94.286
11A	Diefstal door middel van geweld of bedreiging	158	94.048
60D	Verdovende middelen - Dealer	206	93.636
17B	Diefstal met inbraak in woning	64	92.754
11C	Afpersing	24	92.308
37A	Verkrachting	58	92.063
43A	Opzettelijke slagen en verwondingen	66	91.667
60A	Verdovende middelen	365	91.022
20D	Oplichting	34	89.474
18A	Gewone diefstal	49	89.091
30D	Poging moord of poging doodslag	50	87.719
17A	Diefstal d.m.v. braak, inklimming of valse sleutels	142	85.030

*TABEL 3.4B: Tenlasteleggingen waarvoor
relatief gezien het vaakst **door het openbaar
ministerie** beroep wordt aangetekend voor de
KI*

(n en %)

Code	Tenlastenlegging	N	%
17A	Diefstal d.m.v. braak, inklimming of valse sleutels	25	14.9701
60A	Verdovende middelen	36	8.9776

Bovenstaande tabellen tonen aan dat wat de tenlasteleggingen “30A-moord”, “47-opzettelijke brandstichting” en “55G-mensensmokkel” alleen de inverdenkinggestelde hoger beroep aantekende. Dit wordt gevolgd door zaken “10A-vereniging van misdadigers” waar de inverdenkinggestelde in 98% van de gevallen beroep heeft aangetekend.

Het openbaar ministerie tekent slechts tegen een gering aantal beschikkingen inzake voorlopige hechtenis hoger beroep aan. In 15% van de gevallen in het kader van “17A-diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutels” wordt hoger beroep aangetekend door het openbaar ministerie. In de overige 85% wordt hoger beroep aangetekend door de inverdenkinggestelde. Tegen 9% van de aanhoudingsmandaten inzake “60A-verdovende middelen” wordt eveneens hoger beroep aangetekend door het openbaar ministerie. De inverdenkinggestelde tekent in de overige 91% van de aanhoudingsmandaten inzake “60A-verdovende middelen” hoger beroep aan.

Van de voorlopige hechtenissen waarvoor hoger beroep werd ingesteld voor de kamer van inbeschuldiging werd in het merendeel van de gevallen door de raadkamer beslist om het aanhoudingsbevel te handhaven. Het is dan ook normaal dat het aantal hoger beroepen van de inverdenkinggestelde het hoogst is. Het openbaar ministerie daarentegen stelt hoofdzakelijk hoger beroep in tegen de beslissing “vrij onder voorwaarden”.

TABEL 3.5: Beschikking van de raadkamer volgens de partij die er hoger beroep tegen aantekent, hetzij de inverdenkinggestelde, hetzij het OM en of de beslissing op het niveau van de KI wordt gewijzigd of gehandhaafd (n en rij%)

Beschikking raadkamer	OM				Inverdenkinggestelde				Totaal	
	Beslissing gewijzigd		Beslissing gehandhaafd		Beslissing gewijzigd		Beslissing gehandhaafd			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Handhaving aanhoudingsbevel	6	0,25	5	0,21	613	25,46	1.784	74,09	2.408	100,00
Handhaving voorwaarden	.	.	.	.	1	20,00	4	80,00	5	100,00
Vrij onder voorwaarden	89	52,35	72	42,35	4	2,35	5	2,94	170	100,00
vrij onder voorwaarden mits betaling borgsom	15	33,33	7	15,56	8	17,78	15	33,33	45	100,00
Vrij mits betaling borgsom	14	45,16	12	38,71	.	.	5	16,13	31	100,00
Vrij	39	81,25	9	18,75	.	.	.	.	48	100,00
Ander	2	40,00	.	.	3	60,00	.	.	5	100,00
Onbekend/error	.	.	.	.	5	100,00	.	.	5	100,00
Totaal	165	6,07	105	3,86	634	23,33	1.813	66,73	2.717	100,00

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in het merendeel van de gevallen de inverdenkinggestelde hoger beroep aantekent en de beslissing van de raadkamer bevestigd wordt. Bij de beslissing “vrij onder voorwaarden mits betaling van een borgsom” wordt ongeveer evenveel beroep aangetekend door het openbaar ministerie als door de inverdenkinggestelde. Opmerkelijk is dat indien het openbaar ministerie beroep aantekent de beslissing vaker gewijzigd wordt terwijl indien de inverdenkinggestelde beroep aantekent de beslissing in het merendeel van de gevallen bevestigd wordt. Ook wanneer het openbaar ministerie hoger beroep aantekent in het kader van de beslissing “vrij onder voorwaarden” wordt de beslissing vaker gewijzigd dan bevestigd.

Hetzelfde scenario doet zich voor bij de beslissing “vrij mits betaling van een borgsom”.

Grosso modo kan besloten worden dat indien het openbaar ministerie hoger beroep aantekent de beslissing van de raadkamer in 61% van de gevallen wordt gewijzigd. Wat de beroepen ingesteld door de inverdenkinggestelde betreft, wordt de beslissing van de raadkamer in 74% bevestigd.

Onderstaande tabel presenteert de meest voorkomende tenlasteleggingen waarvoor de beschikking van de raadkamer niet werd bevestigd.

TABEL 3.6: Voornaamste tenlasteleggingen waarvoor de beschikking van de raadkamer op het niveau van de KI wordt gewijzigd (n en %)

Code	Tenlastenlegging	N	%
18A	Gewone diefstal	23	36.51
20D	Oplichting	21	35.00
37A	Verkrachting	28	34.57
43A	Opzettelijke slagen en verwondingen	27	33.75
60A	Verdovende middelen	175	32.77
60D	Verdovende middelen - Dealer	97	32.23
10A	Vereniging van misdadigers	34	29.06
30D	Poging moord of poging doodslag	24	28.92
10C	Criminele organisatie	22	28.21
17A	Diefstal d.m.v. braak, inklimming of valse sleutels	59	27.70
11A	Diefstal door middel van geweld of bedreiging	58	26.13

Tabel 3.6 toont aan dat van alle aanhoudingsmandaten inzake “18A-gewone diefstal” waarvoor hoger beroep werd aangetekend het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling in ongeveer 37% de beschikking van de raadkamer wijzigt. In ongeveer 1 op drie gevallen gebeurt dit eveneens voor dossiers van “20D-oplichting”, “37A-verkrachting”, “43A- opzettelijke slagen & verwondingen”, “60A-verdovende middelen” en “60D-verdovende middelen-dealer”.

HOOFDSTUK 4

DOSSIERS INZAKE PROCEDUREREGLING

De kamer van inbeschuldigingstelling doet eveneens uitspraak over het hoger beroep tegen beschikkingen van de raadkamer inzake procedureregeling. De meest voorkomende beschikkingen waartegen beroep wordt ingesteld zijn de verwijzing naar de correctionele rechtbank en de buitenvervolginstelling. Zowel de burgerlijke partij als het openbaar ministerie kunnen beroep instellen tegen deze beschikkingen van de raadkamer. De inverdenkinggestelde kan dit slechts onder bepaalde voorwaarden.

In onderstaande tabel wordt voor de ingestelde beroepen met een arrest in 2010, 2011 en 2012 een overzicht gegeven van de partijen die tegen de beschikkingen van de raadkamer beroep hebben aangetekend.

TABEL 4.1: Aantal hoger beroepen tegen een beschikking van de raadkamer inzake de procedureregeling met arresten in de periode 2010-2012, volgens hoger beroep aantekenende partij en jaar waarin het arrest werd gevelde (n en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
openbaar ministerie	12	7,06	4	2,31	9	4,25	25	4,50
Inverdenkinggestelde	65	38,24	72	41,62	72	33,96	209	37,66
Burgerlijke partij	68	40,00	79	45,66	104	49,06	251	45,23
OM & burgerlijke partij	4	2,35	9	5,20	11	5,19	24	4,32
OM & inverdenkinggestelde	9	5,29	6	3,47	12	5,66	27	4,86
OM & Burgerlijke partij & Inverdenkinggestelde	1	0,59	1	0,58	1	0,47	3	0,54
restcategorie	11	6,47	2	1,16	3	1,42	16	2,88
Totaal	170	100,00	173	100,00	212	100,00	555	100,00

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er door de kamer van inbeschuldigingstelling in 2012 meer arresten werden gevelde in het kader van hoger beroepen ingesteld inzake procedureregeling. Het gaat om een stijging met 25%. Deze stijging kan verklaard worden door het aantal hoger beroepen ingesteld door burgerlijke partijen.

Globaal wordt in meer dan 80% van het aantal arresten het hoger beroep aangetekend door ofwel de inverdenkinggestelde (38%) ofwel door de burgerlijke partij (45%). Het openbaar ministerie tekent ambtshalve zeer weinig beroep aan tegen een beschikking van de raadkamer inzake procedureregeling. Globaal gebeurde dit in 4,5% van het totaal aantal arresten uitgesproken in de periode 2010-2012. In nog ongeveer 9% volgde het openbaar ministerie hetzij de burgerlijke partij of de inverdenkinggestelde of beiden.

In 3 gevallen werd zowel door het openbaar ministerie, de inverdenkinggestelde als één of meerdere burgerlijke partijen beroep aangetekend tegen de beschikking van de raadkamer. In 2 gevallen gaat het om een internering waartegen beroep werd aangetekend, in het overige geval tegen een buitenvervolginstelling Bij nazicht van het laatste dossier bleek het om een foutieve registratie te gaan. De 16 arresten die behoren tot de “restcategorie” zijn beroepen waarvoor wel degelijk een arrest werd uitgesproken binnen de referentieperiode, maar waarvoor niet kon achterhaald worden wie hoger beroep aantekende.

Van de 263 beroepen tegen een beschikking van de raadkamer tot buitenvervolginstelling werd in 85% beroep aangetekend door één of meerdere burgerlijke partijen. Van de 153 beroepen ingesteld tegen een correctionele verwijzing werd in 91,5% beroep aangetekend door de inverdenkinggestelde.

Volgende tabel gaat na of er onderlinge verschillen bestaan tussen de beroep aantekenende partij en het arrondissement waar de beschikking van de raadkamer uitgesproken werd.

TABEL 4.2: Aantal hoger beroepen tegen een beschikking van de raadkamer inzake de procedureregeling met arresten in de periode 2010-2012, volgens hoger beroep aantekenende partij en het arrondissement waar de beschikking van de raadkamer werd uitgesproken(n en rij%)

	openbaar ministerie		Inverdenkinggestelde		Burgerlijke partij		OM & burgerlijke partij		OM & inverdenkinggestelde		OM & Burgerlijke partij & Inverdenkinggestelde		restcategorie		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%
GENT	7	4,32	49	30,25	71	43,83	12	7,41	18	11,11	3	1,85	2	1,23	162	100,00
DENDERMONDE	1	1,23	36	44,44	34	41,98	3	3,70	3	3,70	.	.	4	4,94	81	100,00
OUDENAARDE	1	1,96	30	58,82	17	33,33	1	1,96	1	1,96	.	.	1	1,96	51	100,00
BRUGGE	3	2,83	42	39,62	50	47,17	3	2,83	4	3,77	.	.	4	3,77	106	100,00
KORTRIJK	7	7,37	29	30,53	51	53,68	5	5,26	1	1,05	.	.	2	2,11	95	100,00
IEPER	1	5,26	6	31,58	10	52,63	.	.	.	.	.	.	2	10,53	19	100,00
VEURNE	4	16,00	10	40,00	11	44,00	.	.	.	.	.	.	.	.	25	100,00
Restcategorie	1	6,25	7	43,75	7	43,75	.	.	.	.	.	.	1	6,25	16	100,00
Totaal	25	4,50	209	37,66	251	45,23	24	4,32	27	4,86	3	0,54	16	2,88	555	100,00

Via de rijpercentages in bovenstaande tabel kunnen de procentuele verhoudingen tussen de beroep aantekenende partijen in kaart worden gebracht per gerechtelijk arrondissement. Er kunnen enkele opmerkelijke verschillen vastgesteld worden. Zo werd in 16% van de uitgesproken arresten beroep aangetekend door het openbaar ministerie voor dossiers afkomstig van het gerechtelijk arrondissement Veurne.

In het arrondissement Oudenaarde werd in meer dan de helft van het aantal arresten hoger beroep ingesteld door de inverdenkinggestelde. In de arrondissementen Gent, Kortrijk en Ieper gaat het slechts om ongeveer 30% van het totaal aantal beroepen uitgesproken in het desbetreffende arrondissement.

Het aantal beroepen aangetekend door een burgerlijke partij varieert van 54% en 53% in het arrondissement Kortrijk en het arrondissement Ieper tot 33% in het arrondissement Oudenaarde.

Deze tendensen moeten uiteraard binnen een groter geheel gecontextualiseerd worden. Een burgerlijke partij zal in de meerderheid van de gevallen beroep aantekenen tegen een buitenvervolginstelling. Uit de meest recente cijfers van de analyse “Doorlooptijden gerechtelijk onderzoek” die ter beschikking gesteld werden op ompranet¹⁹, blijkt dan ook dat het percentage van de buitenvervolginstellingen voor de referentieperiode voor het arrondissement Oudenaarde lager ligt dan het nationale en ressortelijk gemiddelde, terwijl datzelfde percentage bijvoorbeeld voor de arrondissementen Kortrijk en Leper hoger is dan het nationale gemiddelde. Als er binnen een gerechtelijk arrondissement minder buitenvervolginstelling wordt gesteld, zullen er ook minder beroepen worden aangetekend door de burgerlijke partij.

Het merendeel van de arresten betreft een buitenvervolginstelling. Deze beslissing werd hoofdzakelijk (87%) genomen door de kamer van inbeschuldigingstelling als gevolg op een hoger beroep ingesteld door een burgerlijke partij.

In 15% van de arresten werd beslist om te verwijzen naar de correctionele rechtbank. Deze beslissing werd hoofdzakelijk genomen in zaken waartegen hoger beroep werd ingesteld door de in verdenking gestelde (65%), maar eveneens, weliswaar in mindere mate, voor zaken waartegen hoger beroep werd aangetekend door één of meerdere burgerlijke partijen (33%).

Vermits slechts in geringe mate beroep wordt ingesteld door het openbaar ministerie zal enkel de beschikking van de raadkamer vergeleken worden met de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling voor beroepen ingesteld door de in verdenking gestelde en door één of meerdere burgerlijke partijen.

TABEL 4.3A: Aantal hoger beroepen ingesteld door de *inverdenkinggestelde* tegen een beschikking van de raadkamer inzake de procedureregeling met arresten in de periode 2010-2012, volgens beschikking van de raadkamer en de beslissing uitgesproken door de KI (n en kolom%)

Inhoud arrest KI	Beslissing raadkamer															
	Buitenvervolginstelling		Correctionele verwijzing		Deels correctionele verwijzing		internering		verjaring		opschorting		Restcategorie		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Afstand van beroep	.	.	7	5,00	1	5,26	1	3,45	.	.	.	.	.	.	9	4,31
Ander	5	41,67	81	57,86	7	36,84	5	17,24	.	.	3	100,00	3	60,00	104	49,76
Buitenvervolginstelling	5	41,67	.	.	.	.	1	3,45	.	.	.	.	.	.	6	2,87
Correctionele verwijzing	2	16,67	47	33,57	2	10,53	2	6,90	.	.	.	.	1	20,00	54	25,84
Deels correctionele verwijzing + deels buitenvervolginstelling	.	.	1	0,71	9	47,37	.	.	.	.	.	.	.	.	10	4,78
Internering	.	.	1	0,71	.	.	20	68,97	.	.	.	.	.	.	21	10,05
Verjaring	.	.	1	0,71	.	.	.	.	1	100,00	.	.	1	20,00	3	1,44
Verwijzing Jeugdrechtbank	.	.	1	0,71	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,48
Restcategorie	.	.	1	0,71	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,48
Totaal	12	100,00	140	100,00	19	100,00	29	100,00	1	100,00	3	100,00	5	100,00	209	100,00

¹⁹ [Welkomspagina > Algemeen > Beleidsinstrumenten > Statistieken > College van procureurs-generaal > Instrumenten ter ondersteuning van het OM](#)

De inverdenkinggestelde tekende in 140 gevallen hoger beroep aan tegen een beschikking van de raadkamer tot correctionele verwijzing. In 58% werd dit hoger beroep ongegrond of onontvankelijk verklaard. In 34% werd deze beschikking bevestigd door de KI. De beschikking tot verwijzing werd als gevolg van hoger beroep van de inverdenkinggestelde in geen enkele zaak gewijzigd in een buitenvervolginstelling.

TABEL 4.3B: Aantal hoger beroepen ingesteld door de *burgerlijke partij* tegen een beschikking van de raadkamer inzake de procedureregeling met arresten in de periode 2010-2012, volgens beschikking van de raadkamer en de beslissing uitgesproken door de KI (n en kolom%)

Inhoud arrest KI	Beschikking raadkamer																					
	Buitenvervolg ingstelling		Correctionele verwijzing		Probatie		Deels correctione le verwijzing		internerin g		Ontlasting onderzoek srechter		Ontoelaatb are BP- stelling		Verjaring		Opschorting		Restcategorie		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Afstand van beroep	7	3,14	.	.	1	50,00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	3,19
Ander	21	9,42	2	40,00	1	50,00	1	16,67	.	.	.	.	1	20,00	2	100,00	2	66,67	1	50,00	31	12,35
Buitenvervolginstelling	176	78,92	.	.	.	.	3	50,00	.	.	.	.	.	.	.	1	33,33	.	.	.	180	71,71
Correctionele verwijzing	13	5,83	3	60,00	.	.	1	16,67	1	50,00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18	7,17
Deels correctionele verwijzing + deels buitenvervolging	3	1,35	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	1,20
Internering	.	.	.	.	.	.	.	.	1	50,00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,40
Ontlasting van de onderzoeksrechter	2	0,90	.	.	.	.	.	.	.	.	1	100,00	.	.	.	.	.	.	1	50,00	4	1,59
Ontoelaatbare BP-stelling	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	80,00	.	.	.	.	.	.	4	1,59
Overmaking van het dossier aan het OM om te handelen naar recht	1	0,45	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,40
Restcategorie	.	.	.	.	.	.	1	16,67	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	0,40
Totaal	223	100,00	5	100,00	2	100,00	6	100,00	2	100,00	1	100,00	5	100,00	2	100,00	3	100,00	2	100,00	251	100,00

Van de 223 zaken met een beschikking tot buitenvervolg
ingstelling waartegen één of meerdere burgerlijke partijen beroep aantekende, besliste de kamer van inbeschuldigingstelling in 79% tot de bevestiging van de beschikking. In ongeveer 9% werd het beroep ongegrond of onontvankelijk verklaard en in 6% wijzigde de kamer van inbeschuldigingstelling de buitenvervolg
ingstelling in een verwijzing naar de correctionele rechtbank.

HOOFDSTUK 5

DOSSIERS INZAKE FRANCHIMONT

Een andere taak van de kamer van inbeschuldigingstelling betreft de behandeling van de beroepen tegen bepaalde beslissingen van de onderzoeksrechter. Er zijn verscheidene mogelijkheden. Zo kan er beroep aangetekend worden tegen beschikkingen genomen door de onderzoeksrechter op basis van art.28sexies, art 28 octies, art.61ter, art.61quater, art.61quinquies, art.61quinquies gevoegd aan art.127 Sv. of art.61 sexies. Het PAGE-systeem laat echter niet toe na te gaan wie het beroep nu juist instelde, hetzij de in verdenking gestelde, hetzij één van de burgerlijke partijen, hetzij een desbetreffende belanghebbende. De persoon die hoger beroep instelt tegen een beslissing van de onderzoeksrechter wordt steeds geregistreerd als “verzoeker” zonder enig verder onderscheid.

Tijdens de referentieperiode werden 731 arresten geveld in het kader van een dossier “Franchimont”. Onderstaande tabel geeft weer van welk gerechtelijk arrondissement het dossier afkomstig is. Bij het interpreteren van deze tabel moet uiteraard rekening gehouden worden met het aantal gerechtelijke onderzoeken dat werd ingesteld in het desbetreffende gerechtelijk arrondissement. In een arrondissement waar vaak een gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld zal het aantal beroepen hoger liggen.

TABEL 5.1: Aantal hoger beroepen tegen een beslissing van de onderzoeksrechter met arresten in de periode 2010-2012, volgens het gerechtelijk arrondissement van oorsprong en jaar waarin het arrest werd geveld (n en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
GENT	55	24,12	64	25,40	80	31,87	199	27,22
DENDERMONDE	48	21,05	64	25,40	57	22,71	169	23,12
OUDENAARDE	27	11,84	19	7,54	15	5,98	61	8,34
BRUGGE	45	19,74	49	19,44	58	23,11	152	20,79
KORTRIJK	35	15,35	35	13,89	29	11,55	99	13,54
IEPER	12	5,26	15	5,95	8	3,19	35	4,79
VEURNE	6	2,63	6	2,38	4	1,59	16	2,19
Totaal	228	100,00	252	100,00	251	100,00	731	100,00

Onderstaande tabel presenteert de verscheidene artikelen waartegen hoger beroep werd aangetekend volgens het jaar waarin het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling werd uitgesproken.

TABEL 5.2: Aantal hoger beroepen tegen een beslissing van de onderzoeksrechter met arresten in de periode 2010-2012, volgens het desbetreffende artikel en jaar waarin het arrest werd gevelde (n en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
art. 28 sexies	17	7,49	18	7,11	14	5,58	49	6,70
art. 28 octies	.	.	2	0,79	1	0,40	3	0,41
art. 61 ter	13	5,73	13	5,14	13	5,18	39	5,34
art. 61 quater	48	21,15	46	18,18	48	19,12	142	19,43
art. 61 quinquies	16	7,05	27	10,67	27	10,76	70	9,58
art. 61 quinquies + art. 127 Wsv	131	57,71	142	56,13	139	55,38	412	56,36
art. 61 sexies	2	0,88	5	1,98	9	3,59	16	2,19
Totaal	227	100,00	253	100,00	251	100,00	731	100,00

In meer dan de helft van de beroepen gaat het om verzoeken tot bijkomende onderzoekshandelingen naar aanleiding van de regeling van de rechtspleging (art. 61quinquies en art. 127 Sv.) (56,36%). Het aantal ingestelde hoger beroepen tegen dit type dossier “Franchimont” blijft tijdens de referentieperiode nagenoeg stabiel.

De tweede rubriek met het hoogste percentage is de rubriek “art. 61quater” (19%). Dit artikel houdt in dat iedereen die geschaad wordt door een onderzoekshandeling met betrekking tot zijn goederen aan de onderzoeksrechter de opheffing van de maatregel kan vragen. Ook deze rubriek blijft inzake absolute aantallen nagenoeg stabiel voor de periode 2010-2012.

Voor deze 731 beroepsdossiers waarin een arrest gevelde werd tijdens de referentieperiode, wordt de inhoud van dit arrest door de KI verder gespecificeerd in onderstaande tabel.

TABEL 5.3: Aantal hoger beroepen tegen een beslissing van de onderzoeksrechter met arresten in de periode 2010-2012, volgens het desbetreffende artikel en de inhoud van het arrest (n en rij%)

	Afstand		Ander		Deels toegestaan		Geweigerd		Onontvankelijk		Toegestaan		Restcategorie		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
art. 28 sexies	.	.	8	16,33	3	6,12	30	61,22	4	8,16	4	8,16	.	.	49	100,00
art. 28 octies	.	.	1	33,33	.	.	.	.	.	.	2	66,67	.	.	3	100,00
art. 61 ter	.	.	1	2,56	.	.	28	71,79	7	17,95	2	5,13	1	2,56	39	100,00
art. 61 quater	.	.	18	12,68	6	4,23	92	64,79	12	8,45	12	8,45	2	1,41	142	100,00
art. 61 quinquies	1	1,43	11	15,71	3	4,29	43	61,43	5	7,14	6	8,57	1	1,43	70	100,00
art. 61 quinquies + art. 127 Wsv	4	0,97	42	10,19	40	9,71	258	62,62	20	4,85	45	10,92	3	0,73	412	100,00
art. 61 sexies	.	.	.	.	.	.	7	43,75	.	.	9	56,25	.	.	16	100,00
Totaal	5	0,68	81	11,08	52	7,11	458	62,65	48	6,57	80	10,94	7	0,96	731	100,00

Van de 412 beroepen ingesteld tegen beslissingen inzake art.61quinquies juncto art. 127 Sv. werd 62,62% van de onderzoekshandelingen gevraagd in het verzoekschrift geweigerd. In bijna 11% werden de bijkomende onderzoekshandelingen toegestaan. Voor de tweede grootste categorie, namelijk beslissingen in het kader van art.61quater werd ongeveer 65% geweigerd en 8% toegestaan.

Deze weigeringspercentages liggen hoger dan het ressortelijke gemiddelde van 63%. Voor de art. 61sexies en art.28octies worden bijna alle vervreemdingen toegestaan. Er moet echter wel rekening gehouden worden met het kleine absolute aantal beroepen ingesteld voor deze twee categorieën.

HOOFDSTUK 6

VERZOEKEN HERSTEL IN EER EN RECHTEN

6.1 AANTAL VERZOEKEN BEHANDELD OP HET PARKET-GENERAAL

De afgelopen drie burgerlijke jaren (2010-2012) werden op het parket-generaal 1.192 kaften ingeschreven die betrekking hebben op verzoeken tot herstel in eer en rechten. Dit vormt slechts een gedeelte van alle verzoeken tot herstel in eer en rechten vermits niet alle verzoeken het parket-generaal bereiken. Niet ieder verzoek voldoet immers aan de voorwaarden zoals bepaald in art. 619 tot en met art. 634 van het Wetboek van Strafvordering.

Volgens art. 621 Sv. kan in principe iedere veroordeelde in eer en rechten hersteld worden indien hij de voorbije tien jaar nog niet van dergelijk herstel genoten heeft. De voorwaarden zijn echter wel dat hij alle vrijheidsbenemende straffen heeft ondergaan en alle geldboetes heeft afgelost, met uitzondering van deze die met (probatie)uitstel werden uitgesproken. Tevens moet hij voorzien hebben in een teruggave, schadevergoeding en betaling van de kosten die de inbreuk hebben teweeg gebracht. Alvorens een verzoek te richten tot de procureur des Konings van de huidige verblijfplaats dient de verzoeker een bepaalde proeftermijn te ondergaan waarin hij in principe niet mag veroordeeld worden. Het Wetboek van Strafvordering voorziet echter dat indien hij tijdens deze proeftijd veroordeeld zou worden tot een politiestraf, een correctionele geldboete of een correctionele hoofdgevangenisstraf van ten hoogste één maand wegens een overtreding van bepaalde wetsartikelen, het hof van beroep kan beslissen dat deze veroordeling geen beletsel vormt voor het toekennen van het herstel in eer en rechten. De procureur des Konings brengt verslag en advies uit aan de procureur-generaal die binnen twee maanden na ontvangst de processtukken dient voor te leggen aan de kamer van inbeschuldigingstelling om te beslissen over het al dan niet toekennen van het herstel in eer en rechten. De procureur-generaal kan vorderen het herstel in eer en rechten toe te kennen. In deze gevallen kan het herstel toegekend worden zonder enige formaliteiten. Indien de procureur-generaal echter vordert het herstel in eer en rechten te weigeren, is het nodig dat de verzoeker zelf verschijnt voor de kamer van inbeschuldigingstelling en zal deze gedagvaard worden.

Onderstaande tabel 6.1A presenteert het aantal verzoeken dat op het parket eerste aanleg wordt geregistreerd volgens het jaar waarin het verzoek werd gericht. Dit wordt bijgehouden in de module NIZA bestemd voor de behandeling van niet-strafrechtelijke dossiers. Tabel 6.1B presenteert het aantal verzoeken dat op het parket-generaal toekomt eveneens volgens het jaar waarin het verzoek werd gericht. Deze cijfergegevens zijn gebaseerd op het informaticasysteem PAGE bestemd voor de parketten-generaal.

*Tabel 6.1A: Aantal ingeschreven kaften
“verzoek tot herstel in eer en rechten” op het
parket bij de rechtbank van eerste aanleg
volgens jaar van verzoek en volgens het
bevoegde parket eerste aanleg (n en kolom%)*

	2010		2011		2012		Totaal	
	N	%	n	%	n	%	n	%
GENT	208	25,27	228	27,98	171	25,15	607	26,19
DENDERMONDE	196	23,82	179	21,96	173	25,44	548	23,64
OUDENAARDE	42	5,10	45	5,52	43	6,32	130	5,61
BRUGGE	170	20,66	140	17,18	122	17,94	432	18,64
KORTRIJK	140	17,01	155	19,02	115	16,91	410	17,69
IEPER	32	3,89	40	4,91	35	5,15	107	4,62
VEURNE	35	4,25	28	3,44	21	3,09	84	3,62
Totaal	823	100	815	100	680	100	2.318	100

*Tabel 6.1B: Aantal ingeschreven kaften
“verzoek tot herstel in eer en rechten” op het
parket-generaal volgens het jaar van verzoek
en volgens het bevoegde parket eerste aanleg
(n en kolom%)*

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
GENT	126	30,22	105	33,23	44	40,00	275	32,62
DENDERMONDE	74	17,75	58	18,35	24	21,82	156	18,51
OUDENAARDE	25	6,00	18	5,70	4	3,64	47	5,58
BRUGGE	86	20,62	59	18,67	7	6,36	152	18,03
KORTRIJK	52	12,47	44	13,92	22	20,00	118	14,00
IEPER	17	4,08	16	5,06	6	5,45	39	4,63
VEURNE	21	5,04	11	3,48	3	2,73	35	4,15
Onbekend/error	16	3,84	5	1,58	.	.	21	2,49
Totaal	417	100,00	316	100,00	110	100,00	843	100,00

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat er voor de referentieperiode 2.318 verzoeken werden ingediend bij de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg. Het grootste gedeelte van de verzoeken komt binnen op het parket Gent, Dendermonde en Kortrijk. In 2012 kan een daling vastgesteld worden van het aantal verzoeken bij de parketten eerste aanleg. Het gaat om een daling van 17% met respectievelijk 815 verzoeken in 2011 en 680 verzoeken in 2012.

Hiervan zijn er op datum van 30 juni 2013 843 verzoeken doorgestuurd naar het parket-generaal. Twee conclusies kunnen daaruit gehaald worden: ofwel ligt nog een gedeelte van de verzoeken te wachten op het desbetreffende parket van eerste aanleg vooraleer ze verstuurd worden naar de procureur-generaal; ofwel werden er heel wat verzoeken niet overgemaakt aan het parket-generaal omdat ze niet voldeden aan de voorwaarden en de verzoeker afstand deed van het verzoek. Uit tabel 6.1B blijkt op het eerste zicht een enorme daling van het aantal verzoeken verstuurd naar het parket-generaal tussen 2011 en 2012. Dit gegeven dient met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd te worden vermits heel wat verzoeken in 2012, die wel effectief voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld in het Wetboek van Strafvordering, nog niet werden verstuurd naar het parket-generaal en bijgevolg nog niet werden geregistreerd in het informaticasysteem PAGE.

Indien we echter ter indicatie kijken naar het aantal ingeschreven zaken in het PAGE-systeem volgens het jaar van inschrijving ongeacht het jaar van verzoek kunnen we toch ook een afname vaststellen tussen 2011 en 2012. Zo werden er in 2011 411 kaften “kc41-verzoek tot herstel in eer en rechten” ingeschreven, terwijl het in 2012 nog slechts om 275 kaften ging. Met andere woorden zo goed als een halvering....

Tabel 6.2: Verhouding tussen het aantal verzoeken gericht aan het parket bij de rechtbank van eerste aanleg en het aantal verzoeken die overgemaakt worden aan het parket-generaal

	2010	2011
Gent	60,58%	46,05%
Dendermonde	37,76%	32,40%
Oudenaarde	59,52%	40,00%
Brugge	50,59%	42,14%
Kortrijk	37,14%	28,39%
Ieper	53,13%	40,00%
Veurne	60,00%	39,29%
Totaal	50,67%	38,77%

Voor de verzoeken gericht aan het parket eerste aanleg in 2010 werd (voorlopig) ongeveer de helft overgemaakt aan het parket-generaal. Voor de arrondissementen Gent, Oudenaarde en Veurne schommelt dit percentage rond de 60%. Slechts 37 à 38% van de verzoeken in 2010 gericht aan de parketten Dendermonde en Kortrijk tot 30 juni 2013 overgemaakt. Dit blijken echter niet de parketten te zijn met de langste doorlooptijd tussen de datum van het verzoek en de datum van inschrijving in het informaticasysteem van het parket-generaal. Het arrondissement Oudenaarde kent over het algemeen de langste doorlooptijd maar voor dit arrondissement werd toch 60% van de verzoeken ingediend in 2010 overgemaakt aan het parket-generaal. Van het totaal aantal verzoeken binnen het rechtsgebied in 2011 bereikte 39% reeds het parket-generaal. Afhankelijk van een latere gegevensextractie kan dit percentage nog stijgen.

Het grootste aantal verzoeken wordt ingeschreven in de parketten van Gent, Brugge, Dendermonde en Kortrijk. Dit is een vrij logische vaststelling vermits dit ook de arrondissementen zijn met het hoogste aantal inwoners en het verzoek overeenkomstig artikel 628 Sv. moet gericht worden aan de procureur des konings van de verblijfplaats. In onderstaande tabel wordt het aantal inwoners per gerechtelijk arrondissement op 1 januari 2012 vergeleken met het aantal verzoeken per parket tijdens de referentieperiode 2010-2012.

Tabel 6.3: Verhouding aantal inwoners in het bevoegde arrondissement versus verzoeken “herstel in eer en rechten”

	Aantal verzoeken voor de referentieperiode 2010-2011	Aantal inwoners op 1 januari 2012	% inwoners dat een verzoekschrift heeft ingediend (aantal verzoeken/aantal inwoners)	Verhouding verzoeken versus het aantal inwoners in het bevoegde arrondissement (aantal inwoners/aantal verzoeken)
Gent	410	618.695	0,066269	1509,01
Dendermonde	548	629.586	0,087041	1148,88
Oudenaarde	84	206.435	0,040691	2457,56
Brugge	130	494.999	0,026263	3807,68
Kortrijk	607	435.663	0,139328	717,73
Ieper	432	128.291	0,336734	296,97
Veurne	107	111.037	0,096364	1037,73
Totaal	2.318	2.624.706	0,088315	1132,32

Globaal kan gesteld worden dat er per 1.132 inwoners gemiddeld 1 verzoek wordt gericht of met andere woorden dat 0,09% van de bevolking woonachtig in het rechtsgebied Gent een verzoek indient. Uit bovenstaande tabel blijkt dat er frequenter een verzoekschrift wordt ingediend binnen het arrondissement Ieper (1 verzoekschrift per 300 inwoners).

Globaal gaat het voor Ieper om 0,34% van bevolking..

Ook de percentages voor het arrondissement Kortrijk liggen hoog, namelijk 0,14% van de bevolking uit het arrondissement Kortrijk richt een vraag tot eerherstel aan het parket of 1 op 718 inwoners.

De arrondissementen Veurne, Dendermonde en Gent bevinden zich rond het ressortelijk gemiddelde. Binnen de arrondissementen Oudenaarde en Brugge wordt er minder frequent een verzoekschrift ingediend dan ressortelijk het geval is, met respectievelijk 0,04% en 0,02% van de. Dit maakt respectievelijk 1 op 2458 inwoners en 1 op 3808 inwoners.

6.2 AANTAL ARRESTEN INZAKE VERZOEKEN HERSTEL IN EER EN RECHTEN

De daling van de instroom van het aantal verzoeken, zowel op het niveau van eerste aanleg als de doorstroom naar het parket - generaal beïnvloedt het aantal gefixeerde zaken en bijgevolg het aantal per jaar uitgesproken arresten.

Onderstaande tabel geeft het aantal arresten uitgesproken in het jaar weer met dien verstande dat er slechts één arrest per zaak geteld wordt.

Tabel 6.4: Aantal arresten uitgesproken inzake “verzoeken tot herstel in eer en rechten” per burgerlijk jaar waarin het laatste arrest werd uitgesproken volgens de desbetreffende laatste beslissing (n en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Arrest van toepasselijkheid	1	0,19	.	.	.	.	1	0,09
Eerherstel	480	93,57	422	95,91	188	89,10	1.090	93,64
Gedeeltelijk eerherstel	.	.	.	.	4	1,90	4	0,34
Geen eerherstel	32	6,24	18	4,09	19	9,00	69	5,93
Totaal	513	100,00	440	100,00	211	100,00	1.164	100,00

Tijdens de referentieperiode 2010-2012 werden 1.164 arresten uitgesproken. Net als bij het aantal ingeschreven zaken kan ook hier een terugval opgemerkt worden voor 2012. Het gaat hier om een daling met ongeveer 60%.

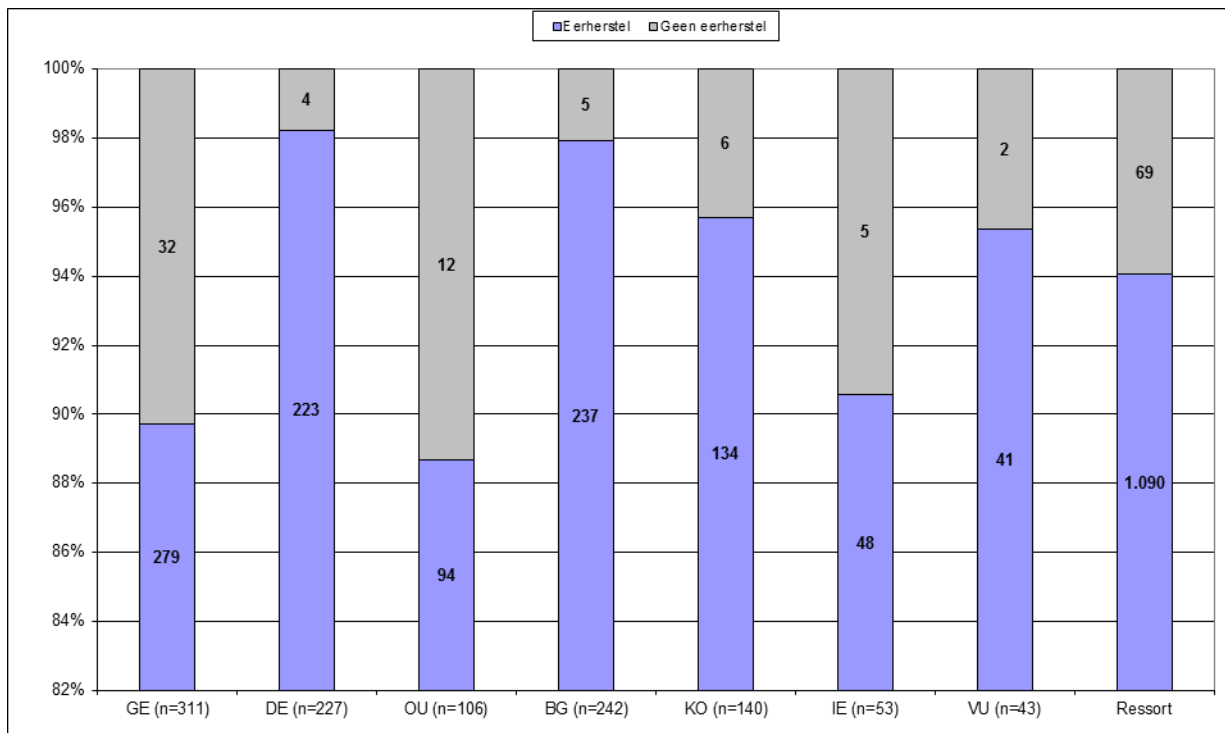
Voor de gehele referentieperiode wordt in 94% van het aantal verzoeken herstel in eer en rechten toegekend. Procentueel valt eveneens op dat er in 2012 slechts aan 89% van de alhier ingeschreven verzoeken een herstel in eer en rechten werd toegekend. Ook zijn er vier verzoeken die maar gedeeltelijk ingewilligd worden. In principe is een toekenning van het herstel in eer en rechten van toepassing op alle vonnissen en arresten aangehaald in het verzoek, tenzij toepassing kan gemaakt worden van art.627 Sv.

Naast de zaken beëindigd door een arrest binnen de referentieperiode, werd voor drie verzoeken ook vrijwillig afstand gedaan van het verzoek. Het afstand doen van een vraag tot herstel in eer en rechten is het gevolg van het verzoek van de procureur-generaal om zich in regel te stellen met de voorwaarden van art. 622 Sv, 623 Sv. of art. 624 Sv. (betaling van geldboete en kosten en vergoeding van schade). Er werd één keer afstand gedaan in 2011 en twee keer in 2012.

Onderstaande grafiek toont de procentuele verhouding tussen het aantal ingewilligde verzoeken en het aantal afgewezen verzoeken op het niveau van de kamer van inbeschuldigingstelling volgens het bevoegde parket bij de rechtbank van eerste aanleg. Hier moet echter wel rekening gehouden worden met het feit dat het parket al een eerste filter vormt en dat niet alle verzoekschriften het parket-generaal bereiken. De lokale praktijk van de parketten kan dus het aantal doorgestuurde dossiers beïnvloeden, maar eveneens het aantal niet toegekende eerherstellen door de kamer van inbeschuldigingstelling.

In de grafiek hieronder gaat het concreet dus enkel om verzoekschriften die het parket-generaal bereiken en waarvoor door de kamer van inbeschuldigingstelling al dan niet beslist wordt tot eerherstel.

Grafiek 6.1: Procentuele verhouding tussen het aantal ingewilligde verzoeken herstel in eer en rechten en het aantal afgewezen verzoeken per bevoegd arrondissement

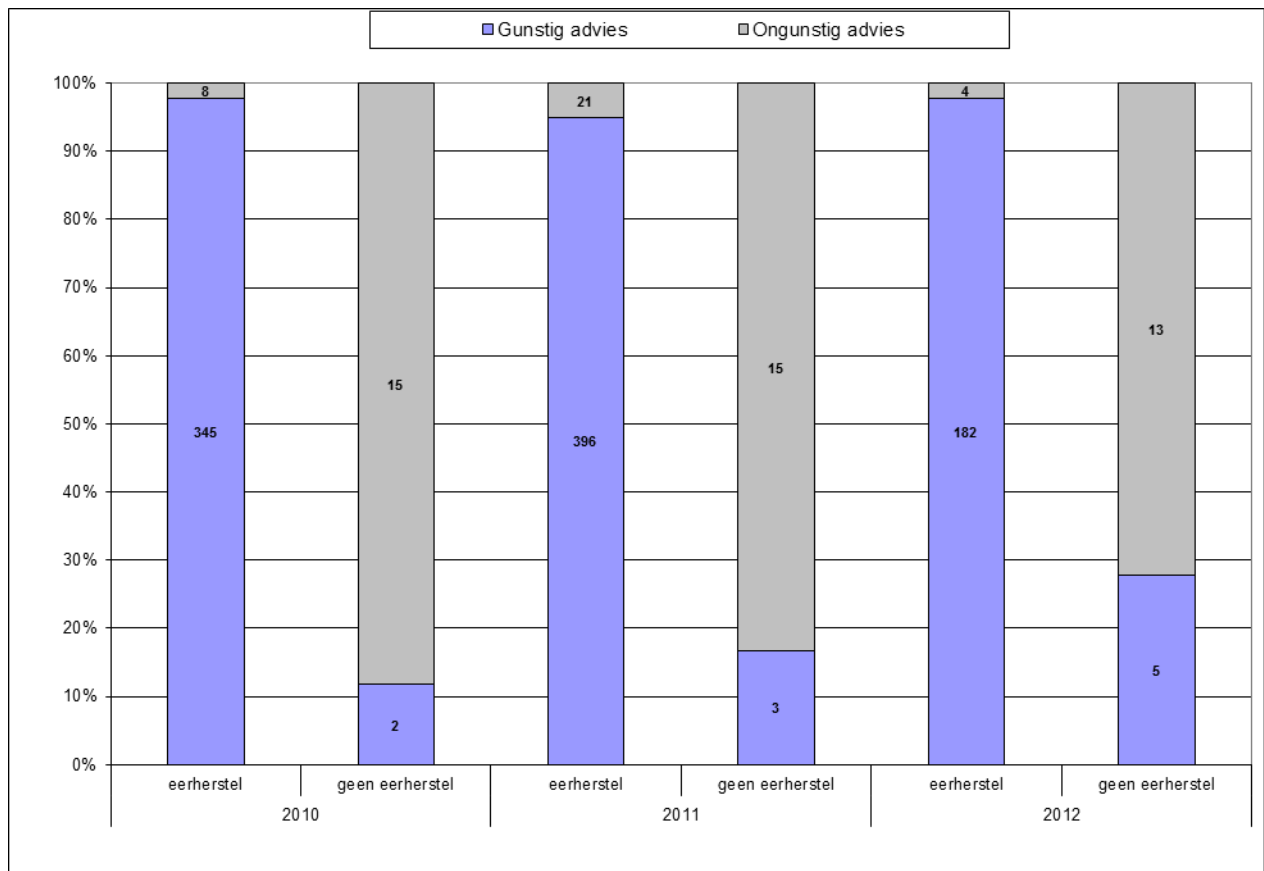
Ressortelijk leidt ongeveer 6% van de verzoekschriften die op het parket-generaal ingeschreven worden niet tot een herstel in eer en rechten. Niettegenstaande het op arrondissementeel niveau slechts gaat om zeer kleine absolute aantallen die geweigerd worden, blijkt uit de grafiek dat in de arrondissementen Gent, Oudenaarde en Ieper procentueel meer verzoeken geweigerd worden of niet leiden tot een herstel in eer en rechten dan het ressortelijk gemiddelde. Het is mogelijk dat de procureur des Konings in die arrondissementen de verzoeker minder uitnodigt afstand te doen van het verzoek tot eerherstel dan in andere arrondissementen indien het parket de mening is toegedaan dat niet aan alle objectieve en subjectieve voorwaarden van het eerherstel voldaan is.

Het arrondissement Dendermonde heeft het hoogste percentage verzoeken verstuurd naar het parket-generaal die leiden tot een herstel in eer en rechten.

Onderstaande grafiek gaat na of deze weigering steeds geschiedt na een ongunstig advies van de procureur des konings. Voor de zaken die in 2010, 2011 of 2012 bij arrest werden afgehandeld, wordt nagegaan of het parket een gunstig of ongunstig advies verleende.

Mijn ambt vordert veelal bijkomende onderzoeken. De resultaten van die bijkomende onderzoeken kunnen ertoe leiden dat mijn ambt de kamer van inbeschuldigingstelling vordert een eerherstel te weigeren, niettegenstaande de procureur des Konings geadviseerd had eerherstel te verlenen. In het PAGE - programma wordt de aard van de vordering van mijn ambt echter niet geregistreerd. Een studie waarin met de aard van die vorderingen rekening gehouden wordt is aldus vooralsnog niet mogelijk.

Grafiek 6.2: Procentuele verhouding tussen het aantal gunstige en ongunstige adviezen inzake “herstel in eer en rechten” volgens het uitgesproken arrest en het jaar van arrest

Uit grafiek 6.2 blijkt dat in 2012 procentueel minder herstel in eer en rechten wordt verleend na een ongunstig advies van de procureur dan in 2011. Tevens valt eveneens op dat in 2012 procentueel meer verzoeken worden afgewezen na een gunstig advies dan in 2011. Deze conclusies moeten steeds gekaderd worden binnen het kleine absolute aantal verzoeken dat door de kamer van inbeschuldigingstelling wordt afgewezen.

In de drie gevallen waar vrijwillig afstand werd gedaan van het verzoek, gebeurde dit steeds op suggestie van de procureur-generaal na een gunstig advies van de procureur des konings.

Een verzoekschrift tot herstel in eer en rechten kan betrekking hebben op meerdere vonnissen of arresten. Zoals blijkt uit tabel 6.4 werden de afgelopen 3 jaar 1.090 verzoeken tot herstel in eer en rechten ingewilligd. Deze verzoeken hebben betrekking op 2.409 vonnissen of arresten. Onderstaande tabel geeft het aantal vonnissen/arresten waarvoor tijdens de referentieperiode herstel in eer en rechten werd toegekend.²⁰

²⁰ In 2012 werd aan 4 verzoeken een gedeeltelijk eerherstel toegekend. In principe zouden de arresten/vonnissen waarvoor eerherstel van toepassing is binnen deze vier verzoeken ook in deze tabel moeten worden opgenomen. In het informaticasysteem PAGE wordt echter bij een gedeeltelijk eerherstel niet bijgehouden voor welk arrest/vonnis het eerherstel van toepassing is. Na manueel nazicht blijkt het eerherstel binnen deze vier verzoeken van toepassing op een vonnis van de correctionele rechtbank te Kortrijk, een vonnis van de correctionele rechtbank te Antwerpen, vier vonnissen van de correctionele rechtbank te Dendermonde, een

Tabel 6.5: Aantal arresten “herstel in eer en rechten” volgens het aantal vonnissen/arresten waarop van toepassing en per burgerlijk jaar van het arrest van “herstel in eer en rechten” (n en kolom%)

	2010		2011		2012		Totaal	
	n	%	N	%	n	%	n	%
hof van beroep Gent	93	8,87	106	10,60	36	9,97	235	9,76
Hoven van Beroep ander rechtsgebied	6	0,57	11	1,10	2	0,55	19	0,79
CR Dendermonde	115	10,97	82	8,20	32	8,86	229	9,51
CR Gent	168	16,03	122	12,20	53	14,68	343	14,24
CR Oudenaarde	43	4,10	27	2,70	7	1,94	77	3,20
CR Brugge	118	11,26	119	11,90	41	11,36	278	11,54
CR Ieper	31	2,96	18	1,80	9	2,49	58	2,41
CR Kortrijk	86	8,21	58	5,80	24	6,65	168	6,97
CR Veurne	19	1,81	30	3,00	10	2,77	59	2,45
CR buiten rechtsgebied	46	4,39	49	4,90	24	6,65	119	4,94
Assisenhof Brugge	.	.	1	0,10	.	.	1	0,04
PRB Brugge	42	4,01	81	8,10	32	8,86	155	6,43
PRB Ieper	15	1,43	10	1,00	1	0,28	26	1,08
PRB Kortrijk	20	1,91	35	3,50	24	6,65	79	3,28
PRB Veurne	3	0,29	6	0,60	3	0,83	12	0,50
PRB Dendermonde	36	3,44	40	4,00	17	4,71	93	3,86
PRB Gent	42	4,01	80	8,00	31	8,59	153	6,35
PRB Oudenaarde	8	0,76	12	1,20	1	0,28	21	0,87
PRB buiten rechtsgebied	22	2,10	62	6,20	7	1,94	91	3,78
Militair rechtcollege	14	1,34	30	3,00	7	1,94	51	2,12
Onbekend/error	121	11,55	21	2,10	.	.	142	5,89
Totaal	1.048	100,00	1.000	100,00	361	100,00	2.409	100,00

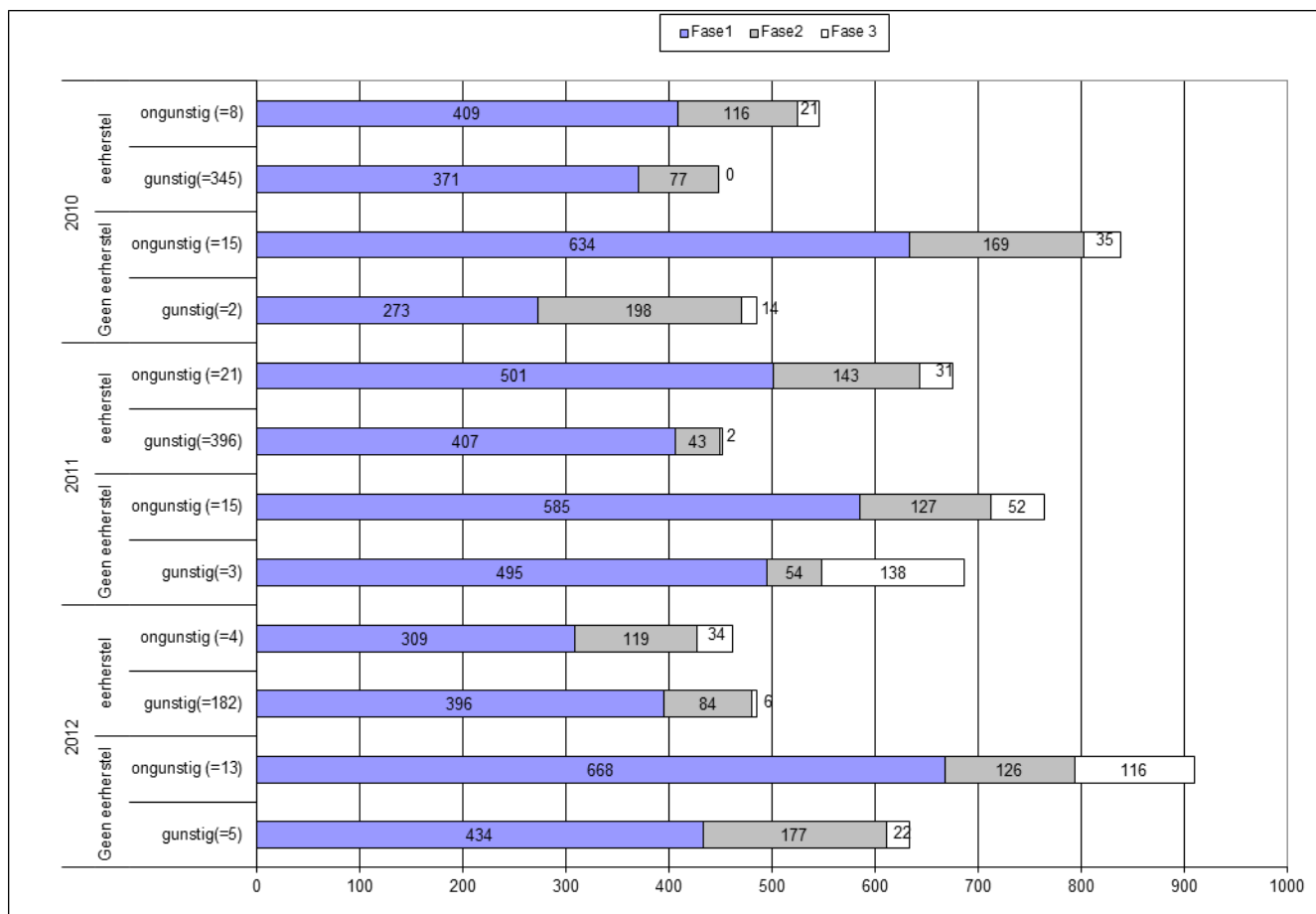
Herstel in eer en rechten heeft het vaakst betrekking op vonnissen van de correctionele rechtbank te Gent (14,24%) en op vonnissen van de correctionele rechtbank te Brugge (11,54%). In ongeveer 10% gaat het om arresten van het hof van beroep te Gent. In eveneens ongeveer 10% gaat het om vonnissen of arresten uitgesproken buiten het rechtsgebied Gent. Aan 142 (5,89%) verzoeken werd in het informaticasysteem PAGE geen jurisdictie toegekend.

6.3 DOORLOOPTIJDEN INZAKE HERSTEL IN EER EN RECHTEN

De doorlooptijden worden gepresenteerd in drie fases. De eerste fase beslaat de termijn tussen het verzoek tot herstel in eer en rechten op het niveau van eerste aanleg en de inschrijving op het parket-generaal. De tweede fase verloopt van de inschrijving op het parket-generaal tot de eerste fixatie. De derde fase strekt zich uit van de eerste fixatie tot het laatste arrest in de zaak, (al dan niet toekenning van herstel in eer en rechten). Onderstaande tabel presenteert de doorlooptijden voor de drie desbetreffende fases volgens jaar en inhoud van het arrest.

vonnis van de correctionele rechtbank te Oudenaarde, vijf vonnissen van de correctionele rechtbank te Gent, een vonnis van de politierechtbank te Antwerpen en een vonnis van de politierechtbank te Gent.

Grafiek 6.3: Doorlooptijden voor fase 1- fase 2 – fase 3 volgens het jaar van arrest, het uitgesproken arrest en het advies van de procureur dat het arrest voorafging

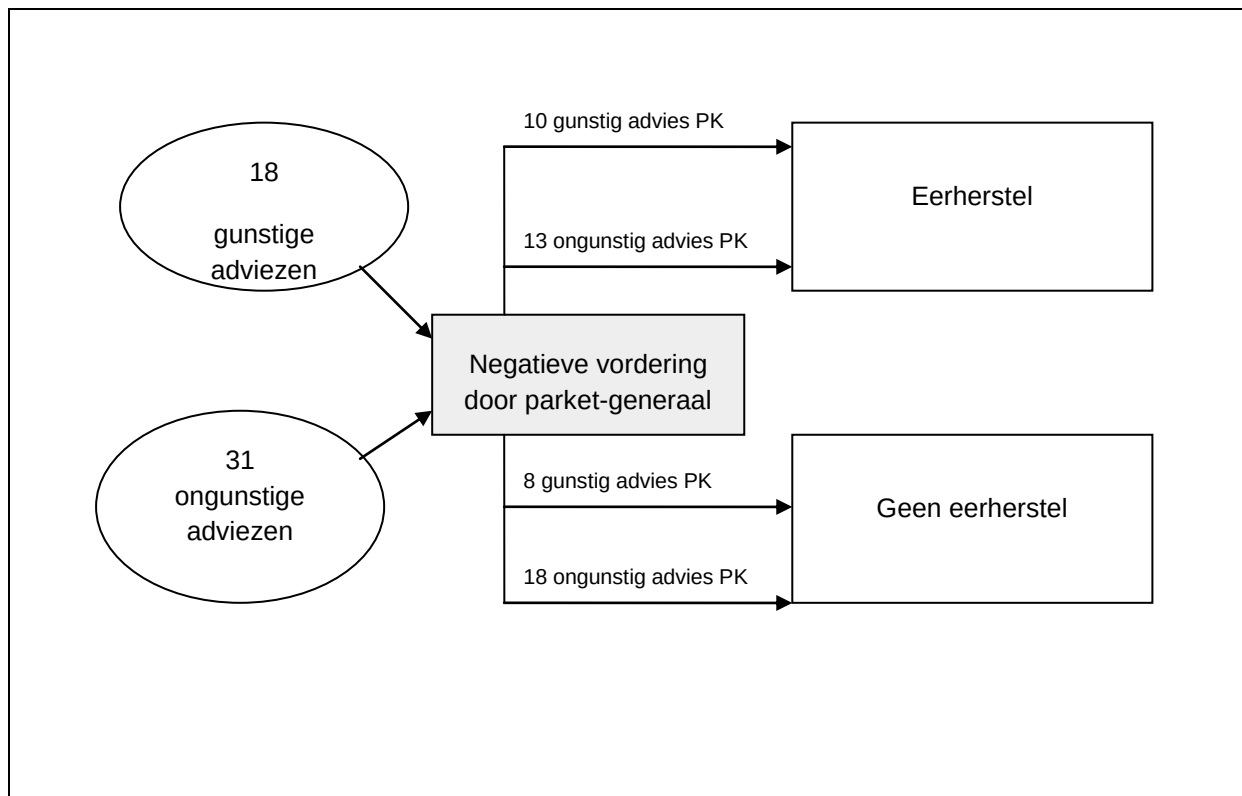

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de doorlooptijd voor zowel fase 1 (van verzoek tot inschrijving) als fase 2 (van inschrijving tot eerste fixatie) en fase 3 (van eerste fixatie tot laatste arrest) langer is indien het verzoek niet leidt tot een herstel in eer en rechten. Over de jaren heen kan een stijging van de doorlooptijd vastgesteld worden met 5% voor fase 1 (19 dagen), voor fase 2 is er een toename met 6 dagen of 7% en voor fase 3 valt er eveneens een lichte toename vast te stellen. Opvallend is de stijging in doorlooptijd al het herstel in eer en rechten geweigerd wordt na een gunstig advies van de procureur. Het gaat om een stijging met ongeveer 60% (161 dagen) wat betreft de doorlooptijd voor fase 1. Voor de zaken waarin een herstel in eer en rechten werd uitgesproken na het verlenen van een gunstig advies varieert de doorlooptijd weinig. In 2012 kenden de zaken waarin het verzoek niet tot een herstel in eer en rechten heeft geleid de langste doorlooptijd uit de referentieperiode, namelijk 910 dagen na een ongunstig advies en 633 dagen na een gunstig advies van de procureur des Konings .

De doorlooptijd voor fase 2 is vaak langer dan de in art.630 SV voorgeschreven twee maanden. Dit valt te verklaren door het toenemend aantal uitgeschreven opdrachten aan de procureur des Konings, de veroordeelde zelf of aan andere diensten zoals bijvoorbeeld de ontvanger van penale boeten of aan slachtoffers van de misdrijven die aan de basis lagen van de veroordeling. Ook vordert mijn ambt meer dan voorheen het eetherstel te weigeren, wat bijdraagt tot de verlenging van de doorlooptijd. Voor arresten uitgesproken in 2011 ging het om 22 negatieve vorderingen, terwijl het

voor 2012 opliep tot 35 negatieve vorderingen. Een negatieve vordering door het parket-generaal ten aanzien van het verzoek geschiedde in 21 gevallen na een gunstig advies en in 24 gevallen na een ongunstig advies van de procureur des Konings.²¹

Onderstaande schets geeft de evolutie voor de verzoeken waarvoor mijn ambt vorderde het herstel in eer en rechten te weigeren (negatieve vordering) . Het gaat hier om een manuele telling vermits deze gegevens niet worden bijgehouden in het informaticasysteem PAGE van het parket-generaal.

Onderstaande tabel toont de verhouding bij benadering tussen het aantal negatieve vorderingen en het te behandelen aantal verzoeken op het parket-generaal, opgesplitst volgens het bevoegde parket bij de rechtbank van eerste aanleg.

²¹ Voor de overige twee arresten werd een “gereserveerde houding” aangenomen door het parket-generaal.

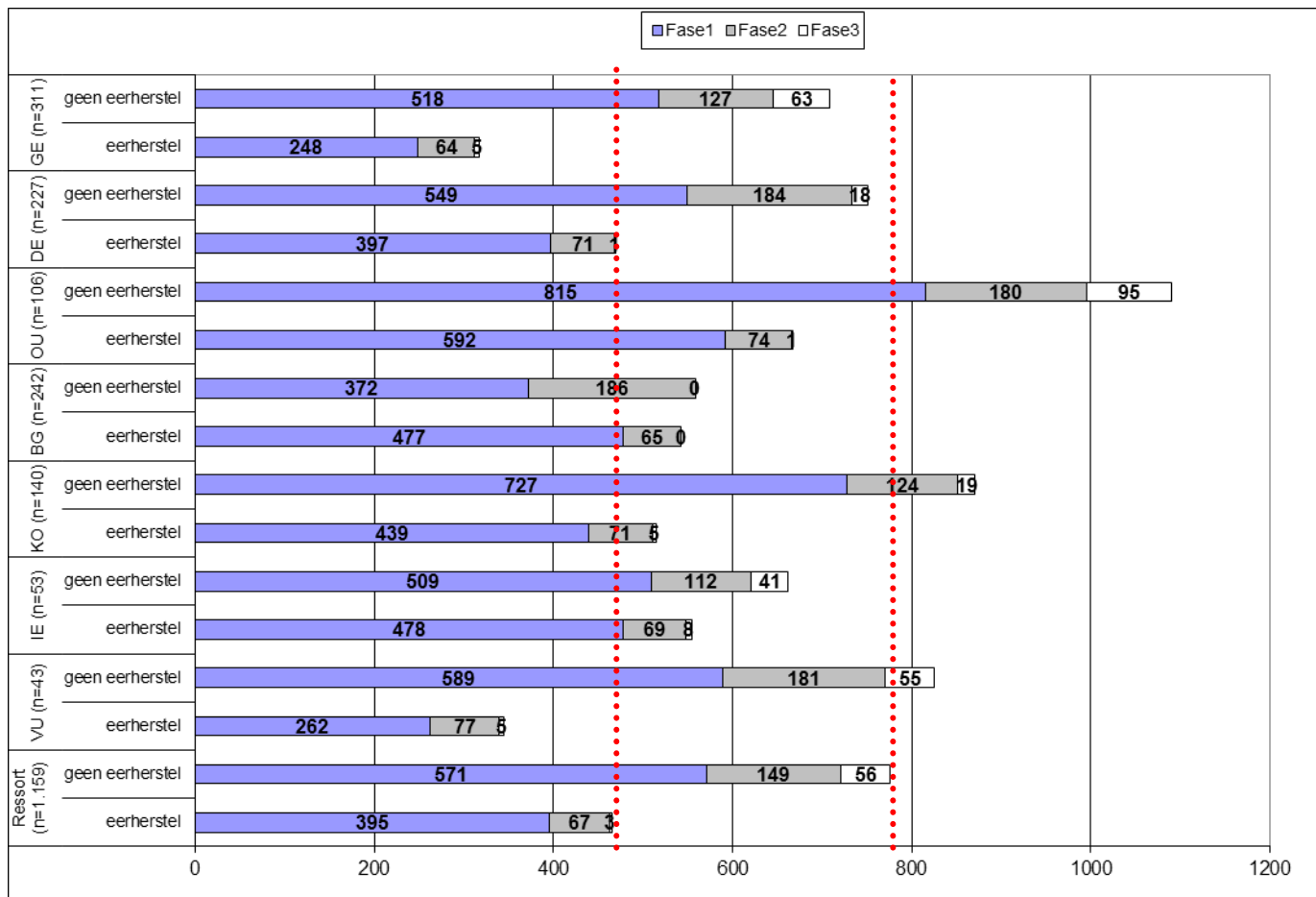
Tabel 6.6: Percentage negatieve vorderingen op het totaal aantal arresten uitgesproken door de kamer van inbeschuldigingstelling in 2011 & 2012, volgens het bevoegde gerechtelijk arrondissement

	Aantal arresten	Aantal negatieve vorderingen	Verhouding
Gent	174	30	17,24%
Dendermonde	112	3	2,68%
Oudenaarde	51	4	7,84%
Brugge	150	9	6,00%
Kortrijk	84	6	7,14%
Ieper	29	3	10,34%
Veurne	25	1	4,00%
Totaal	653	56	8,58%

Gemiddeld wordt op het totaal aantal verzoeken dat tot een arrest heeft geleid in 2011 en 2012 ongeveer 8,5% negatief gevorderd. Het arrondissement Gent, met de laagste doorlooptijd voor fase 1 binnen het rechtsgebied Gent, torent met meer dan 17% ver boven dit gemiddelde uit. De arrondissementen Dendermonde en Veurne bevinden zich met respectievelijk 2,5% en 4% ver onder dit ressortelijk gemiddelde.

Onderstaande grafiek toont in detail de doorlooptijden voor de verschillende fases volgens het bevoegde arrondissement en het al dan niet uitspreken van een herstel in eer en rechten.

Grafiek 6.4: Doorlooptijden voor fase 1- fase 2 – fase 3 volgens het uitgesproken arrest en het bevoegde arrondissement

Voor alle arrondissementen, met uitzondering van het arrondissement Brugge waar er weinig verschil valt op te merken, blijkt de totale doorlooptijd voor de verzoeken die leiden tot een herstel in eer en rechten korter dan deze die leiden tot een afwijzing van het verzoek tot herstel in eer en rechten.

Wat betreft de verzoeken die leiden tot herstel in eer en rechten bevinden zich enkel de arrondissementen Gent en Veurne zich onder het ressortelijk gemiddelde. Het arrondissement Dendermonde kent een ongeveer even lange doorlooptijd dan het ressortelijk gemiddelde. De korte doorlooptijd in de arrondissementen Gent en Veurne is deels te wijten aan de korte duur van fase 1 (tussen het verzoekschrift en de inschrijving op het parket-generaal).

Deze tendens kan men niet terugvinden bij de verzoeken die niet leiden tot een herstel in eer en rechten. Hier bevindt Veurne zich niet onder het ressortelijk gemiddelde. Voor de arrondissementen Gent, Dendermonde, Brugge en Ieper is dit wel het geval. Het arrondissement Oudenaarde kent een extreem hoge doorlooptijd die hoofdzakelijk te wijten is aan een lange duur van fase 1. Dit geldt eveneens voor de verzoeken die in dit arrondissement tot een herstel in eer en rechten leiden. Ook hier kent Oudenaarde de langste doorlooptijd.

Na een toelichting van de naakte cijfers van de voorbije drie jaar, wil mijn ambt toch even stilstaan bij enkele verbeterinitiatieven die reeds werden genomen en die de statistische gegevens in de toekomst in positieve zin kunnen beïnvloeden.

Teneinde de behandeling van de verzoeken tot herstel in eer en rechten efficiënter te laten verlopen werd op het parket - generaal op 25 april 2013 een vergadering georganiseerd met de betrokken magistraten en personeelsleden van de parketten van het rechtsgebied. Eén van de aldaar toegelichte cruciale punten is dat het aan de verzoeker zelf toekomt om aan te tonen dat hij aan alle voorwaarden voldoet en er dus geen enkel bezwaar zou zijn voor de kamer van Inbeschuldigingstelling om hem eerherstel toe te kennen. Hij dient aldus bewijsstukken voor te leggen dat niet alleen de burgerlijke partijen, maar ook de andere slachtoffers vergoed werden. Dit vermijdt secundaire victimisatie voor de slachtoffers, die vaak na vele jaren plots weer geconfronteerd worden met pijnlijke gebeurtenissen. Wel worden nog steeds de ontvangers van de penale boeten aangeschreven om na te gaan of alle geldboeten betaald werden.

Verwacht wordt dat de onderzoeken vollediger zullen zijn op het ogenblik dat de verslagen en adviezen door de procureurs des Konings aan mijn ambt overgemaakt zullen worden, waardoor alhier minder opdrachten moeten gegeven worden en minder brieven geschreven worden. Dit zou in de toekomst kunnen leiden tot de inkorting van de doorlooptijden tussen de inschrijving van het dossier op het parket-generaal en de eerste fixatie van de zaak. Op die manier wordt ernaar gestreefd om het artikel 630 van het Wetboek van Strafvordering strijper na te leven, namelijk de processtukken binnen de twee maanden na ontvangst van de aanvraag aan de kamer van inbeschuldigingstelling te kunnen voorleggen.

III. Verslag over het rechtspreken in het rechtsgebied van het Hof van beroep Gent.

Zoals gebruikelijk zal ik tot slot van deze openingstoespraak nog een bondig overzicht schetsen van de rechtsbedeling door de verschillende rechtsinstanties binnen dit rechtsgebied in de loop van 2012.

Het cijfermateriaal, dat zoals elk jaar aangeleverd wordt door de twee statistische analisten die op het parket - generaal Gent actief zijn, heeft betrekking op de periode van 2010 tot 2012.

Dit tweede luik zal betrekking hebben op de cijfers van rechtbanken en parketten van ons rechtsgebied; cijfers die specifiek met het oog op dit verslag over de rechtsbedeling worden verzameld.

De tabellen die terug te vinden zijn in de schriftelijke weergave van deze uiteenzetting laten ons toe eventuele evoluties in de werking van hof, rechtbanken en parketten vast te stellen.

Enkel de meest in het oog springende zaken zullen vandaag worden aangehaald en toegelicht.

De geïnteresseerde toehoorders verwijs ik graag naar de schriftelijke weergave die eerlang zal gepubliceerd worden.

1. Hof van beroep

In 2012 is er met 2.055 hangende zaken op het einde van het jaar een daling (-35%) van de stock van de correctionele beroepen. Deze sterke daling is te wijten aan een sterke afname van de input. De input daalt van 5.305 zaken in 2010 naar 4.156 zaken in 2012. Het zijn echter niet de nieuw ingeleide strafzaken die afnemen, maar wel het aantal hangende burgerlijke belangen bij het begin van het jaar. Deze dalen van 1.784 zaken in 2010 naar 758 zaken in 2012 (-57%). Nochtans kan er in 2012 geen afname vastgesteld worden bij de nieuw ingeleide burgerlijke belangen. In 2010 ging het om 119 zaken en in 2012 om 169 zaken (+42%).

Analoog met de daling van de input, kent ook de output een lichte daling. De uitstroom daalt van 2.169 strafzaken in 2010 naar 2.101 in 2012 (-3%). Deze daling wordt het sterkst weerspiegeld in het aantal weggelaten burgerlijke belangen (van 587 zaken in 2010 naar 110 zaken in 2012). Het aantal arresten uitsluitend burgerlijke belangen stijgt van 131 arresten in 2010 naar 218 arresten in 2012.

Bij de burgerlijke zaken, aanhangig gemaakt bij het Hof van Beroep, wordt voor het aantal hangende zaken tussen 2010 en 2011 een lichte stijging vastgesteld; deze stijging kent een enorme doorgroei. De stock stijgt van 8.660 zaken in 2010 naar 9.834 zaken in 2012 (+14%).

De stock bij de jeugdzaken, behandeld door het Hof, kent zowel wat het burgerlijke als wat het protectionele luik betreft een afname met respectievelijk 38% en 54%. Wat de burgerlijke zaken betreft werden in 2012 minder nieuwe zaken ingeleid dan in 2010 (262 zaken in 2010 en 148 zaken in 2012). De afname van de input van het protectionele luik kan toegeschreven worden aan een afname van het aantal hangende (jeugd)zaken burgerlijke belangen bij het begin van het jaar (-95%).

2. Rechtbanken van eerste aanleg

De stock van de burgerlijke zaken blijft globaal afnemen. Uit de tabellen blijkt een afname van 46.884 zaken eind 2010 naar 45.608 zaken eind 2011 (-3%). Hiermee samenhangend stellen we zowel op vlak van de instroom (-6,5%), als de uitstroom (-11%) een daling vast voor de periode 2010-2012. Het aantal nieuwe zaken neemt af, maar het aantal ingestelde beroepen stijgt met ongeveer 4,5%. Binnen de uitstroom daalt zowel het aantal eindvonnissen (-6%) als het aantal beschikkingen (-11%).

De stock van de correctionele zaken daarentegen steeg van 2.651 zaken eind 2010 naar 3.482 zaken eind 2012 (+31%). De input komt in 2012 na een lichte stijging in 2011 terug op hetzelfde niveau van 2010. Het aantal gevelde eindvonnissen en vonnissen in hoger beroep daalt met ongeveer 6,5%. De aangroei van de stock is dan ook hoofdzakelijk te wijten aan het hoog aantal hangende zaken in het begin van het jaar en de daling van de uitstroom.

Bij de jeugdrechtbank stijgt zowel het aantal ingeleide burgerlijke zaken (+8%) als het aantal protectionele zaken (+4,5%) in vergelijking met het aantal binnengekomen zaken in 2010.

Niettegenstaande de toename van het aantal ingeleide burgerlijke zaken, daalt het aantal vonnissen met 21% (van 3.556 vonnissen in 2010 naar 2.800 vonnissen in 2012). Het aantal vonnissen genomen in protectionele zaken groeit daarentegen met 17,5% (van 3.609 vonnissen in 2010 naar 4.246 vonnissen in 2012).

3. Parketten eerste aanleg

De stock van de parketten eerste aanleg nam in de lijn van de voorgaande jaren licht toe tussen 2010 en 2011 (+1,5%). Deze trend lijkt in 2012 tot stilstand te komen vermits de stock met 4,5% gedaald is tegenover 2010: 44.353 hangende zaken eind 2012 tegenover 46.468 hangende zaken eind 2010.

De input blijft nagenoeg statusquo, maar vertoont wel een verschuiving, namelijk een licht dalend aantal nieuwe zaken en een toenemend aantal hangende zaken. De uitstroom stijgt van 153.566 zaken in 2010 naar 156.017 zaken in 2012 (+1,5%). Deze toename weerspiegelt zich hoofdzakelijk in de beslissingen voeging en ter beschikking, met elk een toename van 10%, maar ook bij de betaalde minnelijke schikkingen (+6,5%) en hoofdzakelijk bij de voltooide strafbemiddelingen (+13%). Er worden dus meer zaken op een alternatieve wijze afgesloten dan in 2010.

Binnen de zondergevolgstellingen kan vastgesteld worden dat het aantal opportuniteitssepots daalt van 37.303 zaken in 2010 naar 35.598 zaken in 2012 (-4,5%). Het aantal seponeringen voor andere motieven, waaronder het overmaken van de zaak voor een administratieve geldboete, kent een sterk stijgende trend (+24%).

Wat de doorlooptijden betreft kan een daling vastgesteld worden voor beschikkingen regeling rechtsgebied van de raadkamer (-34 dagen) en voor de voltooide strafbemiddelingen (-28 dagen).

Voor de betaalde minnelijke schikking (+9 dagen) en voor de dagvaardingen (+20 dagen) wordt een langere doorlooptijd in 2012 vastgesteld dan in 2010.

4. Politieparketten

Door de overschakeling naar het MACH-systeem zijn er momenteel geen betrouwbare cijfers beschikbaar. Eenmaal de statistisch analisten de mogelijkheid hebben om rechtstreeks met de databank te werken zal de draad hieromtrent weer opgepikt worden

5. Jeugdparketten

Voor de referentieperiode 2010-2012 wordt voor het rechtsgebied Gent een daling vastgesteld in het aantal geregistreerde MOF-zaken van 22%. Het aantal dossiers problematische opvoedingssituaties kent voor diezelfde periode echter een stijging van 14%. De sterkste daling wat betreft het aantal MOF-zaken doet zich voor in de arrondissementen Dendermonde en Brugge met respectievelijk 30% en 35%. Het arrondissement Dendermonde kent daarentegen ook de sterkste stijging wat betreft het aantal POS-zaken (48%). De gerechtelijke arrondissementen Brugge en Veurne kennen, in tegenstelling tot het ressortelijke beeld, een afname in het aantal POS-zaken met respectievelijk 8 en 13%.

6. Rechtbank van Koophandel

De stock bij de rechtbank van Koophandel kent een dalende trend voor de periode 2010-2012 (-4%) en dit grotendeels door de dalende instroom (-5%). Een stijging van het aantal faillissementen (+12,5%) en gerechtelijke akkoorden (+247%) wordt vastgesteld, wat niet echt verrassend is.

7. Vrederechten

De stock stijgt van 37.222 zaken in 2010 naar 41.683 zaken in 2012 (+12%). Deze stijging is voornamelijk te wijten aan de toename van de instroom (+5,5%). Die toename is niet gepaard gegaan met een gelijkaardige stijging van de uitstroom (+2%).

8. Politierechtbank

De ressortelijke instroom bij de politierechtbank kent een lichte daling van ongeveer 2% tegenover de instroom in 2011. Op vlak van het aantal tussenvonnissen wordt een afname in 2012 in vergelijking met 2010 (-10%) opgemerkt; eenzelfde trend werd vastgesteld het aantal eindvonnissen (-7,5%).

Bij de burgerlijke zaken is er in 2012 een afname ten opzichte van 2010 voor het aantal inleidingen (-5%) en het aantal eindvonnissen (-16%), terwijl het aantal tussenvonnissen licht gestegen is (+5,5%).

IV. Rouwhulde.

In Memoriam

Waar naar aanleiding van de opening van het gerechtelijk jaar traditioneel aandacht wordt besteed aan de activiteiten die achter ons liggen, acht ik het tevens mijn plicht om even terug te denken aan onze collega's, medewerkers en leden van de balies die ons ondertussen zijn ontvallen.

VERHULST Robert

Ere-adjunct-secretaris bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, overleden op 23 juli 2012 in de leeftijd van 85 jaar

PORTE Marie-Thérèse

Medewerker bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, die op 1 september 2012 op 59 jarige leeftijd overleed

DE VliegHERE Marc

Advocaat aan de balie te Kortrijk, overleden op 3 september 2012 in de leeftijd van 44 jaar

KEMPINAIRE André

Ere-advocaat aan de balie te Kortrijk en ere-plaatsvervangend rechter in het vredegerecht van het tweede kanton Kortrijk, overleden op 8 september 2012 op 83 jarige leeftijd

PAUWELS Christiaan

Assistent bij de griffie van de politierechtbank te Brugge, overleden op 10 september 2012. Hij was 55 jaar

REYNAERT Albert

Ere-griffier bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde, die op 1 oktober 2012 op 78 jarige leeftijd overleed

VAN LANDEGHEM Roger

Ere-secretaris bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Gent, overleden op 12 oktober 2012 in de leeftijd van 75 jaar

DEVOS Paul

Emeritus Kamervoorzitter bij het Hof van Beroep te Gent, op 19 oktober 2012 op 90 jarige leeftijd overleden

MACOURS Georges

Ere-plaatsvervangend raadsheer in het Hof van Beroep te Gent, overleden op 21 november 2012 in de leeftijd van 73 jaar

POPPE Roger

Ere-adjunct-secretaris bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, die op 26 februari 2013 in de leeftijd van 86 jaar overleed

ROOSE Paul

Ere-Kamervoorzitter bij het Hof van Beroep te Gent, overleden op 14 maart 2013 in de leeftijd van 79 jaar

VLEURINCK Roland

Ere e.a. adjunct-secretaris bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Gent, die op 73 jarige leeftijd overleed op 16 maart 2013

D’HULST Marc

Advocaat aan de balie te Gent, hij overleed op 21 maart 2013 op 70 jarige leeftijd

BREYDELS Willy

Ere-secretaris van het Parket bij het Hof van beroep te Gent, overleden op 11 mei 2013 in de leeftijd van 83 jaar

GILLON François

Ere-advocaat aan de balie te Kortrijk, hij overleed op 3 juni 2013 op 66 jarige leeftijd

VAN CROMBRUGGE Natalie

Medewerker bij de griffie van het Hof van beroep te Gent, die 41 jarige leeftijd overleed op 29 juni 2013

VAN DEN BOSSCHE Luc

Eerste Substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, overleden op 30 juni 2013 in de leeftijd van 53 jaar

VAN HOYWEGHEN Luc

Ere-advocaat aan de balie te Dendermonde, hij overleed op 30 juni 2013 op 84 jarige leeftijd

VERMEULEN Caroline

Advocaat aan de balie te Gent, die op 1 juli 2013 overleed in de leeftijd van 50 jaar

GEERINCKX Dirk

Rechter in handelszaken in de rechtbank van koophandel te Dendermonde, die op 4 juli 2013 in de leeftijd van 65 jaar overleed

MAES Els

Advocaat aan de balie te Brugge, zij was 50 jaar op 28 juli 2013, datum van haar overlijden

DE QUICK Johan

Rechter in handelszaken in de rechtbank van koophandel te Oudenaarde, die op 12 augustus 2013 in de leeftijd van 49 jaar overleed.

DE CLERCQ Brigitte

Ere-griffier bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Gent, overleden op 22 augustus 2013 in de leeftijd van 49 jaar.

Aan hun familieleden en vrienden, aan hun confraters en collega’s die hun nagedachtenis huldigen en om hen rouwen, bieden wij nogmaals ons blijken van medeleven aan.

Voor de Koning, vorder ik dat het aan het Hof behage te verklaren dat het zijn werkzaamheden zou hervatten.

Gent, 2 september 2013.